

PETROL

Energija za življenje

trajnostno
poročilo skupine
Petrol

2014

Petrol,

Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana

Dunajska cesta 50

1527 Ljubljana

Slovenija

Telefon: +386 1 47 14 232

www.petrol.si

Tiskano na 100% recikliranem papirju.

Prihranili smo:

264 kg lesa

4.396 litrov vode

269 kWh energije

24 kg CO₂ in toplogrednih plinov

240 km poti s povprečnim evropskim avtomobilom

162 kg odpadkov

PETROL

Energija za življenje

trajnostno
poročilo skupine
Petrol

2014

Trajnostni odtis Petrola 2013, 2014

Proizvodnja toplote

2013: **812 MWh**

2014: **796 MWh**

prihranka energije

2013: **555 t**

2014: **895 t**

prihranka CO₂

stran 85

Soproizvodnja elektrike in toplote

2013: **46.350 m³**

2014: **94.400 m³**

prihranka ZP

2013: **117 t**

2014: **194 t**

prihranka CO₂

stran 87

Prenova kotlovnice

in vgradnja SPTE

2013: **28.492 MWh**

2014: **3.132 MWh**

prihranka energije

2013: **4.747 t**

2014: **933 t**

prihranka CO₂

stran 88

Dobava energije iz OVE

2014: **20 %**

delež dobavljene
električne energije

stran 76

Optimizacija vodovodnih sistemov

2013: **387.892 m³**

2014: **1.340.279 m³**

prihranjene vode

stran 91

Čistilne naprave

2013: **5.351.000 m³**

2014: **5.941.000 m³**

očiščenih komunalnih voda

2014: **62**

malih čistilnih naprav
na bencinskih servisih

stran 92

Optimizacija razsvetljave

2013: **1.682 MWh**

2014: **3.351 MWh**

prihranka elektrike

2013: **779 t**

2014: **1.551 t**

prihranka CO₂

stran 90

Celostni projekti

2013: **1.098 MWh**

2014: **133 MWh**

prihranka električne energije

2013: **775 MWh**

2014: **2.161 MWh**

prihranka toplotne energije

2013: **707 t**

2014: **602 t**

prihranka CO₂

stran 84

Zagotavljanje prihrankov energije

končnim odjemalcem

2013: **115.198 MWh**

2014: **11.769 MWh**

prihranka energije

2013: **418.858 t**

2014: **3.312 t**

prihranka CO₂

stran 80

479 bencinskih servisov, 8 elektro polnilnic na bencinskih servisih in 1 vodikova polnilnica

Proizvedena toplota

iz bio odpadkov

2013: **10.446 MWh**

2014: **14.320 MWh**

Proizvedena električna

energija iz bio odpadkov

2013: **9.949 MWh**

2014: **13.638 MWh**

stran 66

Proizvedena energija

iz lesne biomase

2013: **12.550 MWh**

2014: **11.741 MWh**

Proizvedena električna

energija iz sončne energije

2013: **2,03 GWh**

2014: **2,31 GWh**

stran 66

Q Max goriva

nižja poraba

nižje emisije škodljivih
plinov

Zmanjšanje emisij zaradi

domešavanja biogoriv

2013: **41.583 t CO₂**

2014: **24.523 t CO₂**

prihranka

stran 93

Kazalo vsebine

Uvod	6
------------	---

Beseda predsednika uprave	8
---------------------------	---

Predstavitev skupine Petrol	10
-----------------------------	----

Trajnostno poročanje	20
----------------------	----

Ekonomski vidik trajnostnega razvoja	22
--	----

Ekonomski poudarki iz poslovanja	24
----------------------------------	----

Petrol in družbeno okolje	30
---------------------------------	----

Trajnostni odnosi z zaposlenimi	32
---------------------------------	----

Trajnostni odnosi z dobavitelji	39
---------------------------------	----

Trajnostni odnosi s kupci	40
---------------------------	----

Odnosi z investitorji in strokovnimi javnostmi	47
--	----

Živimo skupaj	49
---------------	----

Petrol in naravno okolje	52
--------------------------------	----

Strateški cilji do leta 2020	54
------------------------------	----

Petrolova lastna dejavnost in proizvodnja	60
--	-----------

Energetska učinkovitost	60
-------------------------	----

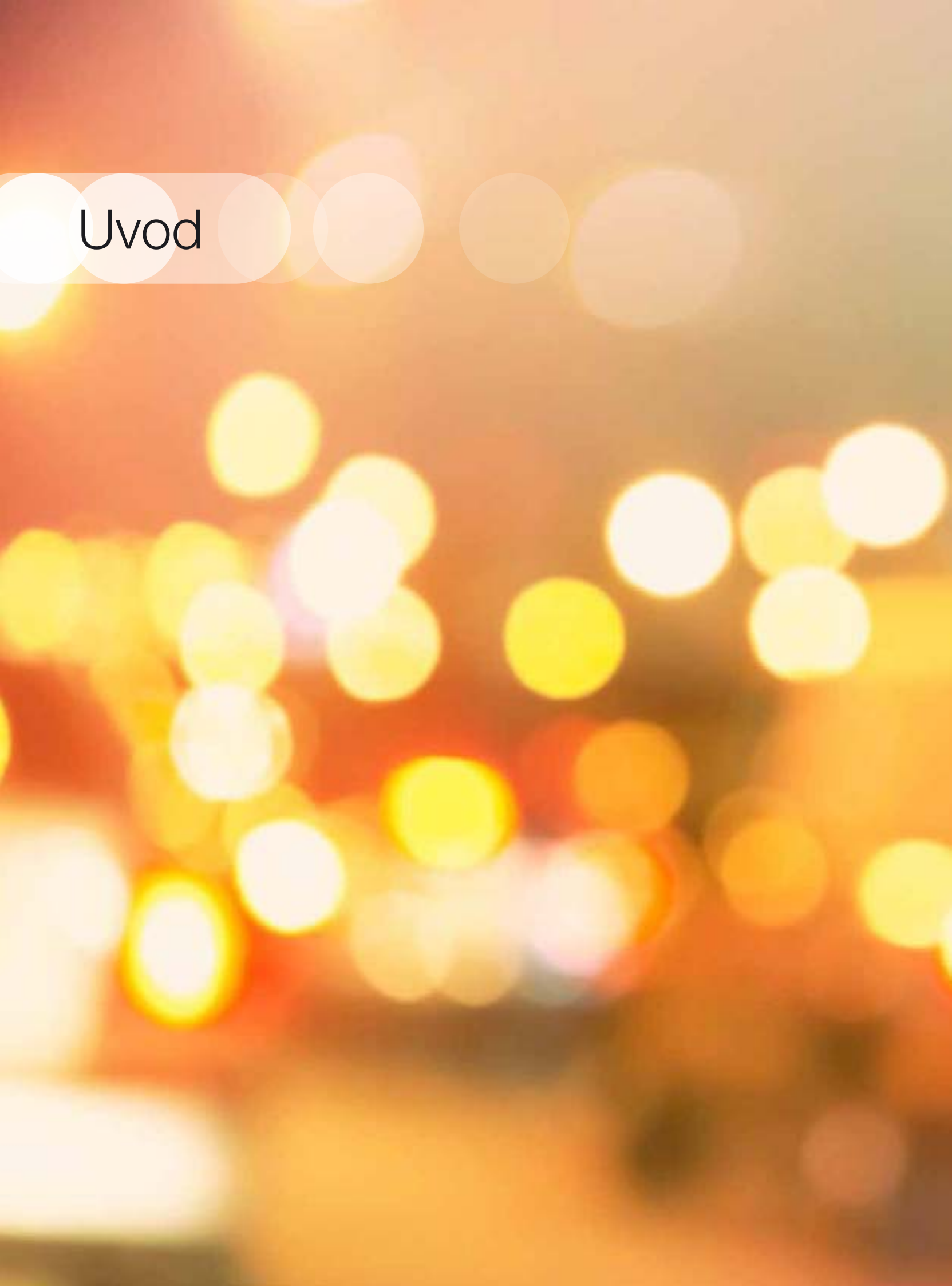
Obnovljivi viri energije	66
--------------------------	----

Transport	67
-----------	----

Upravljanje s pitno vodo	68
--------------------------	----

Čiščenje odpadne vode	69
-----------------------	----

Varovanje tal	70
Kakovost zraka	71
Ravnanje z odpadki	72
Skupina Petrol - celovita energetska oskrba za trg	74
Prehod k čistejšim energentom	74
Energetsko okoljski prihranki	77
Končni odjemalci - svetovanje za gospodinjstva	80
Metodologija poročanja	82
Celostno energetske upravljanje	84
Proizvodnja toplote	85
Soproizvodnja električne in toplotne energije (SPTE)	87
Prenova kotlovnice in vgradnja SPTE	88
Optimiziranje razsvetljave	90
Upravljanje z vodnim krogom	91
Petrolov energetske miks	93
Najsodobnejši zeleni bencinski servisi	94
Naši odgovori izzivom prihodnosti	98
Pregled kazalnikov poročanja po GRI-4	100
Odgovorne osebe za poročilo	104
Stvarno kazalo	105
Seznam grafov in tabel	106

The background of the slide features a warm, orange-toned bokeh effect with numerous out-of-focus light circles in shades of yellow and white. A horizontal row of five semi-transparent circles is positioned near the top left, with the first circle being white and the others transitioning to a light orange color.

Uvod

Prinašamo
inovativnost v
**trajnostni
razvoj**
skupine Petrol

mag. Tomaž Berločnik, predsednik uprave Petrol d.d., Ljubljana

Spoštovani poslovni partnerji, delničarji in zaposleni,

od velikih se pričakuje odločnost velikih dejanj, od izkušenih modra preudarnost, od vizionarjev pogum in vizija za prihodnost. V hitro spremenljivem okolju s številnimi izzivi je udejanjanje teh pričakovanj pravi podvig. To dobro vemo v skupini Petrol, saj združujemo vse tri dimenzije.

Smo med največjimi gospodarskimi subjekti v Sloveniji z vedno večjim pomenom v širši regiji. Izkušnje smo nabirali okroglih 70 let, na kar smo ponosni. In imamo smelo vizijo za prihodnje. Ne le zase, ampak razvoj snujemo z mislijo na trajnostno preobrazbo širše družbe.

Ta razsežja so gradniki naše trajnostne zgodbe, ki jo razkrivamo v trajnostnem poročilu skupine Petrol. Kot energetska družba svojo osnovno dejavnost izvajamo z najvišjo stopnjo odgovornosti. Ne le do naših poslovnih partnerjev, zaposlenih, kupcev in družbenega okolja, ampak tudi do naravnega okolja. Nenehno spremljamo, razvijamo in vpeljujemo nove tehnološke in okoljevarstvene rešitve, s katerimi zmanjšujemo okoljski odtis naše dejavnosti. Prepričani smo, da lahko dobro upravljamo le nekaj, kar znamo najprej jasno definirati in nato meriti. Zato smo skrbno opredelili metodologijo našega trajnostnega razvoja, določili kazalnike in strateške cilje. V skladu z našo filozofijo nenehnega napredka te kazalnike vsako leto širimo. Postavljamo si vse višje cilje. Ključno je, da pri tem sodelujejo vsa strokovna področja skupine Petrol, saj na vseh ravneh zasledujemo sinergije.

Vodilo našega razvoja je celovita energetska oskrba. Zavedamo se, da se pomen energetike globalno in lokalno izrazito krepi, saj je med ključnimi dejavniki gospodarske konkurenčnosti, sodobnega načina življenja, hkrati pa trajnostne vzdržnosti naravnega ravnovesja. Skupina Petrol prevzema svoj del odgovornosti za generiranje trajnostnih premikov v širši družbi. Po eni strani to pomeni vse smelejše korake k vedno bolj zelenim energentom in trajnostni mobilnosti, po drugi strani pa učinkovitejše ravnanje z vsemi viri, kar vodi h krožnemu gospodarstvu.

V skupini Petrol smo razvili paleto produktov in celovitih poslovnih modelov, s katerimi smo partner lokalnim skupnostim in mestom na njihovi trajnostni poti. Seveda je zelo pomembno tudi naše partnerstvo pri energetskem in vodnem upravljanju s podjetji in drugimi pravnimi subjekti ter vedno bolj z gospodinjstvi. Rezultati, ki jih skupaj dosegamo, so prepričljivi. V trajnostnem poročilu razkrivamo obseg energetskih, snovnih in okoljskih prihrankov,

ki jih dosegamo. Zavedanje o potrebni spremembi vedenjskih vzorcev s področja energetske in snovne rabe namreč narašča na vseh ravneh, zato skupina Petrol tu vidi svoje dolgoročno trajnostno poslanstvo ne le v Sloveniji, ampak v širši regiji. Naše vrednote in poslanstvo uspešno spreminjamo v konkretne poslovne priložnosti in ekonomsko stabilnost poslovanja.

Prav ekonomska moč skupine Petrol je ključna za izpolnjevanje našega trajnostnega poslanstva. Obseg in kompleksnost področij, ki jih pokrivamo, zahtevata obsežna vlaganja v multidisciplinarno znanja in razvoj. Danes pri strateških razvojnih projektih skupine Petrol sodeluje več kot 200 inženirjev in drugih strokovnjakov, v prihodnje bomo njihovo število še povečevali. Pot do trajnostnih ciljev, pa naj gre za manjše subjekte, državo ali širšo regijo, zahteva tudi večje investicije v energetske in okoljsko infrastrukturo. Že doslej je skupina Petrol tovrstnim investicijam namenjala precejšnjo pozornost, do leta 2018 pa načrtujemo dodatnih 130 milijonov evrov investicij. Več kot polovica teh sredstev bo namenjena storitvam učinkovite rabe energije, 15 odstotkov za razvoj uporabe zemeljskega plina, 12 odstotkov za naložbe okoljskih rešitev in 11 odstotkov za naložbe učinkovitega ogrevanja na sistemih daljinskega ogrevanja.

70-letnica našega poslovanja nas spodbuja k premisleku, kaj so zares dolgoročni gradniki poti, ki jo lahko imenujemo trajnostno. Dolga desetletja številnih viharjev in modnih trendov, ki se hitro razblinijo, so nas utrdila v prepričanju, da je narava največja učiteljica. Pri svoji rasti smo življenjsko odvisni od svojih korenin in njihove viraščenosti v prostor. Zato smo se zavezali k visoki korporativni integriteti, ki jo udejanjamo na vseh ravneh poslovanja. Pomemben del te integritete sta odgovornost in transparentnost, ki se zrcalita tudi v trajnostnem poročilu skupine Petrol. Za vsakim podatkom, ki smo ga zapisali, stoji konkretna oseba, ki ima za svoje delo vse potrebne pristojnosti in odgovornosti. Sodelavci z visoko stopnjo zadovoljstva in pripadnosti so največji porok trajnostnega uspeha skupine Petrol v prihodnje.

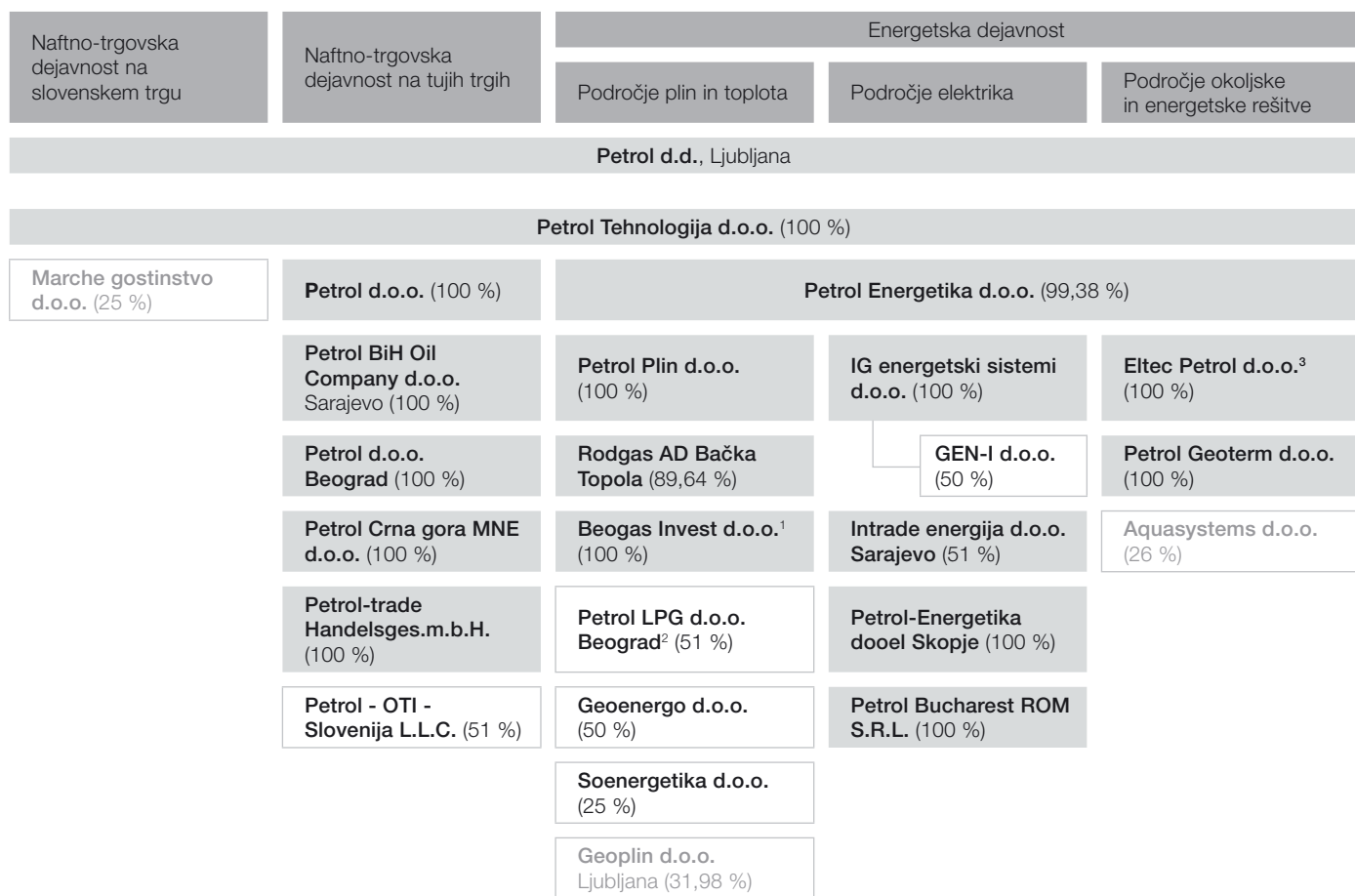
Vabim vas k nadaljnjemu sodelovanju na naši trajnostni poti!

mag. Tomaž Berločnik,
predsednik uprave

Predstavitev skupine Petrol

SKUPINA PETROL na dan 31. 12. 2014

Matična družba

Odvisne družbe

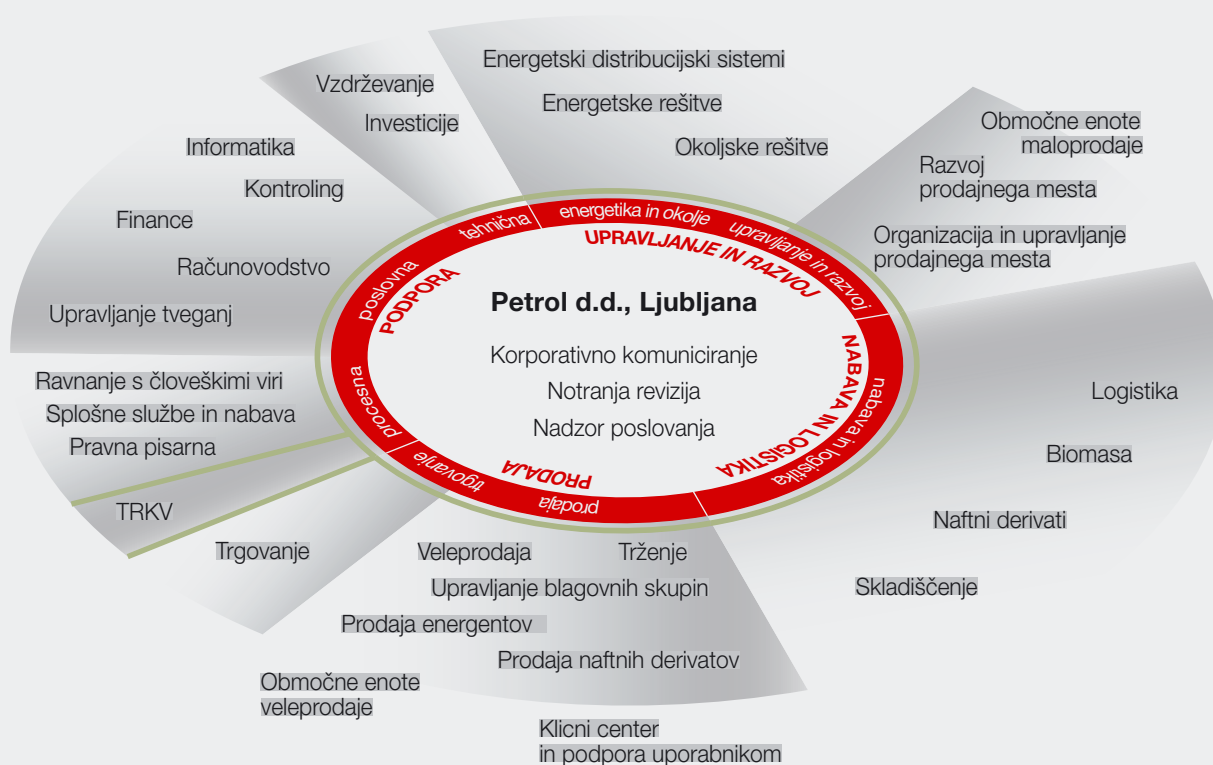
Skupaj obvladovane družbe

Pridružene družbe

- 1 Beogas Invest d.o.o. ima hčerinski družbi: Beogas d.o.o. in Domingas d.o.o.
- 2 Petrol LPG d.o.o. Beograd ima hčerinsko družbo Tigar Petrol d.o.o.
- 3 Eltec Petrol d.o.o. ima hčerinski družbi Eltec Petrol Hrvatska d.o.o. in Eltec Petrol Beograd d.o.o.

Kako smo organizirani?

Organigram matične družbe Petrol d.d., Ljubljana

TRKV = Tehnični razvoj, kakovost in varnost, skrbnik metodologije trajnostnega razvoja skupine Petrol

Skupina Petrol iz slovenskega naftnega trgovca prerašča v celovitega regionalnega ponudnika energetskih in ekoloških storitev. Z jasnimi strateškimi usmeritvami in razvojnimi prioritetami pomembno sooblikujemo ne le slovenski energetski prostor, pač pa postajamo pomemben igralec tudi na energetskem trgu jugovzhodne Evrope. Ta strateška preobrazba je vodila k spremembi organigrama matične družbe Petrol d.d., Ljubljana v letih 2013 in 2014. Iz hierarhičnega sistema upravljanja postopoma prehajamo v mehak, krožen model poslovnih procesov, v katerem ideje, pobude, odločitve in izvedbe potekajo hitreje, v večji soodvisnosti in sodelovalnosti vseh strokovnih služb. Ta model

nam omogoča še večjo razvojno proaktivnost, tržno odzivnost in fleksibilnost ter dodano vrednost, ki nastaja ob medsebojnem oplajanju vrhunskih strokovnih znanj s široke palete področij.

Podstat vsem področjem upravljanja je trajnostni razvoj, ki ga v sodelovanju z upravo strateško koordinira organizacijska enota Tehnični razvoj, kakovost in varnost (TRKV). V skladu s strateškim modelom trajnostnega razvoja skupine Petrol in s sodelovanjem vseh organizacijskih področij komunicira bistvena področja trajnostnega razvoja, ključne strateške cilje in kazalnike trajnostnega razvoja ter njihovo doseganje. Pomemben del trajnostnega upravljanja je trajnostno poročanje.

Poslanstvo

V Petrolu z zaokroženo ponudbo energetske-okoljskih proizvodov in storitev skrbimo za zanesljivo, gospodarno in okolju prijazno oskrbo potrošnikov v Sloveniji in na trgih JV Evrope. Preko razvejane mreže bencinskih servisov voznikom ponujamo vse, kar potrebujejo za varno in udobno pot. Gospodarstvu in lokalnim skupnostim zagotavljamo celovito energetske oskrbo, gospodinjstvom pa nudimo vso energijo, ki jo potrebujejo za dom – na dom.

Vizija

Postati nosilec kakovosti in razvoja celovite ponudbe energetike in "convenience" modela bencinskih servisov v JV Evropi z nadpovprečno zadovoljnimi kupci.

Vrednote

- Spoštovanje: Spoštujemo sočloveka in okolje.
- Zaupanje: S poštenostjo gradimo partnerstva.
- Odličnost: Hočemo biti najboljši v vsem, kar delamo.
- Ustvarjalnost: S svojimi idejami ustvarjamo napredek.
- Srčnost: Delamo zavzeto in pogumno.

V Petrolu čutimo posebno odgovornost do svojih zaposlenih, kupcev, dobaviteljev, poslovnih partnerjev, lastnikov in družbe kot celote. Njihova pričakovanja uresničujemo z motiviranimi in podjetniško usmerjenimi zaposlenimi, upoštevamo temeljna zakonska in moralna pravila slovenske družbe in širša evropska merila ter skrbimo za varovanje okolja.

Spoštovanje

Zaupanje

Odličnost

Ustvarjalnost

Srčnost

Člani uprave:

Tomaž Berločnik,
predsednik uprave

Rok Vodnik,
član uprave

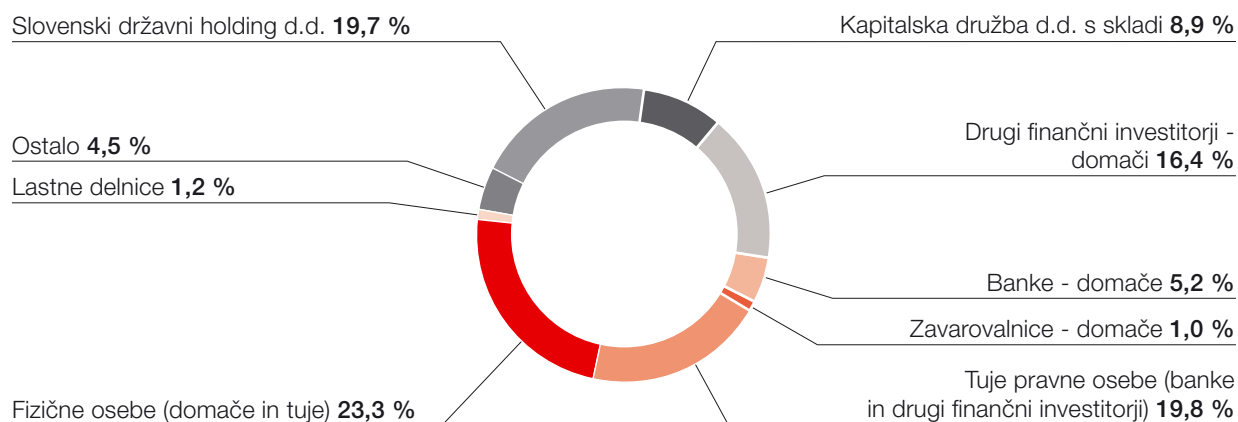
Janez Živko,
član uprave
do 28. 2. 2015

Samo Gerdin,
član uprave,
delavski direktor

Od 1. 5. 2015 je član uprave **Igor Stebrnak**.

Člani nadzornega sveta:

Tomaž Kuntarič, predstavnik kapitala	Predsednik nadzornega sveta, zaposlen v Gorenje Beteiligungsgesellschaft m.b.H.	Za štiriletno mandatno obdobje imenovan na 18. skupščini delničarjev, dne 7. aprila 2009, za nov mandat, od 7. aprila 2013 dalje, pa na 23. skupščini, dne 4. aprila 2013.
Irena Prijović, predstavnik kapitala	Namestnica predsednika nadzornega sveta, generalna sekretarka Združenja nadzornikov Slovenije	Na 20. skupščini delničarjev, dne 6. maja 2010, je bila imenovana kot nadomestna članica za preostanek mandatnega obdobja Tomaža Berločnika, za nov mandat, od 7. aprila 2013 dalje, pa je bila imenovana na 23. skupščini, dne 4. aprila 2013. Članica nadzornega sveta do 22. aprila 2013 in od tega dne dalje namestnica predsednika nadzornega sveta.
Igo Gruden, predstavnik kapitala	Član nadzornega sveta, član uprave Probanke, d.d.	Za štiriletno mandatno obdobje imenovan na 23. skupščini delničarjev, dne 4. aprila 2013, z začetkom mandatnega obdobja 7. aprila 2013.
Klemen Ferjančič, predstavnik kapitala	Član nadzornega sveta, zaposlen v Plinovodih d.o.o.	Za štiriletno mandatno obdobje imenovan na 23. skupščini delničarjev, dne 4. aprila 2013, z začetkom mandatnega obdobja 7. aprila 2013.
Matija Blažič, predstavnik kapitala	Član nadzornega sveta, upokojenec	Za štiriletno mandatno obdobje imenovan na 23. skupščini delničarjev, dne 4. aprila 2013, z začetkom mandatnega obdobja 7. aprila 2013.
Mladen Kaliterna, predstavnik kapitala	Član nadzornega sveta, predsednik uprave Perspektive d.d.	Za štiriletno mandatno obdobje imenovan na 23. skupščini delničarjev, dne 4. aprila 2013, z začetkom mandatnega obdobja 16. julija 2013.
Andrej Tomplak, predstavnik zaposlenih	Petrol d.d., Ljubljana, direktor območne enote Maloprodaja Primorska – Novo mesto	Za štiriletno mandatno obdobje je bil imenovan na 4. seji sveta delavcev, dne 16. februarja 2009. Začetek mandatnega obdobja 22. februarja 2009. Za štiriletno mandatno obdobje je bil ponovno imenovan na 3. seji sveta delavcev, dne 4. februarja 2013, z začetkom novega mandatnega obdobja 22. februarja 2013.
Ika Krevzel Panić, predstavnik zaposlenih	Petrol d.d., Ljubljana, pravna pisarna	Za štiriletno mandatno obdobje je bila imenovana na 3. seji sveta delavcev, dne 4. februarja 2013. Začetek mandatnega obdobja 22. februarja 2013.
Zoran Gračner, predstavnik zaposlenih	Petrol d.d., Ljubljana, organizacijska enota energetske distribucijske sistemi	Za štiriletno mandatno obdobje je bil imenovan na 3. seji sveta delavcev, dne 4. februarja 2013. Začetek mandatnega obdobja 22. februarja 2013.

Graf 1: Struktura osnovnega kapitala družbe Petrol d.d., Ljubljana, na dan 31. decembra 2014**Tabela 1: 10 največjih delničarjev družbe Petrol d.d., Ljubljana, na dan 31. decembra 2014**

Delničar	Sedež	Število delnic	Delež v %
1 Slovenski državni holding, d.d.	Ljubljana	412.009	19,75
2 Češkoslovenska Obchodni BANK, A.S. - FID	Praga	266.771	12,79
3 Kapitalska družba, d.d.	Ljubljana	172.639	8,27
4 Vizija holding, k.d.d.	Ljubljana	71.676	3,44
5 Vizija holding ena, k.d.d.	Ljubljana	63.620	3,05
6 NLB, d.d.	Ljubljana	63.183	3,03
7 Nova KBM, d.d.	Maribor	42.985	2,06
8 Zvon Ena Holding d.d. - v stečaju	Maribor	36.000	1,73
9 SOP Ljubljana	Ljubljana	25.628	1,23
10 Petrol d.d., Ljubljana	Ljubljana	24.703	1,18

Lokacije delovanja

Pretežni del prihodkov ustvarimo na slovenskem in hrvaškem trgu, poslovno pa smo prisotni tudi na drugih trgih JV Evrope in EU.

Kratka predstavitev dejavnosti

Osrednje področje poslovanja skupine Petrol predstavlja prodaja naftnih derivatov v Sloveniji, na trgih JV Evrope in EU. Prodaja naftnih derivatov poteka kot maloprodaja in veleprodaja v Sloveniji in na trgih JV Evrope, na trgu EU pa kot veleprodaja. V Sloveniji smo imeli konec leta 2014 315 bencinskih servisov, na Hrvaškem 101, v Bosni in Hercegovini 38, v Srbiji 8, na Kosovu 8 in v Črni gori 9.

Celovita energetska oskrba je eden ključnih dejavnikov dolgoročne rasti skupine Petrol. Na slovenskem trgu kupcem nudimo celovit nabor energentov, poleg pogonskih goriv tudi zemeljski in utekočinjeni naftni plin, toploto in elektriko. Pomembno mesto imajo tudi okoljske in energetske rešitve. Z utekočinjenim naftnim plinom oskrbujemo tudi kupce na Hrvaškem in v Srbiji, kjer smo prisotni tudi na trgu zemeljskega plina.

Uveljavljamo se tudi na področju trgovanja z električno energijo, ki poteka tako na trgih EU kot tudi na trgih JV Evrope.

Upravljanje

Za družbo je za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2014 veljal Kodeks upravljanja javnih delniških družb, ki so ga sporazumno oblikovali in sprejeli Ljubljanska borza, d.d., Ljubljana, Združenje nadzornikov Slovenije in Združenje Manager, ter je bil v prenovljeni obliki sprejet 8. decembra 2009 in se je začel uporabljati s 1. januarjem 2010. Kodeks je dostopen na spletnih straneh Ljubljanske borze <http://www.ljse.si/> v slovenskem in angleškem jeziku.

Družba ni sprejela lastnega kodeksa upravljanja, upravljanje poteka v skladu z določili ZGD-1 in v okvirih zgoraj navedenega kodeksa. Nadzorni svet in uprava sta v skladu s priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških služb skupaj oblikovala in na seji nadzornega sveta dne 23. novembra 2010 sprejela Politiko upravljanja družbe Petrol d.d., Ljubljana, ki je bila 28. decembra 2010 objavljena v borznem informacijskem sistemu SEOnet Ljubljanske borze. Na sejah nadzornega sveta 12. decembra 2013 in 11. decembra 2014 pa je bila Politika posodobljena in 23. decembra 2013 ter 13. januarja 2015 objavljena v borznem informacijskem sistemu SEOnet Ljubljanske borze (zadnja veljavna različica na http://seonet.ljse.si/default.aspx?doc=PUBLIC_ANNOUNCEMENTS_BY_PRIME_MARKET_ISSUERS&doc_id=56475). V slovenskem in angleškem jeziku je dostopna tudi na spletnih straneh družbe Petrol d.d., Ljubljana (www.petrol.si).

Upravljanje družbe Petrol d.d., Ljubljana, poteka po dvotirnem sistemu. Družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Upravljanje družbe Petrol d.d., Ljubljana, temelji na zakonskih določilih, statutu kot temeljnem pravnem aktu družbe, internih aktih in na uveljavljeni ter splošno sprejeti dobri poslovni praksi. Družbo Petrol d.d., Ljubljana, vodi uprava samostojno in na lastno odgovornost. Uprava zastopa in predstavlja družbo. Po statutu upravo sestavljajo predsednik uprave in drugi člani uprave. Skupno število članov uprave znaša najmanj tri in največ šest. Točno število članov uprave, njihova delovna področja in pooblastila na predlog predsednika uprave določi nadzorni svet družbe s sklepom. En član uprave je vedno delavski direktor, ki soodloča le o tistih vprašanjih, ki se nanašajo na oblikovanje kadrovske in socialne politike, ter nima pooblastila za zastopanje družbe. V letu 2014 je uprava delovala v štiričlanski sestavi. Uprava je nadzornemu svetu redno poročala o poslovanju družbe ter se z nadzornim svetom posvetovala o strategiji, razvoju poslovanja in obvladovanju tveganj družbe. Uprava je del svojih aktivnosti

usmerjala tudi v sodelovanje s svetom delavcev in z reprezentativnima sindikatoma delavcev skupine Petrol.

Strateška vizija razvoja

Temeljne strateške usmeritve, ki jim bo skupina Petrol sledila do leta 2019, so:

- visoka rast prodaje,
- povečanje čistega dobička in dobičkovnosti poslovanja,
- povečanje dodane vrednosti na zaposlenega,
- povečevanje donosnosti sredstev,
- dolgoročna finančna stabilnost,
- usmeritev v kakovost in poslovno odličnost,
- dolgoročna okoljska naravnost ter zavzetost in
- zagotavljanje dobrih delovnih pogojev.

Glavni cilji skupine Petrol za leto 2019 so:

- 4,5 mrd EUR prihodkov od prodaje,
- 172 mio EUR EBITDA,
- 79 mio EUR čistega poslovnega izida,
- 2,4 neto dolg / EBITDA,
- 308 mio EUR naložb v stalna sredstva v obdobju 2015–2019,
- 528 bencinskih servisov v maloprodajni mreži,
- 3 mio ton prodanih proizvodov iz nafte,
- 567 mio EUR prihodkov od prodaje trgovskega blaga,
- 133 mio m³ prodanega zemeljskega plina,
- 11 TWh prodane električne energije,
- 199 tisoč MWh prodane toplote.

Z doseganjem zastavljenih ciljev bomo krepili dolgoročno finančno stabilnost skupine Petrol. Kapitalna politika, ki temelji na dolgoročnem maksimiranju donosov delničarjem, sodi med najpomembnejše cilje naše razvojne strategije. S stabilno dividendno politiko bomo zagotavljali uravnoteženost dividendnih donosov delničarjev in uporabo prostega denarnega toka za financiranje investicijskih načrtov skupine. To bo zagotavljalo dolgoročno rast in razvoj skupine Petrol, s tem pa maksimiranje vrednosti za lastnike.

Delovali bomo na trgih Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije in Kosova ter v državah članicah EU (Avstrija, Italija, Madžarska itd.).

Trajnostna strategija skupine Petrol

S svojo trajnostno strategijo se odzivamo na številne trajnostne izzive širšega okolja in jih v čim večji meri skušamo preusmeriti v poslovne priložnosti. Dostopna (v zadostni količini in po primernih cenah), čista in učinkovita energija je dolgoročen energetske cilj EU, ki želi biti med ključnimi protagonisti v boju proti globalnim podnebnim spremembam. Kot ena izmed osrednjih energetskih družb v

Sloveniji in v državah JV Evrope skupina Petrol želi igrati aktivno vlogo pri povečevanju energetske neodvisnosti, energetske učinkovitosti in pri povečevanju deleža obnovljivih virov energije na trgih, kjer poslujemo. Dolgoročno stremimo k oblikovanju vse bolj

zelenega energetskega miksa, tudi ko gre za trajnostno mobilnost.

Prehod v krožno gospodarstvo prepoznavamo kot priložnost za večjo snovno učinkovitost in za odpiranje novih zelenih delovnih mest, seveda ob zmanjševanju okoljskega odtisa. S svojo trajnostno strategijo se zavzemamo za zmanjševanje uporabe primarnih surovin, ločevanje odpadkov na izvoru in generiranje čim čistejših frakcij ter povečevanje snovne predelave. Tam, kjer le-ta ni mogoča oziroma smiselna, pa se zavzemamo za energetsko izrabo odpadkov.

Gibalo razvoja prihodnosti so mesta, saj bo do leta 2050 v njih živel kar 75 % globalne populacije, hkrati pa porabijo več kot 70 % celotne energije. Ne le z energetskega vidika, ampak tudi v vidika upravljanja vseh naravnih virov so mesta osrednji trajnostni fokus skupine Petrol. Naša dolgoročna strategija, kateri sledi tudi naša naložbena politika, je razvoj celostnih infrastrukturnih storitev na več področjih življenja mest za njihov prehod v trajnostna mesta (MUSCO Company).

Na trajnostne izzive odgovarjamo s paleto ambicioznih in razvojno usmerjenih programov.

- Dolgoročno zagotavljamo optimalne energetske porabe za končne uporabnike. Prodajamo »negawate« po modelu pogodbenega zagotavljanja energetskih prihrankov. Nudimo celovite energetske rešitve v objektih, za industrijo in za dom.
- Petrol postaja partner pri energetsko učinkovitem vodenju mest in urbaniziranih naselij. Na sistemih daljinskega ogrevanja Petrol lokalnim skupnostim ponuja učinkovito upravljanje obstoječih sistemov ali izgradnjo novih energetsko učinkovitih sistemov daljinskega ogrevanja, kjer je najmanj 50 % proizvedene toplote iz obnovljivih virov (biomasa, geotermija) ali pa iz sočasne proizvodnje toplote in elektrike z visokim energetskim izkoristkom. Strateški cilj do leta 2018 je povečati proizvodnjo toplote za namene ogrevanja iz obnovljivih virov in v kombinaciji s kogeneracijami za dodatnih 60 GWh oziroma podvojiti obstoječ obseg.

MUSCo

MULTI-UTILITY
SERVICE COMPANY

- Energetska izraba organskih odpadkov in obvladovanje vodnega kroga zaokrožujeta našo celovito ponudbo upravljanja urbanih naselij in mest. S tem našim partnerjem omogočimo izkoriščanje lastnega potenciala, s katerim dosegajo večjo stopnjo energetske neodvisnosti. Petrol bo do leta 2018 svoje preizkušene poslovne modele na področju čiščenja odpadnih vod in energetske izrabe odpadkov razširil na področje ciljnih trgov.
- Na segmentu ogrevanja pospešujemo prehod končnih uporabnikov na uporabo zemeljskega plina z uvajanjem novih tehnologij, kot so kondenzacijski kotli in toplotne črpalke na plin. Na tem področju je srednjeročni cilj pospešiti prehod na uporabo zemeljskega plina kot prehodnega energenta v nizkoogljično družbo na obstoječih omrežjih. Do leta 2020 želimo distribuirati več kot 130 milijonov m³ zemeljskega plina, ki bo pretežno nadomestil uporabo kurilnega olja v kurilnicah s povprečnim izkoristkom med 60 do 70 %. Z uvedbo sodobnih tehnologij tako povečujemo energetske učinkovitost najmanj za 15 do 20 % pri končnih uporabnikih.
- Skupina Petrol strateško spodbuja plin kot pogonsko gorivo v prometu, prehod na vodikovo tehnologijo in e-mobilnost. Zavedamo se, da je razvoj mreže polnilnih mest za UNP in CNG pogoj za povečanje uporabe plina v prometu, kar bo znatno znižalo emisije trdnih delcev in CO₂ odtisa v prometu. S svojimi aktivnostmi

spodbujamo predelavo avtomobilov za uporabo UNP. Z razvojem dodatnih točilnih mest je naš cilj doseči 5% delež celotnega avtoparka v Sloveniji.

- Električna bo postajala vse bolj ultimativni vir energije na vseh segmentih porabe. Zato se Petrol intenzivno usmerja v proizvodnjo elektrike. Strateško bo proizvodnja temeljila na izkoriščanju energetskega potenciala vetra in vode ter bo leta 2020 predstavljala tri četrtine celotne proizvodnje elektrike Petrola. Do leta 2020 je predviden obseg lastne proizvodnje preko 250 GWh in bo predstavljala približno 20 % celotne prodaje končnim uporabnikom.

SMO STRATEŠKI PARTNER PRI RAZVOJU TRAJNOSTNIH MEST

Za doseganje strateških ciljev trajnostnega razvoja bo skupina Petrol v svoji organizaciji do leta 2018 zaposlovala 470 strokovnjakov s področja energetike in okolja. Za uresničitev teh ciljev bomo investirali več kot 130 mio EUR, od tega 54 % za storitve učinkovite rabe energije, 12 % v naložbe okoljskih rešitev, 11 % v naložbe učinkovitega ogrevanja na sistemih daljinskega ogrevanja, 9 % v naložbe, ki bodo povečevale uporabo UNP, ter 15 % v razvoj uporabe zemeljskega plina. Dodatne investicije so predvidene v povečanje lastne proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov. Na tem segmentu oblikujemo dolgoročno strategijo do leta 2030.

dr. Marta Svoljšak Jerman, univ. dipl. ing. kem.

direktorica tehničnega razvoja, kakovosti in varnosti,
Petrol d.d., Ljubljana

Petrol postaja sooblikovalec trajnostne mobilnosti. V avtomobilih se množijo novi pogonski sklopi različnih stopenj elektrifikacije in povsem novih zasnov. Obenem doživljajo velike spremembe tudi klasični motorji z notranjim izgorevanjem. Vse bolj se veča pomen alternativnih energentov, vključno z avtoplinom, kakor tudi obnovljivih goriv v transportu. V obdobju velikih sprememb postopnega prehajanja v trajnostno mobilnost je potrebno prepoznati, katerim tehnologijam gre dati prednost in katere izpostaviti, pri tem pa upoštevati obstoječo infrastrukturo energentov. Na osnovi stvarnih podatkov bomo sooblikovali zasnovo trajnostne mobilnosti v regiji, saj je le-ta podhranjena z javno infrastrukturo, zato nudi možnosti javno zasebnega partnerstva.

Skrbnica
metodologije
trajnostnega
razvoja
v skupini
Petrol

Petrol kot ambasador korporativne integritete

V Petrolu bomo dosegali cilje ob spoštovanju veljavnih predpisov in Smernic korporativne integritete. Pri delu bomo upoštevali visoke standarde poslovne etike in gradili organizacijsko kulturo, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje in odločanje vseh zaposlenih. Med zaposlenimi in poslovnimi partnerji bomo širili in utrjevali zavedanje o pomenu skladnosti poslovanja. Uveljavljali bomo načelo ničelne tolerance do nezakonitega in neetičnega ravnanja zaposlenih in poslovnih partnerjev.

Petrol d.d., Ljubljana je od 14. oktobra 2014 ambasador Slovenskih smernic korporativne integritete in ima vzpostavljene mehanizme osveščanja zaposlenih, spodbujanja ravnanja skladnega z vrednotami podjetja, pa tudi sprejemanja prijav, izvajanja preiskav in sankcioniranja neustreznega ravnanja. Prijave je mogoče podati tudi anonimno na naslov kodeks@petrol.si ali organizacijski enoti Nadzor poslovanja. Dobronamernim prijaviteljem je zagotovljena anonimnost in zaščita.

V imenu Petrola je zavezo k spoštovanju Slovenskih smernic korporativne integritete podpisal predsednik uprave Tomaž Berločnik: »Družba Petrol je močan podpornik sprejema smernic korporativne integritete, jih spoštujemo, predvsem pa jih v veliki meri tudi že uresničujemo. Petrol je namreč leta 2012 sprejel Petrolov kodeks ravnanja, ki zajema nabor pravil, standardov obnašanja in pričakovanih ravnanj ter določa, kako v podjetju poslujemo. Veljavnost kodeksa je še toliko večja, saj je nastajal z

veliko vključenostjo in aktivnim sodelovanjem vseh zaposlenih. Zapis na papirju brez udejanjanja v praksi pa nima veliko veljave, veljavo mu vlijemo šele mi sami, ko zapisano tudi živimo. Enako bo veljalo tudi za danes podpisane smernice korporativne integritete.«

Naša vpetost v strokovno in družbeno okolje

Smo člani več gospodarskih in interesnih združenj, inštitutov, zbornic ter društev: Trgovinska zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Združenje nadzornikov Slovenije, Slovensko združenje za kakovost, SNNK (Slovenski nacionalni naftno-plinski komite), GIZ UNP (Gospodarsko interesno združenje za utekočinjen naftni plin), SIST (Slovenski inštitut za standardizacijo), Ameriška gospodarska zbornica, Nemško – slovenska gospodarska zbornica, UPEI (Union of European Petroleum Independents), OME (Observatoire Méditerranéen de l'Energie) idr. Preko navedenih organizacij, njihovih organov in komisij tvorno sodelujemo in uresničujemo svoje interese ter pridobivamo nova znanja.

Blagovne znamke

Strateško upravljamo blagovne znamke in znake družbe Petrol. Na mednarodnih trgih imamo prijavljenih oziroma registriranih več kot 20 blagovnih znamk, v Sloveniji pa več kot 90. Najpomembnejše znamke in znake navajamo z logotipom.

Energija za življenje

Petrolova odgovornost za lastna ravnanja

V skupini Petrol za svoja ravnanja prevzemamo polno odgovornost. Smo del Programa odgovornega ravnanja (POR), ki je globalna pobuda kemijske industrije za izboljšanje svojega gospodarjenja na področju varovanja zdravja, varnosti in okolja. Kemijska industrija v okviru te iniciative spodbuja odgovorno ravnanje do zdravja ter okolja v najširšem pomenu besede ter odprto komunikacijo z deležniki in javnostjo. Gre za uvajanje dobrih praks, navadno skozi sisteme vodenja, zlasti na področju varnosti in zdravja pri delu, varovanja okolja ter skrbnega in varnega ravnanja z izdelki kemijske industrije od »zibelke do groba« oz. od »zibelke do zibelke«. Cilj je stalno izboljševanje dosežkov na omenjenih področjih, kar se meri s 16 parametri, 3 od teh merijo dosežke na področju varnosti in zdravja pri delu, ostali pa ravnanje z okoljem, vključno z varčno rabo energije.

Upravljamo kazalnike poročanja in certificiranja s področja trgovanja z derivati v Sloveniji. V skladu z našim modelom trajnostnega razvoja trajnostne kazalnike našega ravnanja poročamo tudi v skladu z mednarodnim poročevalskim okvirjem GRI-4 (glej stran 20).

Nagrade in priznanja skupine Petrol

V skupini Petrol stremimo k odličnosti na vseh ravneh našega delovanja. Veseli smo, da to prepoznajo širša skupnost in strokovne javnosti, saj tradicionalno prejemamo lepo število prestižnih priznanj.

2013 - MasterCard Mobile Shopping Awards 2013: Zmagovalec med mobilnimi aplikacijami v Sloveniji in skupno 4. mesto v JV Evropi | MasterCard Europe

2013 - POMP: Najboljša mobilna aplikacija | PM, poslovni mediji d.o.o.

2014 - Zlata nagrada DiggIt v kategoriji Prodaja za projekt komunikacije raziskave zadovoljstva kupcev na bencinskih servisih | Marketing magazin in TSmedia

2013 - Poslovni dnevnik Finance: Najboljše trajnostno poročilo

2014 - Prizma, slovenska strokovna nagrada na področju odnosov z javnostmi: Komunikacijska kampanja igrifikativnega učenja Petrolov Ambasadov

2014 - Poslovni dnevnik Finance in Poslovna akademija: Najboljše letno poročilo v kategoriji komuniciranje

2014 - VIP Test Zveze potrošnikov Slovenije: Kakovost podpore storitve ponudbe plina klicnima centroma Petrol, 080 22 66, in Petrol Energetika, 080 11 23

Trajnostno poročanje

GRI-4

KAZALNIKI NAŠEGA POROČANJA

100%

VKLJUČENOST VSEH STROKOVNIH SLUŽB SKUPINE PETROL

Področja poslovanja skupine Petrol sodijo med ključne izize prihodnjega razvoja globalne družbe, zato se zelo dobro zavedamo pomena trajnostnega razvoja. Za stabilnost našega poslovanja in njegovo razvojno perspektivno niso

odločujoči le ekonomsko-politični trendi v mednarodnem okolju. V ospredje se postavljajo tudi uravnavanje krhkega naravnega ravnovesja, podnebne spremembe, potrebne spremembe na področju mobilnosti, energetske vzdržljivosti in odgovornega

upravljanja s celotno paletto naravnih virov. Ne zatiskamo si oči niti pred demografskimi in socialnimi spremembami, ki prinašajo nove življenjske vzorce.

Skupina Petrol ni poklicana le k reakciji na te zelo konkretne in resne indice. Zaradi naše velikosti in pomena na trgih, kjer delujemo, se čutimo soodgovorne za soupravljanje s temi izzivi. Zato je za vse dimenzije trajnostnega razvoja odgovorno najvišje vodstvo. V skladu z organigramom družbe je skrbnik

metodologije trajnostnega razvoja skupine Petrol Tehnični razvoj, kakovost in varnost, ki tudi sicer skrbi za integralni sistem kakovosti ter aktivnosti

koordinira med podjetji in strokovnimi področji znotraj skupine Petrol.

Poročilo o trajnostnem razvoju skupine Petrol je integralni del trajnostnih aktivnosti družbe. Temelji na trajnostni strategiji in njeni implementaciji ter zrcali odnose z našimi ključnimi deležniki. Te smo prepoznali glede na izražene interese obeh strani.

Z vsako izmed ključnih skupin deležnikov imamo korektne in poglobljene odnose, ki potekajo preko obojestranskih komunikacijskih kanalov. Ponosni smo, da kljub velikosti in kompleksnosti sistema skupine Petrol tradicionalno vzdržujemo kar se da personificirane odnose z vsemi ključnimi deležniki in visoko stopnjo odzivnosti. Še več, kontinuirano dodajamo nove komunikacijske kanale v skladu z novimi potrebami, ki jih proaktivno prepoznavamo v dnevni komunikaciji z našimi deležniki. Eno izmed pomembnih orodij komuniciranja je naše trajnostno poročilo.

Trajnostno poročilo skupine Petrol 2014 je drugo po vrsti in ima značaj dveletnega poročila. Pripravili smo ga v skladu s smernicami GRI-4. Prvo poročilo je skupina Petrol izdala pred dvema letoma za leto 2012. Tudi v prihodnje bomo pripravljali trajnostna poročila v takem časovnem intervalu.

Zavedamo se, da gre za trajnostno potovanje, zato trajnostno poročilo podaja analizo sedanjosti in primerjavo s preteklimi podatki, hkrati pa je usmerjeno v prihodnost.

Poročanje je transparentno in eksaktno glede na podatke, s katerimi v skupini Petrol trenutno raz-

Komunikacijska orodja in odnosi skupine Petrol s ključnimi deležniki

Ključni deležniki	Komunikacijska orodja, odnosi
Zaposleni	Raziskave z zaposlenimi Povej upravi Interna orodja komuniciranja: intranet, interni časopis, oglasne deske, dogodki za zaposlene idr.
Kupci	Spletno mesto; sistem Povej Petrolu Družbena omrežja (Facebook, Twitter, YouTube...) Center energetskih rešitev (osebno svetovanje) Klicni center Osebni kontakti Druga komunikacijska orodja: akcije zvestobe, dogodki idr.
Dobavitelji	Spletno mesto, osebni kontakti, letno poročilo, trajnostno poročilo idr.
Delničarji / finančna javnost	Spletno mesto, letno poročilo, trajnostno poročilo, investitorske konference, osebna srečanja
Zakonodajalec / politična javnost/ strokovne javnosti	Strokovne podlage v okviru strokovnih združenj, zbornic, forumov
Razvojno raziskovalna skupnost	Strokovni članki, simpoziji, forumi, strokovne konference, posvetovanja idr.
Družbeno okolje	Sponzorstva, donacije, humanitarne akcije in drugi družbeno odgovorni projekti, Facebook, Moj Petrol

polagamo. Pri izbiri vsebine so ključni naslednji atributi: bistvenost, vključenost deležnikov in trajnostni kontekst. Pri podajanju vsebine smo se trudili za uravnoteženost, primerljivost, točnost, jasnost in zanesljivost podatkov.

Na podlagi matrike ključnih deležnikov in strategije trajnostnega razvoja skupine Petrol smo opredelili bistvena interesna področja. To ni bil enostaven proces, saj kompleksnost naše dejavnosti zajema širok diapazon interesnih področij. Izbrali smo tiste, ki najbolj vplivajo na naš trajnostni odtis.

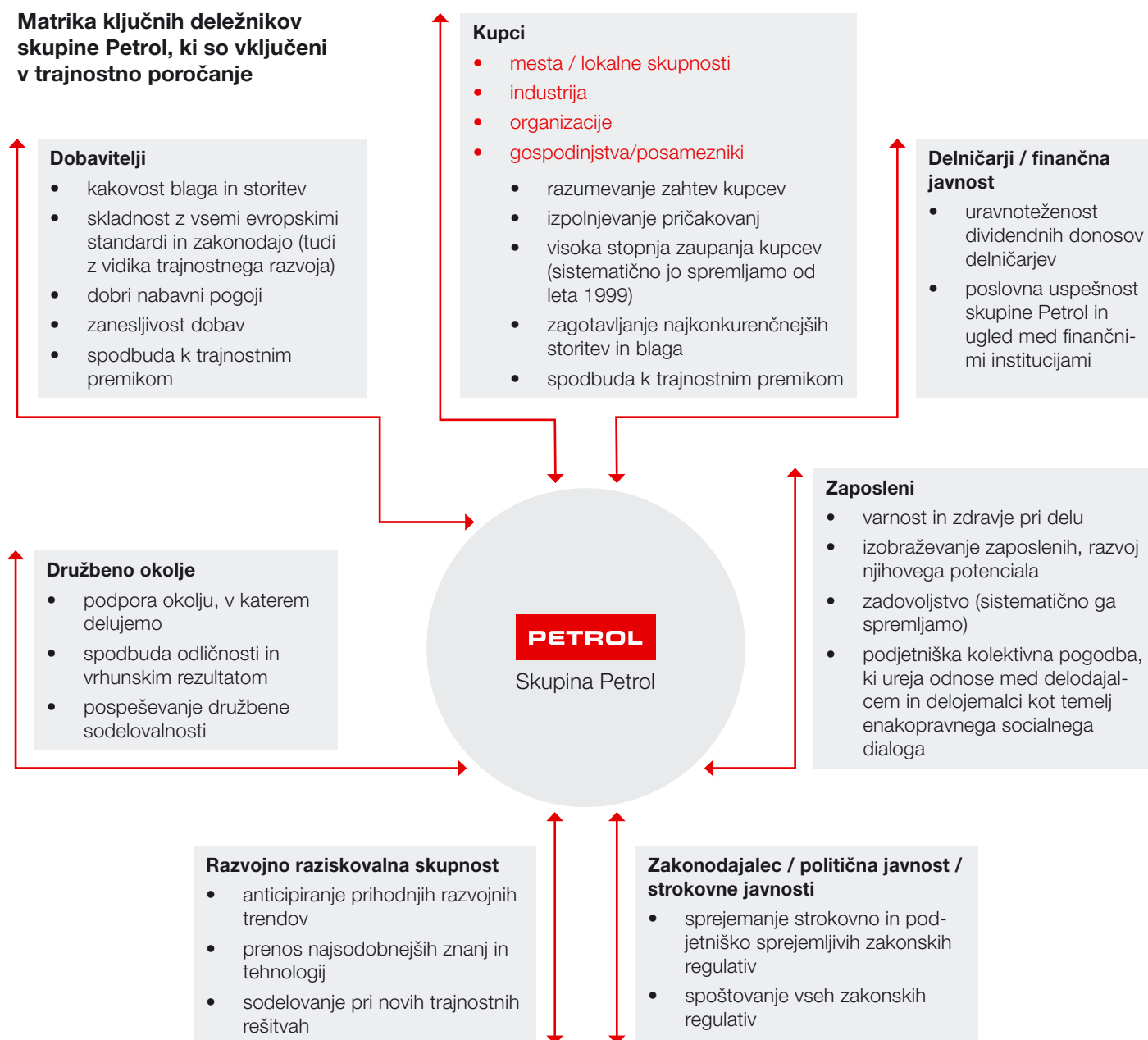
Trajnostne kazalnike, s katerimi merimo naše delovanje na trajnostni poti, smo za to trajnostno poročilo glede na prvo trajnostno poročilo skupine Pe-

trol precej razširili in s tem pridobili dodatne vzvode dolgoročnega upravljanja trajnostnega razvoja na novih področjih, kar je tudi naš strateški cilj.

Ker svoje trajnostno ravnanje razumemo v skladu s filozofijo življenjskega kroga (LCA), so med ključnimi kazalniki našega trajnostnega delovanja tudi taki, ki sodijo na področje naših dobaviteljev in naših kupcev. S tem trendom širjenja trajnostnega vpliva bomo v prihodnje nadaljevali, saj s svojim trajnostnim ravnanjem postopoma vplivamo na trajnostno preobrazbo širše družbe.

Skrbnica poročanja o trajnostnem razvoju skupine Petrol je dr. Marta Svoljšak Jerman, direktorica TRKV.

Matrika ključnih deležnikov skupine Petrol, ki so vključeni v trajnostno poročanje

Ekonomski vidik trajnostnega razvoja

PETROL

Hočemo biti
najboljši v vsem,
kar delamo

„Dobitkonosnost je celostnega pomena za dolgoročno uspešnost, obstoj in razvoj našega podjetja. Sami finančno uspešen Petrol je za tiste, ki jih pričakujejo zaposleni, delničari, poslovni partnerji in družba kot celota.“ (PKP)

Ekonomski poudarki iz poslovanja

Strateška usmeritev skupine Petrol je celovita energetska oskrba, osrednje področje poslovanja pa še ostaja prodaja naftnih derivatov na vseh trgih širše regije. V skupini Petrol smo v letu 2014 realizirali 4,0 mrd EUR prihodkov od prodaje, kar je 2 odstotka

več kot v letu 2013, kosmati poslovni izid je znašal 339,5 mio EUR, kar je 1 odstotek več kot leta 2013. Poslovni izid iz poslovanja je znašal 95,9 mio EUR, kar je 2 odstotka več kot leta 2013. Čisti poslovni izid pa 60,7 mio EUR, kar je 15 odstotkov več kot leta 2013.

V skupini Petrol smo v letu 2014 prodali 2,8 mio ton proizvodov iz nafte, kar je 1 odstotek več kot v letu 2013. V letu 2014 smo zelo dobre prodajne rezultate zabeležili na trgih JV Evrope, kjer se kljub težkim gospodarskim razmeram uveljavljamo kot pomemben poslovni partner. S prodajo trgovskega blaga smo v letu 2014 ustvarili čez 476 mio EUR prihodkov. Širimo svojo maloprodajno mrežo, v letu 2014 smo kupce oskrbovali preko 479 bencinskih servisov.

Temeljna dejavnost matične družbe Petrol d.d., Ljubljana je trgovanje z naftnimi proizvodi, ostalim trgovskim blagom in storitvami. Na slovenskem

maloprodajnem trgu naftnih derivatov ima s 315 bencinskimi servisi 58-odstotni tržni delež. Realizira pretežni del prihodkov in dobička skupine. Leto 2014 je družba zaključila s 3,3 mrd EUR prihodkov od prodaje, kar je 1 odstotek več kot v letu 2013. S prodajo proizvodov iz nafte je družba Petrol d.d. realizirala 75 odstotkov prihodkov od prodaje, s prodajo trgovskega blaga 13 odstotkov prihodkov od prodaje, 12 odstotkov prihodkov pa s prodajo zemeljskega plina, elektrike, toplote in storitev.

Prihodke od prodaje je družba Petrol d.d., Ljubljana realizirala s prodajo:

- 2,5 mio ton proizvodov iz nafte, kar je 3 odstotke več kot leta 2013,
- 26,1 mio m³ zemeljskega plina, kar je 5 odstotkov manj kot leta 2013,
- 7,4 TWH električne energije, kar je 80 odstotkov več kot leta 2013,
- 23,1 tisoč MWh toplote, kar je 34 odstotkov več kot leta 2013,
- 431,8 mio EUR prihodkov od prodaje trgovskega blaga, kar je 1 odstotek več kot leta 2013.

Kosmati poslovni izid je znašal 249,0 mio EUR, kar je na ravni leta 2013. Stroški iz poslovanja so znašali 179,9 mio EUR, kar je 2 odstotka več kot leta 2013. Stroški materiala so bili realizirani v višini 11,7 mio EUR, kar je 16 odstotkov več kot leta 2013, predvsem zaradi višjih stroškov potrošnega materiala.

Stroški storitev so znašali 106,1 mio EUR, kar je 1 odstotek manj kot leta 2013, predvsem zaradi nižjih stroškov upravljanja nepremičnin (pripojitev družbe Petrol Maloprodaja Slovenija d.o.o. s 1. oktobrom 2014 v matično družbo, posledično višji stroški dela). Stroški dela so znašali 30,7 mio EUR, kar je 14 odstotkov več kot leta 2013, predvsem zaradi pripojitve družbe Petrol Maloprodaja Slovenija d.o.o. s 1. oktobrom 2014 v matično družbo (posledično nižji stroški upravljanja nepremičnin). Amortizacija je znašala 29,3 mio EUR, kar je 6 odstotkov več kot leta 2013, predvsem zaradi naložb v projekte okoljskih in energetskih rešitev ter naložb v informacijsko tehnologijo.

Poslovni izid iz poslovanja je znašal 74,8 mio EUR, kar je 4 odstotke manj kot leta 2013. Neto finančni prihodki so znašali -30,2 mio EUR, kar je 12,9 mio EUR več kot leta 2013, na kar sta vplivala predvsem 15,2 mio EUR višji neto pozitivni učinek izpeljanih finančnih instrumentov kot v letu 2013 ter popravek vrednosti terjatev, ki je bil 4,3 mio EUR nižji.

Poslovni izid pred davki je znašal 48,5 mio EUR, kar je 24 odstotkov več kot leta 2013. Čisti poslovni izid družbe Petrol d.d. za leto 2014 je bil realiziran v višini 41,1, kar je 36 odstotkov več kot leta 2013.

Celotna sredstva družbe Petrol d.d., Ljubljana so 31. decembra 2014 znašala 1.345,4 mio EUR, kar je 3 odstotke manj kot leta 2013. Dolgoročna sredstva so znašala 868,5 mio EUR, kar je 2 odstotka manj kot leta 2013, kratkoročna sredstva pa so znašala 476,9 mio EUR, kar je 5 odstotkov manj kot 31. decembra leta 2013.

Kapital družbe Petrol d.d., Ljubljana je 31. decembra 2014 znašal 419,8 mio EUR, kar je 5 odstotkov več kot konec leta 2013. Skupina Petrol sodi med največje gospodarske subjekte v Sloveniji, čedalje večji pomen pa pridobiva tudi v širši regiji.

Zaupanje mednarodne finančne javnosti v skupino Petrol se je pokazalo ob uspešni izdaji 5-letnih evroobveznic v skupni vrednosti 265 milijonov EUR.

Tabela 2: Poudarki poslovanja za skupino Petrol za leti 2013 in 2014

Skupina Petrol	EM	Doseženo		Indeks 2014 / 2013
		2014	2013	
Čisti prihodki od prodaje	mio EUR	4.014,3	3.947,3	102
Kosmati poslovni izid	mio EUR	339,5	337,6	101
Poslovni izid iz poslovanja	mio EUR	95,9	93,8	102
Čisti poslovni izid	mio EUR	60,7	52,8	115
Kapital	mio EUR	503,3	467,7	108
Bilančna vsota	mio EUR	1.554,0	1.617,4	96
EBITDA ¹	mio EUR	138,1	133,5	103
EBITDA / povprečna osnovna sredstva	%	17,1	16,5	104
EBITDA / kosmati poslovni izid	%	40,7	39,6	103
Stroški iz poslovanja / kosmati poslovni izid	%	74,3	74,0	100
Neto dolg / kapital ²		1,01	1,13	89
Čisti poslovni izid na delnico ³	EUR	29,5	25,6	115
Tečaj na zadnji trgovanjski dan leta	EUR	284,0	218,0	130
Količinska prodaja proizvodov iz nafte	mio t	2,80	2,77	101
Količinska prodaja utekočinjenega naftnega plina	tisoč t	68,3	68,5	100
Količinska prodaja zemeljskega plina	mio m ³	112,6	121,8	92
Prodaja električne energije	TWh	8,7	4,9	178
Prihodki od prodaje trgovskega blaga	mio EUR	476,1	474,8	100
Naložbe v stalna sredstva	mio EUR	58,5	86,1	68
Število bencinskih servisov na zadnji dan obdobja		479	476	101
Število zaposlenih (skupaj z zaposlenimi na bencinskih servisih v upravljanju) na zadnji dan obdobja		3.912	3.945	99

1 EBITDA = poslovni izid iz poslovanja + stroški amortizacije brez ekološke amortizacije

2 Neto zadolženost / kapital = (dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti - denar in denarni ekvivalenti) / kapital

3 Čisti poslovni izid na delnico = čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe/tehtano povprečno št. izdanih navadnih delnic brez lastnih delnic

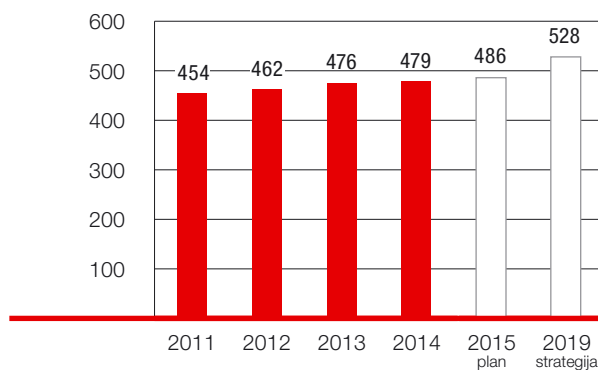
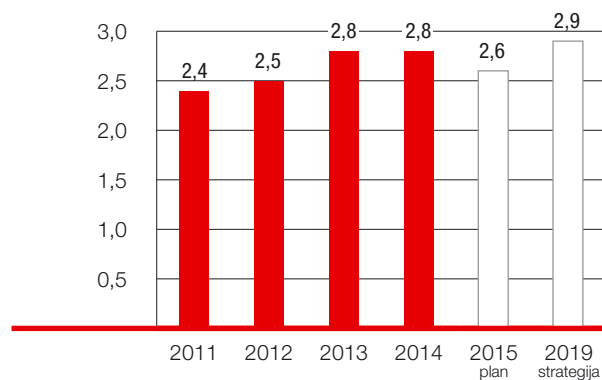
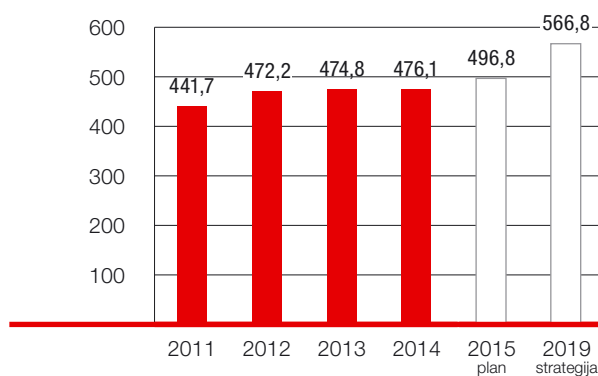
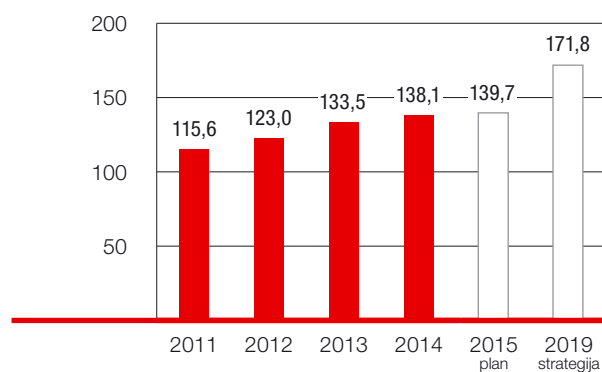
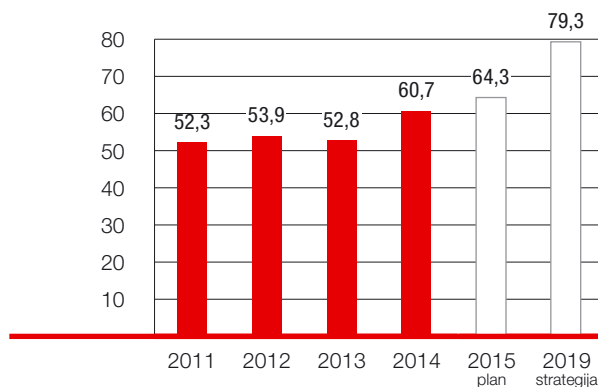
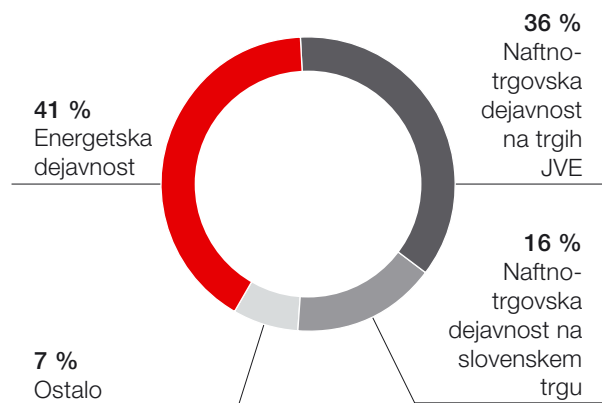
Graf 2: Število bencinskih servisov**Graf 3: Količinska prodaja proizvodov iz nafte**
(v mio t)**Graf 4: Prihodki od prodaje trgovskega blaga**
(v mio EUR)**Graf 5: EBITDA** (v mio EUR)**Graf 6: Čisti poslovni izid iz poslovanja**
(v mio EUR)**Graf 7: Struktura naložb skupine Petrol v letu 2014**

Tabela 3: Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost skupine Petrol in Petrol d.d., Ljubljana

Podatki za leto 2014		Skupina Petrol	Petrol d.d., Ljubljana
A	Prihodki		
	- od prodaje	4.014.302.791	3.281.032.265
	- financiranje	48.389.834	39.979.603
	- prodaja sredstev	2.768.660	2.112.121
	SKUPAJ	4.065.461.285	3.323.123.989
B	Stroški poslovanja		
	nabavna vrednost prodanega blaga	3.674.840.248	3.032.017.472
	stroški (brez stroškov dela)	189.231.750	149.186.052
	SKUPAJ	3.864.071.998	3.181.203.524
C	Stroški dela	63.032.225	30.743.573
D	Izplačila lastnikom kapitala in ostalim dobaviteljem finančnih sredstev		
	dividende	20.822.140	20.822.140
	obresti	28.878.445	26.626.280
	SKUPAJ	49.700.585	47.448.420
E	Davki	9.792.614	7.371.915
F	Investicije v družbeno okolje		
	Sponsoriranja in donacije	1.392.051	1.153.821
	Dajatve za varstvo okolja in dajatve, neodvisne od poslovanja	978.069	155.666
	SKUPAJ	2.370.120	1.309.487

Tabela 4: Prodaja glede na geografsko območje za skupino Petrol

v EUR	2014	2013
Slovenija	2.414.615.106	2.527.952.943
Hrvaška	599.092.116	545.049.534
Bosna in Hercegovina	219.708.582	214.043.526
Črna gora	42.550.228	33.723.534
Srbija	60.957.647	31.964.258
Avstrija	292.850.232	327.752.051
Druge države	384.528.880	266.837.108
	4.014.302.791	3.947.322.954

60 %

PRIHODKOV USTVARI
SKUPINA PETROL NA
DOMAČEM TRGU

Tabela 5: Prihodki od prodaje skupine Petrol po poslovnih dejavnostih v letih 2013 in 2014

v 000 EUR	2014	2013	Indeks 14/13
Naftno trgovska dejavnost	3.483.784	3.544.892	98
Energetska dejavnost	530.519	402.431	132
Skupaj prihodki od prodaje	4.014.303	3.947.323	102

Petrolova delnica in izplačila delničarjem

Petrolova delnica je uvrščena v prvo borzno kotacijo, na Ljubljanski borzi pa kotira od 5. maja 1997 dalje. V letu 2014 je bil z našo delnico na borzi dosežen promet v višini 45,5 mio EUR in je bil v primerjavi s prometom v letu 2013 višji za 89 odstotkov. Delnica Petrola je bila tudi v preteklem letu v družbi najprometnejših delnic na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev. Delnica družbe od 22. decembra

2014 dalje predstavlja v sestavi indeksa SBI TOP 22,42-odstotni delež. Pregled izplačil dividend v letih 2009-2013 predstavljamo v tabeli 6.

30,3 %

VIŠJI TEČAJ DELNICE
KONEC LETA 2014
V PRIMERJAVI S
KONCEM LETA 2013

Tečaj delnice je bil konec decembra 2014 v primerjavi s koncem leta 2013 višji za 30,3 odstotka. Povprečni tečaj delnice Petrola d.d., Ljubljana, ki je v letu 2014 znašal 279,22 EUR, je bil za 29 odstotkov višji kot leto prej. V letu 2014 se je tečaj Petrolove delnice gibal med 215,45 EUR in 310,00 EUR za delnico.

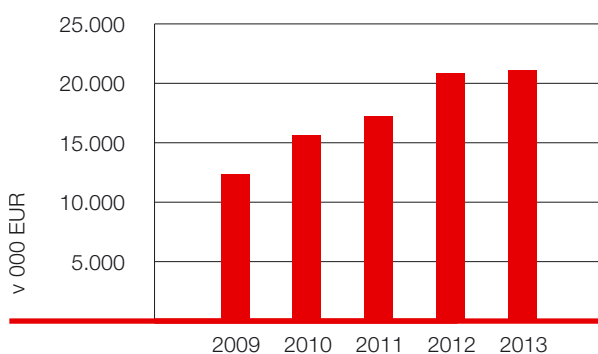
Doseženi promet na borzi v letu 2014 v višini 45,5 mio EUR je bil v primerjavi s prometom v letu 2013 višji za 89 odstotkov. Višji promet je posledica višjega povprečnega tečaja v letu 2014 glede na leto prej, poleg tega pa je bilo v letu 2014 opravljeno trgovanje z večjo količino delnic. V skupnem borznem prometu na trgu Ljubljanske borze v višini 686,3 mio EUR je delež prometa z delnico Petrola predstavljal 7 odstotkov, v prometu z delnicami borznega trga pa 8 odstotkov.

Tabela 6: Pregled izplačila dividend 2009–2013

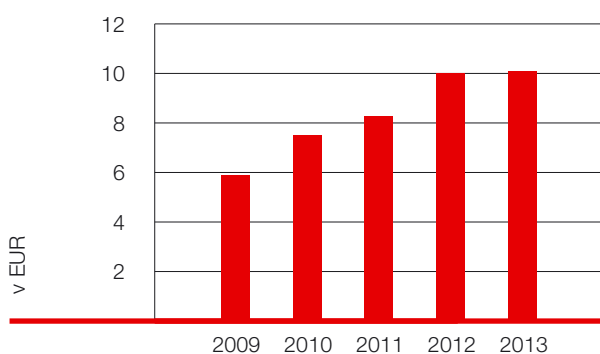
Poslovno obdobje	Skupni znesek dividend po sklepu skupščine	Bruto dividenda na delnico
	v EUR	v EUR/delnico
2009	12.309.175,90	5,90
2010	15.647.257,50	7,50
2011	17.211.983,25	8,25
2012	20.863.010,00	10,00
2013	21.071.640,10	10,10

Graf 8: Skupni znesek dividend 2009-2013

(v 000 EUR)

Graf 9: Bruto dividenda / delnico (v EUR)

Ključna tveganja in obvladovanje tveganj

Skupina Petrol obvladuje tveganja prek sistema celovitega upravljanja s tveganji, ki zagotavlja, da so ključna tveganja, ki jim je družba izpostavljena, prepoznana, ocenjena in učinkovito obvladovana. Pri tem si prizadeva za vzpostavitev kulture zavedanja o tveganjih, ki izboljšuje nadzor nad tveganji in generiranje kakovostnejših informacij za sprejemanje odločitev na vseh ravneh delovanja skupine. Obvla-

dovanje tveganj je namreč skrb vsakega zaposlenega v Skupini Petrol, ki je s svojimi odločitvami in dejanji vsakodnevno izpostavljen tveganjem.

Petrolov model poslovnih tveganj je vsebinsko povezan v sklop 20 skupin poslovnih tveganj, razdeljenih na dve veliki skupini: tveganja okolja in tveganja delovanja (glej tabelo 7). Skupina redno ocenjuje tveganja. Zadnja ocena tveganj je bila izvedena v letu 2013, naslednja bo izvedena v letu 2015.

Tabela 7: Skupine poslovnih tveganj v skupini Petrol

I. Tveganja okolja		
I.1. Politična tveganja	I.3. Tveganja gospodarskega okolja	I.5. Tveganja katastrof
I.2. Tveganja finančnega okolja	I.4. Tveganja zakonodaje in regulative	
II. Tveganja delovanja		
II.1. Operativna tveganja	II.2. Tveganja vodenja in odločanja	II.5. Finančna tveganja
II.1.1. Tveganja upravljanja s človeškimi viri	II.2.1. Tveganja vodenja	II.5.1. Cenovna tveganja
II.1.2. Komericalna tveganja	II.2.2. Tveganja poslovno-finančnega odločanja	II.5.2. Kreditna tveganja (tveganja nasprotne strani)
II.1.3. Tveganja varnosti in zaščite	II.2.3. Tveganja strateškega odločanja	II.5.3. Likvidnostna tveganja
II.1.4. Tveganja prekinitve poslovanja		II.5.4. Valutna tveganja
	II.3. Tveganja zagotavljanja informacij	II.5.5. Obrestna tveganja
	II.4. Tveganja prevar in drugih nezakonitih dejanj	II.5.6. Tveganja finančnih instrumentov

Načrti poslovanja za leto 2015

Skupina Petrol posluje v mednarodnem in domačem konkurenčnem poslovnem okolju. V mednarodnem poslovnem okolju sta za delovanje skupine Petrol najpomembnejša dejavnika gibanje cen na naftnem trgu in tečaj ameriškega dolarja, ki sta odraz gospodarskih gibanj v svetovnem gospodarstvu (predvsem v EU in ZDA, na pomenu pa zelo pridobivata tudi Kitajska in Indija). Na Petrolovo domače poslovno okolje pa vplivajo ukrepi, s katerimi država regulira cene in trg energentov, ter celotne gospodarske razmere (gospodarska rast, stopnja rasti cen, rast potrošnje in proizvodnje). Za leto 2015 se na Petrolovih glavnih prodajnih trgih (Slovenija in Hrvaška) predvidevajo še vedno zahtevne gospodarske razmere.

Skupina Petrol si je za leto 2015, kljub še vedno zahtevnim in negotovim gospodarskim razmeram, zastavila ambiciozne cilje. Za doseganje zastavljenih ciljev bo skupina Petrol v letu 2015 posebno pozornost namenila racionalizaciji komercialnih in podpornih poslovnih procesov.

Glavni cilji poslovanja skupine Petrol v letu 2015:

- 3,8 mrd EUR čistih prihodkov od prodaje,
- čisti poslovni izid v višini 64,3 mio EUR,
- prodaja proizvodov iz nafte v višini 2,6 mio ton,
- 496,8 mio EUR prihodkov od prodaje trgovskega blaga,
- prodaja električne energije v višini 9,0 TWh,
- maloprodajna mreža 486 bencinskih servisov in
- naložbe v stalna sredstva v višini 64,5 mio EUR.

V letu 2014 smo pripravili strateški poslovni načrt skupine Petrol za obdobje 2015–2019, ki je temeljni korporativni dokument, v katerem s poslanstvom, vizijo, vrednotami, cilji in strategijami opredeljujemo poslovno prihodnost skupine Petrol. Določili smo si glavne smernice poslovanja, da bomo dosegli dolgoročno rast in razvoj.

Prizadevamo si dosegati poslovno odličnost na vseh področjih delovanja. Smo prvi trgovec z naftnimi derivati, plinom in ostalimi energenti, ki je v Sloveniji pozicioniran kot trajnosten in družbeno odgovoren. V Petrolu se zavedamo vpetosti v gospodarsko in družbeno okolje, zato skrbimo za dobre in produktivne odnose z vsemi deležniki.

Petrol in družbeno okolje

PETROL

Trajnostni odnosi z zaposlenimi

Zaposleni so eni izmed strateških deležnikov skupine Petrol, zato upravljanje s kadri zajema preiščeno politiko zaposlovanja, učinkovit sistem nagrajevanja in napredovanja, skrb za izobraževanje in razvoj zaposlenih ter spremljanje njihovega zadovoljstva in zavzetosti.

V skupini Petrol je bilo konec leta 2014 3.912 zaposlenih, kar je dva odstotka več kot konec leta 2012. 66 odstotkov je moških in 34 odstotkov žensk. Z leti se struktura zaposlenih postopno izboljšuje v prid ženskega spola. V primerjavi z letom 2009 se je delež žensk na ravni skupine povečal za 4,3 odstotne točke, v primerjavi z letom 2003 pa celo za 9,5 odstotnih točk.

Prevladujejo zaposlitve za nedoločen čas, le manjši del zaposlenih ima sklenjeno pogodbo za določen čas in še ta del v zadnjih letih upada. Konec leta 2014 je imelo pogodbo za določen čas sklenjeno 9,3 odstotka oziroma 362 zaposlenih, kar je za 10 odstotnih točk manj kot v obdobju med letoma 2009 in 2013, ko se je gibala med 17 in 19 odstotki.

Petrol je sprejel Kodeks ravnanja, v katerem so zapisana naša temeljna načela poslovanja in delova-

nja. Prepoved diskriminacije, nadlegovanja in trpinčenja je sestavni del tega dokumenta.

V skupini Petrol je eno od orodij vodenja in razvoja zaposlenih Petrolov letni pogovor. V pogovoru vodja in sodelavec uskladi pričakovanja ter opredelita cilje in razvoj zaposlenega, kar spodbuja motivacijo zaposlenih.

V letu 2014 smo Petrolov letni pogovor nadgradili z modelom 360° ocenjevanja kompetenc, s katerim smo še bolje ocenili kadrovske potencial in opredelili ciljne priložnosti za razvoj sodelavcev.

Model devetih ključnih kompetenc je oblikovan za management, zaposlene na visoko strokovnih delovnih mestih in prodajne predstavnike. Vključuje ugotavljanje odstopanj doseženega od pričakovanega nivoja posamezne kompetence s področja vodenja in razvoja sodelavcev, odnosa do strank in sodelavcev, samoiniciativnosti in inovativnosti, projektnega vodenja in doseganja rezultatov.

V letu 2014 je v različnih oblikah izobraževanja in izpopolnjevanja sodelovalo 11.802 udeležencev, ki so zaposleni v skupini Petrol. Od tega je bilo 29 zaposlenih vključenih v izobraževanje za pridobitev formalne stopnje izobrazbe. Izvedenih je bilo 88.307 pedagoških ur usposabljanja, kar v povprečju predstavlja 22,55 pedagoških ur izobraževanja na zaposlenega (glej tabelo 8).

3.912

ZAPOSLENIH

90,7 %

ZAPOSLENIH ZA
NEDOLOČEN ČAS

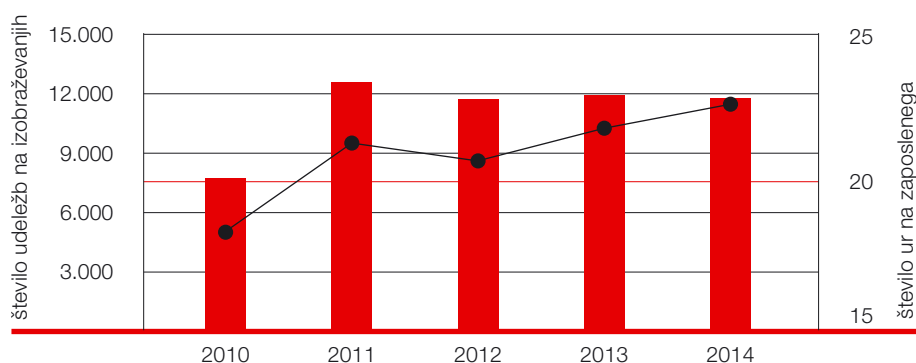
2 %

ZAPOSLENIH VEČ
KOT LETA 2012

Tabela 8: Udeleženci izobraževanj skupine Petrol

Udeleženci izobraževanja skupina Petrol	2010	2011	2012	2013	2014
Povprečno število pedagoških ur na zaposlenega	18,3	21,3	20,7	21,8	22,6
Skupno število udeležb na izobraževanjih	7.738	12.599	11.735	11.934	11.802

Graf 10: Število udeležencev in povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega v skupini Petrol

Zvišujemo kompetence in veščine zaposlenih

V Petrolu razumemo izobraževanje kot kontinuiran proces učenja, ki ga podpirajo vsa podjetja v skupini in za katerega se aktivno zavzemajo zaposleni. Kot storitvena dejavnost dajemo velik poudarek razvoju veščin, kot so prodajne, komunikacijske in pogajalske. Spoštujemo zakonodajo in redno usposabljammo zaposlene za varno opravljanje dela, ki svojo usposobljenost dokazujejo s pridobivanjem licenc in potrdil o strokovnem znanju. Interno organiziramo kar 90 % vseh izobraževanj, kar pomeni, da sistematično in celovito zajamemo določene ciljne skupine zaposlenih in jih po enotnih standardih

izobražujemo. Predvsem gre za Šolo prodaje, Šolo vodenja, Šolo za inštruktorje, Prodajno akademijo, Nabavno akademijo in druge delavnice za različne skupine zaposlenih. Zaposleni se izobražujejo tudi v tujini, pri čemer udeleženec strokovnega izobraževanja po vrnitvi izvede interni prenos znanja na sodelavce. V letu 2014 je bilo izvedenih 26 internih prenosov znanja.

Pri izobraževanju določamo cilje in standarde osvojenih veščin in kompetenc. Osvojeno znanje zaposlenih preverjamo s pisnimi testi, veščine pa z opazovanjem pri delu s strani za to usposobljenih internih »coachev«.

11.802

UDELEŽENCEV SE JE IZOBRAŽEVALO
IN IZPOPOLNJEVALO

360°

MODEL OCENJEVANJA KOMPETENC JE
NADGRADIL PETROLOV LETNI POGOVOR

Za razvoj mladih potencialov skrbimo s programom Poslovna akademija Petrol, ki ga izvajamo skupaj z Ekonomsko fakulteto v Ljubljani. V letu 2014 je z učenjem začela 2. generacija, ki vključuje 25 perspektivnih kadrov iz skupine Petrol. Program je namenjen izbranim motiviranim posameznikom z nekaj leti delovnih izkušenj v skupini Petrol, pri katerih vodstvo prepoznava razvojni potencial, za uspešno opravljanje svojih delovnih nalog pa potrebujejo temeljna ekonomska in poslovna znanja ter veščine, ki jih bodo lahko uporabili v delu na konkretnih projektnih nalogah, ki jih ob zaključku šolanja predstavijo upravi družbe.

V letu 2014 smo postavili nov strežnik za e-učenje. Kot prvi program učenja na daljavo smo zaposlenim ponudili interaktivno gradivo Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost z zaključnim izpitom.

Učenje na daljavo ima številne prednosti: lahko se odvija kjerkoli in kadarkoli prek spleta, prihrani čas za prevoz na lokacijo izobraževanja, dinamika učenja se prilagodi posamezniku idr. Strokovni mentor je dosegljiv za vprašanja udeležencev.

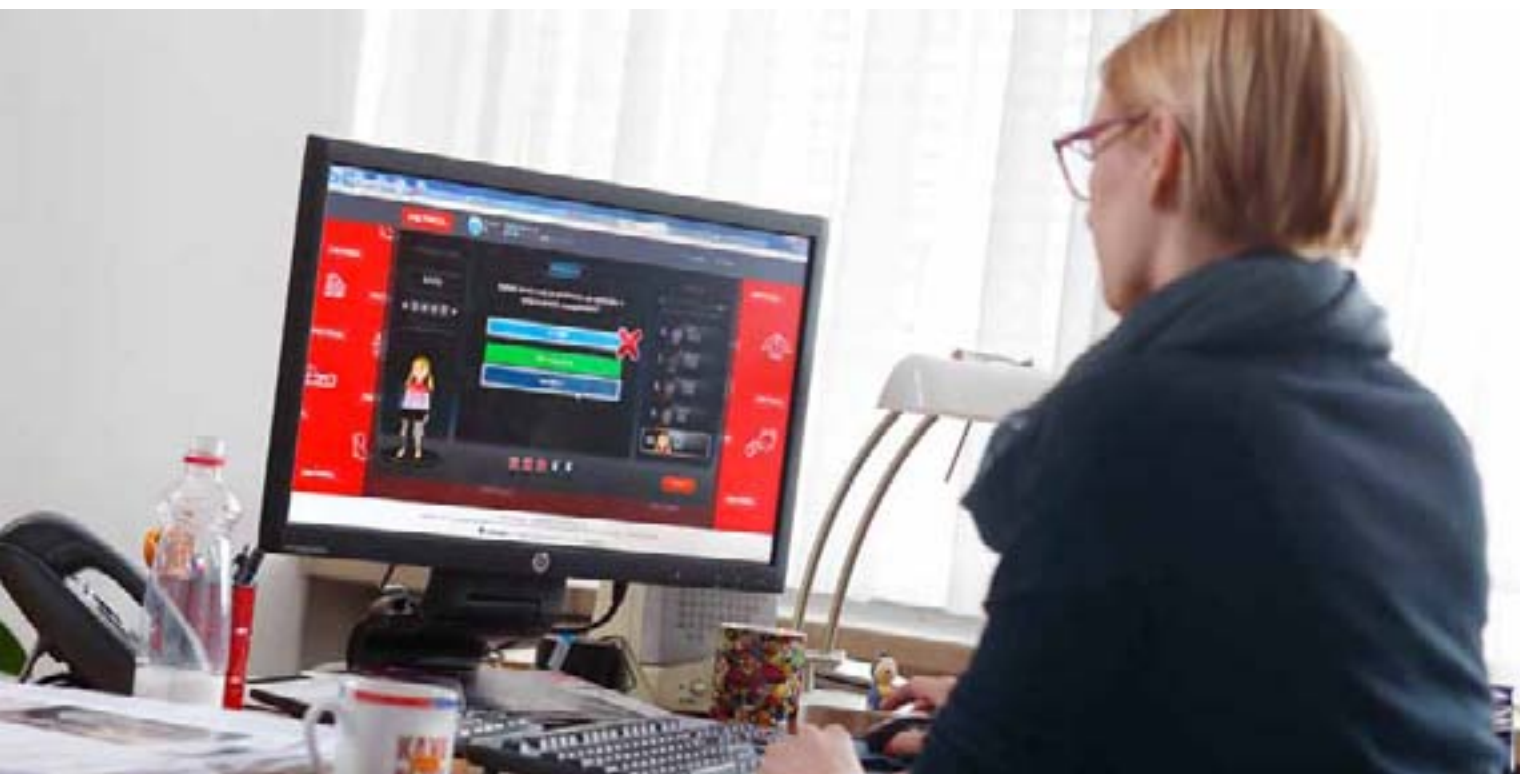
Uvedli smo tudi učenje z igrifikacijo, kar pomeni, da z računalniško igro JollyDeck zaposleni tekmujejo v znanju. Tisti z najhitreje osvojenim znanjem lahko osvojijo tudi nagrade. Na tak način lahko neomejeno število zaposlenih v zelo kratkem času osvoji potrebno znanje. V letu 2014 smo izvedli učni kampanji v Sloveniji »Pripravi se na zimo« in v Bosni in Hercegovini »Gume i goriva«, v letu 2013 pa na Hrvaškem. Na podelitvi Zlata nit smo prišli med tri finaliste Zlate prakse 2013 in v marcu 2014 predstavili projekt uvedbe učnih kampanj Jollydeck tudi širši javnosti.

25

PERSPEKTIVNIH SODELAVCEV JE
ZAČELO Z UČENJEM V 2. GENERACIJI
POSLOVNE AKADEMIJE PETROL

UVEDLI SMO
UČENJE NA
DALJAVO

IGRIFIKACIJA
ŠIRI ZNANJE
ZAPOSLENIM

Interna organizacijska klima ostaja visoka

V Petrolu redno merimo organizacijsko klimo in zadovoljstvo zaposlenih. V projektu Slovenske organizacijske klime sodelujemo že od vsega začetka. Z letom 2010 smo raziskavo nadgradili in jo poglobili s proučevanjem zavzetosti zaposlenih. Na osnovi rezultatov vsako leto pripravimo akcijske načrte, ki v enotah s slabšimi rezultati vodijo k izboljšanju, v enotah, kjer so rezultati dobri oziroma so se izboljšali, pa vzdržujemo zdravo klimo in zadovoljstvo zaposlenih.

V letu 2014 se lahko, enako kot leto poprej, pohvalimo z dobrimi rezultati (glej tabelo 9). Na nivoju skupine Petrol so prav vsi merjeni elementi (klima, sistemi vodenja in razvoja, zadovoljstvo in zavzetost

zaposlenih) ocenjeni visoko in so praktično skoraj v celoti ostali na visokem nivoju leta 2013. Povprečna ocena kategorij organizacijske klime je 3,73, kategorije sistemov vodenja in razvoja so ocenjene s 3,64 ter zadovoljstvo zaposlenih pri delu s 3,68.

Pomembno smo v zadnjih štirih letih znižali delež aktivno nezavzetih. Močno smo izboljšali t.i. makro kazalnik zdravja organizacije. Razmerje med zavzetimi in aktivno nezavzetimi zaposlenimi smo z 1:1 (leto 2010) povečali na 2,2:1 (leto 2014).

Primerjava rezultatov z drugimi slovenskimi podjetji kaže, da so razmere interne klime v skupini Petrol ugodnejše, zaposleni pa so bolj zadovoljni od slovenskega povprečja.

Tabela 9: Interna klima v skupini Petrol

	2013	2014
Organizacijska klima (povprečje)	3,75	3,73
Sistemi vodenja in razvoja (povprečje)	3,66	3,64
Zadovoljstvo pri delu (povprečje)	3,7	3,7
Udeležba (%)	75	76
Index OCS	3,7	3,7
Zavzetost zaposlenih (povprečje)	3,8	3,8
Zavzeti (%)	40	39
Nezavzeti (%)	42	43
Aktivno nezavzeti (%)	18	18

3,73

POVPREČJE INTERNE
KLIME JE ZELO VISOKO,
NAD SLOVENSKIM
POVPREČJEM

Anita Lovše, univ. dipl. ekon.

ravnanje s človeškimi viri, vodja izobraževanja in razvoja kadrov, Petrol d.d., Ljubljana

Za nadaljnji razvoj skupine Petrol je zelo pomembno, da zaposlene pripravljamo na prihodnje poslovne izzive. Zato zagotavljamo stalno izobraževanje in razvoj kompetenc zaposlenih. Vlaganje v strokovna izobraževanja, interni prenos znanja med sodelavci, razvojni programi za potencialne in talente nam zagotavljajo varno prihodnost vseh deležnikov. Načrtno in sistematično vzgajamo interne kadre ter razvijamo njihove kompetence s ciljem, da bodo v prihodnosti prevzeli odgovornejša dela in naloge. Sodobna orodja za podporo odločanja predstavljajo podlago za bolj učinkovito upravljanje s človeškimi viri in posledično za še boljše poslovne rezultate.

Poročevalka
za področje
odnosov z
zaposlenimi

Varnost in zdravje pri delu

V Petrolu skrbimo za zdravje svojih zaposlenih. Že vrsto let se izvajajo preventivni zdravstveni pregledi. Njihova frekvenca je odvisna od zahtev delovnega mesta. V družbah skupine Petrol v Sloveniji je bilo v letu 2014 v preventivne zdravstvene preglede vključenih 45 odstotkov zaposlenih. Izvedenih je bilo 1.192 obdobjnih oziroma kontrolnih ali ciljanih pregledov.

Ocene tveganja za delovno mesto

Vse družbe v skupini Petrol imajo sprejete izjave o varnosti z oceno tveganja. V nove procese in projekte vključujemo najnovejša dognanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo in jih z varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni. Leta 2013 smo zabeležili 20 poškodb na delu, leta 2014 pa 18.

Prioriteta v razvoju področja varnosti in zdravja pri delu je zmanjševanje tveganj na visoko izpostavljenih delovnih mestih in strokovno, informacijsko ter managersko povezovanje z drugimi področji varnosti, zlasti s področjem varstva pred požari in področjem varstva okolja.

ZMANJŠEVALI SMO
TVEGANJA NA VISOKO
IZPOSTAVLJENIH
DELOVNIH MESTIH

Varnost in zdravje pri delu se v družbi Petrol izvaja skladno z veljavno zakonodajo in uvajanjem dobrih praks. Varnost in zdravje pri delu od leta 2003 upravlja po sistemu za vodenje poklicnega zdravja in varnosti OHSAS 18001 in je del integriranega sistema kakovosti v skupini.

Ugodni trendi absentizma

Leto 2014 je imelo 313 delovnih dni ali 2.087 delovnih ur za šestdnevni teden oziroma 261 delovnih dni ali 2.088 delovnih ur za petdnevni teden. V družbah skupine Petrol v Sloveniji je bila izkoriščenost delovnega časa zaposlenih 80,3-odstotna, kar je za 0,4 odstotne točke več kot v letu 2013 (glej tabelo 10). Odsotnost zaradi bolniške v breme podjetja oziroma zavoda se je znižala za 0,2 odstotni točki (s 4,00 v letu 2013 na 3,84 v letu 2014). Odsotnost zaradi dopusta, praznikov oziroma prostih dni se je znižala za 0,5 odstotne točke (s 14,45 v letu 2013 na 13,91 v letu 2014), odsotnost zaradi porodniškega dopusta pa se je zvišala za 0,3 odstotne točke (z 1,6 odstotka v letu 2013 na 1,9 odstotka v letu 2014).

V letu 2014 so bili zaposleni v povprečju odsotni 53,0 dni, od tega 10,4 dni zaradi bolezni (v breme podjetja oziroma zavoda), 5,3 dni zaradi porodniškega dopusta in 37,3 dni zaradi dopusta in praznikov.

80,3%

IZKORIŠČENOST
DELOVNEGA
ČASA
ZAPOSLENIH

45 %

ZAPOSLENIH
VKLJUČENIH
V PREVENTIVNE
ZDRAVSTVENE
PREGLEDE

Tabela 10: Delež izrabe delovnega časa v skupini Petrol v Sloveniji, brez najemnih bencinskih servisov (v %)

Leto	Prisotnost na delu	Odsotnost z dela					
		bolniške v breme podjetja	bolniške v breme zavoda	porodniški dopust	državni praznik	letni dopust	ostali izostanki
2009	80,1	2,6	1,9	1,4	2,2	11,8	0,0
2010	80,7	2,3	2,3	1,8	1,9	11,0	0,0
2011	80,2	2,3	2,3	1,7	2,4	11,1	0,0
2012	79,2	2,2	2,2	2,1	3,4	10,9	0,1
2013	79,9	2,2	1,8	1,6	3,2	11,1	0,2
2014	80,3	2,0	1,8	1,9	2,6	10,7	0,6

Vključi.Vse

Kot pilotno podjetje v Sloveniji smo skupaj z Združenjem Manager sodelovali v projektu Vključi.Vse (Include. All). V letu 2014 smo odpirali problematiko zastopanosti žensk v managementu, ugotavljali vzroke in poskušali najti načine, da enakopravno vključujemo vse talente v sisteme odločanja. V razprave so bili vključeni zaposleni iz različnih organizacijskih enot in odvisnih družb. Ukrepi, ki smo jih skupaj podprli, se nanašajo predvsem na različne oblike vodenja. Spremljanje delovne uspešnosti in razvoja želimo vpeljati kot obvezen način vodenja vseh zaposlenih. Kot obliko razvoja kadrov in prenosa znanja želimo vzpostaviti sistem mentorstva, nadgraditi želimo Akademijo Petrol z novimi programi izobraževanj in bolje upravljati s kompetencami zaposlenih. Kjer je smiselno, bomo dodali kazalnik po spolni strukturi (npr. izbor kadrov v procesu zaposlovanja, kandidati za Poslovno akademijo, za izobraževanja itd.)

Družini prijazno podjetje

V letu 2014 smo pričeli z novim triletnim obdobjem po prejemu polnega certifikata, polni certifikat so prevzeli tudi v Petrol Geotermu d.o.o. Sprejetih imamo 19 ukrepov za lažje usklajevanje družinskih in delovnih obveznosti. Najbolj priljubljeni so: koriščenje prostega dne na prvi šolski dan za starše prvošolčkov, v prvem tednu uvajanja otroka v vrtec je zaposlenemu omogočen fleksibilni delovni čas, čestitke uprave ob posebnih priložnostih (rojstvo otroka, okrogle rojstnodnevne obletnice), za vsakega novorojenčka pa zaposleni prejmejo tudi darilni paket.

Na intranetu objavljamo nagradne kvize za zaposlene s privlačnimi nagradami, ki jih lahko koristijo z družinskimi člani, na primer brezplačne vstopnice za razne športne ali kulturne prireditve. Na tradicionalnih zimskih in letnih športnih igrah organiziramo poseben program za otroke zaposlenih.

Z različnimi ukrepi želimo zaposlenim sporočiti, da se aktivno zavzemamo za boljše usklajevanje dela in družine. Verjamemo, da s tem projektom povečujemo pripadnost podjetju in uresničujemo vrednote Petrola.

Povej upravi

Zaposlenim omogočamo možnost pogovora z upravo kadarkoli preko spletne aplikacije Povej upravi od leta 2012 dalje. Na letni ravni skozi ta kanal prejmemo preko 100 vprašanj, idej, predlogov, pobud, pohval in tudi pritožb. Obenem lahko zaposleni enkrat mesečno, vsak prvi petek v mesecu, pogovor z upravo izpeljejo osebno, to je neposredno pri predsedniku uprave. Na letni ravni se preko kanala Odprta vrata predsednika nanj obrne do 15 zaposlenih, ki mu želijo osebno sporočiti svojo idejo, predlog ali pobudo za izboljšanje našega skupnega dela.

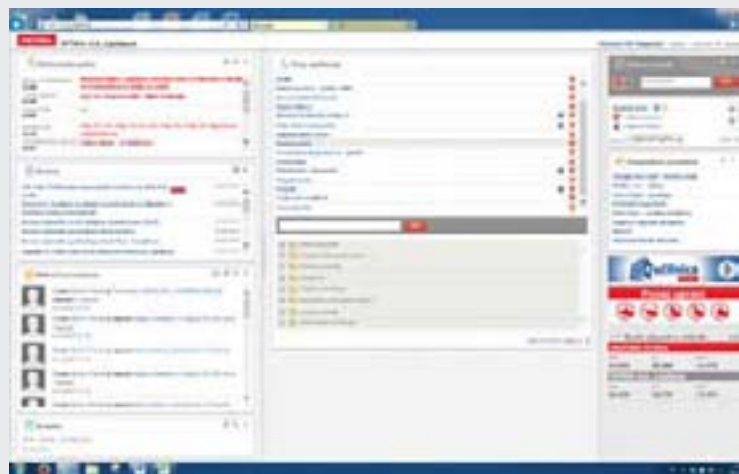
Z zaposlenimi komuniciramo odprto, jasno in dvosmerno

Interno komuniciranje Petrola sledi sodobnim časom - tako večina komuniciranja danes poteka preko kanalov e-pošte, intraneta, e-novic, pa vse do internega poslovno-družabnega omrežja. Te oblike komuniciranja so v določeni meri dostopne

tudi na osebnih mobilnih napravah zaposlenih. Ob vseh sodobnih orodjih pa so klasična kljub vsemu še kako živa. Interno komuniciranje in obveščanje bo tako tudi v prihodnosti potekalo preko okrožnic, oglasnih desk, plakatov ...

V Petrolu je ključna skrb za zaposlene danes usmerjena v gradnjo ozaveščanja organizacijske in korporacijske kulture, ki jo uokvirjamo z vrednotami podjetja in Petrolovim kodeksom ravnanja. Le-to krepimo s številnimi projekti in dogodki za zaposlene. Naša želja je, da se zaposleni vanje čim bolj vključujejo, njihov namen pa je dvigovati motivacijo in pripadnost zaposlenih podjetju.

Aktivnosti internega komuniciranja potekajo v Petrolu skrbno premišljeno in načrtovano z namenom informiranja, koordiniranja, motiviranja, izobraževanja, socializiranja in upravljanja komuniciranja sprememb. S tem želimo prispevati k storilnosti zaposlenih, njihovi pozitivni naravnosti do dela in podjetja, zadovoljstvu z delom ter nenazadnje k proaktivnosti, samoiniciativnosti in kreativnosti, ki vodijo k večanju poslovne rasti podjetja.

Poročevalka
za področje
komuniciranja
z zaposlenimi

Urška Ojsteršek, univ. dipl. kom.

korporativno komuniciranje, Petrol d.d., Ljubljana

Večno aktualni izziv komunikacijskega upravljanja z zaposlenimi nam predstavlja gradnja in ozaveščanje organizacijske in korporacijske kulture, ki jo v Petrolu uokvirjamo z vrednotami podjetja in kodeksom ravnanja. Le-to krepimo s številnimi projekti in dogodki za zaposlene. Naša želja je, da se zaposleni vanje čim bolj vključujejo, njihov namen pa je dvigovati motivacijo in pripadnost podjetju. V letu 2014 predstavlja prelomen dosežek v internem komuniciranju na ravni skupine Petrol uvedba poslovno-družabnega omrežja Petrol Connections, s katerim zaposlenim nudimo sodobno digitalno platformo za krepitev delovnega sodelovanja in medsebojnega povezovanja.

Trajnostni odnosi z dobavitelji

Odnosi z dobavitelji sodijo med ključne poslovne procese v skupini Petrol, saj se zavedamo, da trajnostno poslovanje vključuje tudi celotno dobaviteljsko verigo. Širina naše ga poslovnega portfelja določa kompleksnost naših odnosov z dobavitelji. Na občutljivost in negotovost globalnega energetskega trga odgovarjamo s premišljenimi dogovori z zanesljivimi dobavitelji. S posameznimi dobavitelji utrjujemo že večletno partnerstvo, kar pomeni, da nanje prenašamo tudi našo trajnostno politiko. Z nekaterimi smo sklenili sodelovanje na novo v želji, da se bo razvilo v partnerstvo.

V odnosih z dobavitelji se zavzemamo za odličnost dobav po času, kakovosti in ceni. Kakovost goriv, določeno s Petrolovimi nabavnimi specifikacijami, se ob dobavi preverja v skladu s planom kontrole kakovosti proizvodov in surovin. V njem so določene vrste, obseg in dinamika izvajanja kontrol. Plan se redno ažurira glede na stanje kakovosti posameznih proizvodov in stopnje rizičnosti faktorjev, ki lahko vplivajo na kakovost. V letih 2013 in 2014 so bili vsi pregledani vzorci na državnem monitoringu ustrezne kakovosti.

V letih 2013 in 2014 smo nabavne aktivnosti na vseh trgih, kjer smo prisotni z našimi bencinskimi servisi, izvajali kar se da racionalno in učinkovito. Glavna cilja nabave trgovskega blaga sta optimiranje nabavnih pogojev ter zagotavljanje blaga za prodajo in ustrezno izvajanje storitev na bencinskih servisih v Sloveniji in na trgih JV Evrope.

S POSAMEZNIMI
DOBAVITELJI UTRJUJEMO
ŽE VEČLETNO
PARTNERSTVO, KAR
POMENI, DA NANJE
PRENAŠAMO TUDI NAŠO
TRAJNOSTNO POLITIKO

Skupaj z dobavitelji smo oblikovali nabor izdelkov za redni asortiman, ki je aktualen in zanimiv na vsakem posameznem trgu. Prav tako pa smo iskali zanimive izdelke za akcije, ki so zanimivi tako za cenovno občutljive kupce kot kupce, ki sledijo trendom.

Za področje nabave je pomemben urejen dokumentarni tok, pri čemer si prizadevamo za racionalizacijo v smislu elektronsko podprtega poslovanja z dobavitelji in distributerji. Dostava blaga na prodajna mesta poteka bodisi neposredno od dobaviteljev bodisi prek skladišč, dostava virtualnega blaga pa prek informacijskih aplikacij. Med stalne aktivnosti v procesu nabave trgovskega blaga sodi optimizacija zalog na bencinskih servisih in skladiščih ter drugih logističnih stroškov.

Uvajanje biogoriv

Do maja 2014, ko se je spremenila trošarinska zakonodaja, smo na slovenskem trgu vmešavali biodizel v fosilni dizel, in sicer do 5 %, odvisno od letnega časa, kar je v skupni količini pomenilo približno 8.000 ton v letu 2014.

Naša prihodnja politika na področju nabave in prodaje biogoriv bo sledila odločitvam zakonodajalca. Pripravljeni smo na dosledno vmešavanje biodizla v fosilni dizel, če bo prišlo do ustrezne trošarinske zakonodaje. Skupaj z dobavitelji pa se pripravljamo tudi na morebitno dodajanje bioetanola v motorne bencine ali uporabo biogoriv druge generacije.

100%

USTREZNA KAKOVOST
VSEH PREGLEDANIH
VZORCEV NA DRŽAVNEM
MONITORINGU V LETIH
2013 IN 2014

Trajnostni odnosi s kupci

Zadovoljstvo naših kupcev je ključnega pomena za trajnost naših odnosov in uspešnost poslovanja skupine Petrol, zato ga sistematično spremljamo že od leta 1999. Merimo vrsto parametrov, ki vplivajo na zadovoljstvo in zvestobo naših kupcev energentov, kupcev na bencinskih servisih in veleprodajnih

kupcev. Z veseljem ugotavljamo, da nam je vedno več kupcev pripravljeno podajati svoje mnenje oziroma predloge izboljšave naših procesov in ponudbe. Skrbno jim prisluhnemo, saj je naš dnevni izziv zadovoljevati zelo zadovoljne kupce, ki imajo ob stiku s Petrolom zelo visoka pričakovanja.

Odzive naših kupcev spremljamo, obdelujemo in povezujemo z nakupnimi navadami ter drugimi smiselnimi informacijami. Na podlagi rezultatov izboljšujemo svojo ponudbo izdelkov in storitev, ki jo znova preverimo s kupci in tako zavrtimo krog nenehne optimizacije.

Dobro delo prinaša dobre rezultate. Kupci se na naše komuniciranje odzivajo vedno v večji meri, vedno manj je pritožb in reklamacij, višajo se ključni

kriteriji uspešnosti. Eden takih je indeks zadovoljstva kupcev z zadnjim obiskom Petrolovega bencinskega servisa. Ta skozi čas vztrajno raste in je v zadnjem merjenju oktobra 2014 že na 91 indeksnih točkah. Indeks splošnega zadovoljstva z obiskanim bencinskim servisom pa je kar 94!

V letu 2013 je Petrol prejel najvišjo oceno 4,4 VIP Testa Zveze potrošnikov Slovenije za odlično kakovost podpore storitve dobave električne energije in v letu 2014 najvišjo odlično oceno 4,4 za kakovost podpore storitve dobave plina.

94

INDEKS SPLOŠNEGA
ZADOVOLJSTVA Z OBISKANIM
BENCINSKIM SERVISOM

projekti

V letih 2013 in 2014 smo v vse večje razvojne digitalne projekte vključili mnenja kupcev in uporabnikov. Tako smo na primer pred lansiranjem **spletne trgovine** Petrol eShop preverili, kakšen prvi vtis dobijo naši kupci in spletni nakupovalci. Na osnovi ugotovitev smo izvedli večje spremembe nakupovalnega procesa in dodatno razvili iskalnik po trgovini.

Na **Facebook straneh** vodimo dvosmerno komunikacijo s kupci in z njihovo pomočjo nadgrajujemo našo ponudbo. Na Facebook strani »Kava na poti« smo pridobili koristne nasvete za dodatno ponudbo k znanemu in priljubljenemu napitku ter na vse Petrolove bencinske servise uvedli brezplačne posipe,

s katerimi si kupec lahko prilagodi (personalizira) okus svoje najljubše kave.

Naša **email komunikacija** je prav tako doživela večje predelave po tem, ko smo z nevrološkimi in »eye-tracking« testirani ugotovili, da z načinom komunikacije in vizualno predstavo lahko zbuja bolj pozitivna čustva pri bralcu.

Po več nagradah za najboljšo **mobilno aplikacijo** Petrol (Mastercard Mobile Shopping Awards, POMP, WebSi) smo pri naših uporabnikih aplikacije preverili, kaj jim je všeč in kaj ne. Izsledke smo uporabili za nadaljnji razvoj, iz aplikacije izločili manj zanimive funkcionalnosti in pripravili osnovo za mobilne projekte od leta 2015 naprej.

4,4

OCENA VIP TESTA ZVEZE POTROŠNIKOV
SLOVENIJE ZA KAKOVOST NAŠIH
PODPORNIH STORITEV

»Povedali so nam ... in mi odgovorili...«

Aktivno komuniciramo po spletu (na forumih, blogih, novicah...). Objavljamo nekaj utrinkov.

http://www.zalog.si/index.php?option=com_agora&task=topic&id=121&Itemid=3#p3966

»Pravo presenečenje! Neverjetno!«

Na spletni strani Civilne družbe Spodnji kašelj, Podgrad, Zalog se je pojavil komentar, kjer je krajanka zapisala: *»Zato sem se odločila, da bom odprla novo temo – o smradu, ki prihaja iz podjetja Petrol oz. njihovega skladišča, ki ga imajo v Zalogu.«* Pri tem sicer, dodaja, da ni popolnoma prepričana, da smrad res prihaja iz Petrolovega skladišča. Uporabniki smo odgovorili, da smo zadevo preverili in smrad zagotovo ne prihaja iz Petrolovega skladišča, saj v največji meri skrbimo za varnost. Na zapis so se najprej odzvali iz Turističnega društva Zalog, kjer so med drugim zapisali: *»Pravo presenečenje! Neverjetno! Odziv podjetja, na katerega je padel očitek, da domnevno, v okolje spušča neprijetne vonjave,... Podjetje Petrol se je prijavilo na ta forum, nemudoma odgovorilo, s podpisom odgovorne osebe. Vse pohvale in čestitke. Glede na to, da ta forum prebira vedno več ljudi in tudi podjetij, je to lahko vzor za način komunikacije z javnostmi. Podjetja v Zalogu in širši okolici, naj bo ta odličen primer dobre prakse vzor vsem. Le pogum in seveda čisto vest je potrebno imeti. Verjamem pa, da se bodo v Petrolu povezali z civilno sfero, da bodo pomagali najti vzrok za očitno moteč vpliv v okolju.«* Poleg tega pa se je na Petrolov zapis odzval tudi predsednik Civilne družbe Sp. Kašelj – Podgrad – Zalog, ki je med drugim zapisal: *»V imenu Civilne družbe Sp. Kašelj – Podgrad – Zalog se vam iskreno zahvaljujemo za odgovor, ki ste ga posredovali, ko se je na naši spletni strani izpostavil problem smradu iz vaše družbe oziroma iz skladišča v Zalogu. Do danes na Civilno družbo ni prišla nobena prijava s strani krajanov, ki bi izpostavljala ta problem.«* Obema smo se za odgovor zahvalili in dodali, da se lahko v podobnih primerih obrnejo tudi neposredno na Petrol.

<https://slo-tech.com/forum/t599976>

»Spoštovanje. To pa je odnos do strank. Redkokdaj videno v Sloveniji.«

Uporabnik tehnološkega spletnega foruma slo-tech.com je odprl temo z naslovom »Petrol elektrika in zavajanje - člen v aneksu,« in pri tem opisal, da mu je tržnik, ki je ponujal Petrolovo elektriko, povedal eno, v aneksu pa je pisalo drugo. Uporabnik se je pri tem spraševal, kaj zdaj velja in kdo zavaja. Odgovorili smo z uradnim uporabniškim imenom: *»ker gre pri aneksu za pravni dokument, je seveda zavezujoč, ne glede na to, kar vam je ob tem dejal svetovalec. Ker pa bi želeli preveriti, kako je do nesporazuma prišlo, oziroma ga razrešiti, vas prosimo, da nam na elektronski naslov elektrika@petrol.si sporočite svoje podatke.«* Drugi uporabnik je pri tem napisal: *»Spoštovanje. To pa je odnos do strank. Redkokdaj videno v Sloveniji.«* Uporabnik, ki se mu je omenjen nesporazum zgodil, pa je napisal: *»Ker smatram, da tole ni splošna praksa podjetja (če bi bila, bi se verjetno oglasilo še precej drugih s podobno izkušnjo), mi je žal, da zaradi posameznikov nastrada dobro ime le-tega. Case closed očitno, naj se razreši interno.«* Na Petrol je tudi poslal email z opisom dogodka.

Povej Petrolu je uspešno in priljubljeno orodje za komuniciranje s kupci. Prek njega lahko vsaka stranka dobi direkten in osebni odgovor enega od Petrolovih strokovnjakov, ki je odgovoren za področje, o katerem sprašuje. Vsa leta nadgrajujemo

sistem in krajšamo odzivni čas. V letu 2014 smo ga glede na leto 2012 več kot razpolovili (glej graf 11). S tem kažemo na odgovoren in partnerski odnos do vsakega našega kupca.

26 %

OBISKOVALCEV SI JE OGLEDALO VSAJ ENO VPRAŠANJE POVEJ PETROLU

30,5 h

JE POVPREČNI ČAS ZA ODGOVOR V LETU 2014

Vprašanje

Avtor: Jana Nidorfer (jana.nidorfer7@gmail.com)
Datum: 29. 12. 2014 17:48:22

Rada bi pohvalila vaše spletno poslovanje, ki je tudi za nas starejše, prijazno in enostavno.

Če težave poveš Petrolu, se uredijo. Praktično in enostavno.

Vse dobro vam želim SREČNO in USPEŠNO leto 2015!

j.nidorfer

Odgovor

Spoštovani,

najlepše se vam zahvaljujemo za vzpodbudne besede in pohvalo. Zadovoljstvo naših strank je eden izmed glavnih elementov našega poslovanja. V letu 2015 vam želimo veliko uspehov in osebnega zadovoljstva!

Lep pozdrav, Tina Leskovšek,
OE Podpora uporabnikom

Vprašanje

Avtor: JERCA GABOR (jercagabor@yahoo.com)
Datum: 18. 08. 2014 14:52:44

Pozdravljeni.

Vsakič ko obiščem Petrol na Laborah imam v mislih, da je res že skrajni čas, da vam svoje misli napišem tudi v pohvali, ki sledi. Sem dokaj redna obiskovalka omenjenega Petrola in vsakič znova me navdušijo prav VSI vaši zaposleni. Od prvega do zadnjega. Sicer si vse nisem zapolnila po imenu, vendar s svojo prijaznostjo, ustrežljivostjo in predvsem pristnostjo izstopajo prav vsi. Ali imate res srečo in imate tako odličen kader ali pa delate nekaj hudo prav na področju usposabljanja. Tudi sama sem vodja protokolarnega gradu Strmol in se dobro zavedam kako pomembna je človeška komponenta, pravzaprav v vsakem podjetju. Prosim, predajte pohvalo naprej vašim zaposlenim in naj jim polepša dan, kakor ga vsakič oni meni. Veliko uspeha še naprej in hvala.

Mag. Jerca Gabor

Odgovor

Avtor: Matjaž Šifkovič
Datum: 19. 08. 2014 08:26:57

Spoštovana gospa mag. Jerca Gabor,

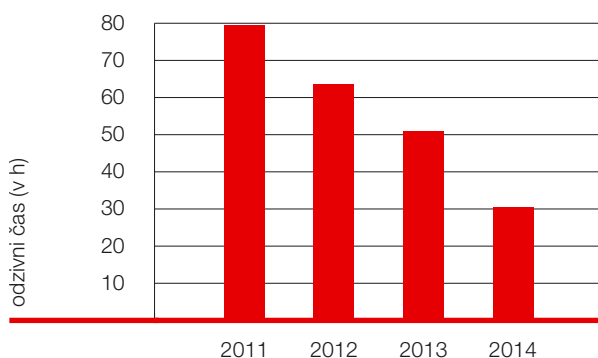
zahvaljujemo se Vam za pohvalo, izrečeno našemu prodajnemu osebju na BS Labore v Kranju.

Vašo pohvalo bomo z veseljem prenesli do zaposlenih in verjamem, da jim bo dala vzpodbude in dodatne energije za delo. Vas pa vljudno vabimo, da tudi v bodoče obiskujete naše bencinske servise tako v Sloveniji kot tudi v tujini.

Prijazen dan Vam želimo, Petrol Maloprodaja Slovenija, d.o.o., Območna enota Ljubljana – Kranj,

Matjaž Šifkovič, direktor

Graf 11: Povprečni čas za odgovor na elektronsko sporočilo v skupini Petrol (v urah)

Kontinuirano ocenjujemo podporne procese

Zadovoljstvo naših kupcev je visoko, saj jim nudimo prave in kakovostne proizvode ter odlično storitev. To nam omogočajo podporni procesi, v katerih sodelujejo zaposleni, ki sicer niso v kontaktu s končnim kupcem, a so za doseganje visoke stopnje zadovoljstva kupcev ravno tako zelo pomembni. V Petrolu že od leta 2005 spremljamo kakovost podpornih procesov z raziskavo Kakovost internih storitev, ki smo jo v letu 2011 nadgradili in razširili na korporativno raven ter v letu 2014 razširili še na ocenjevanje zadovoljstva s sodelovanjem med različnimi procesi v družbi. V raziskavo smo vključili preko 1500 zaposlenih v skupini.

Na osnovi rezultatov izvajamo ukrepe in izobraževalne delavnice za izboljšave podpornih procesov, s čimer še dodatno višamo zavedanje pomembnosti notranjega trga kakovosti, človeškega dejavnika kot pomembnega faktorja naše uspešnosti in konkurenčnosti ter izboljšane notranje komunikacije.

1.500

ZAPOSLENIH, VKLJUČENIH
V RAZISKAVO KAKOVOST
INTERNIH STORITEV

Pritožbe rešujemo hitro in uspešno

Med dejavniki, ki vplivajo na zadovoljstvo kupcev, igrajo pomembno vlogo pričakovanja, ki so tesno povezana s kakovostjo blaga in storitev. Visoka kakovost blaga in storitev sodi med glavne zaveze našega poslovanja, zato vsako nezadovoljstvo kupcev skrbno obravnavamo. Zavedamo se, da sodi prav učinkovito reševanje pritožb in reklamacij med pomembne dejavnike, ki dolgoročno ugodno vplivajo na zadovoljstvo in lojalnost kupcev, s tem pa tudi na dobro ime in ugled naše družbe. Reklamacije in pritožbe v skupini Petrol sprejemamo kot pomemben vir informacij o zadovoljstvu kupcev z našimi storitvami, z njihovim učinkovitim reševanjem pa kupcem zagotavljamo celovito storitev, ki se ne konča s samim nakupom blaga ali storitev.

V enovit sistem zajemanja in obvladovanja reklamacij, ki smo ga uvedli leta 2013, smo vključili vse komunikacijske portale z namenom poenotenja še hitrejšega in učinkovitejšega ter do kupcev prijaznega reševanja. Reklamacije in pritožbe sistematično pregledujemo in na osnovi različnih analiz uvajamo spremembe, ki v praksi izboljšujejo naše procese in povečujejo zadovoljstvo naših kupcev. V letu 2014 se je tako zmanjšalo število reklamacij kupcev za 20 %, povprečni čas reševanja pa smo izboljšali za 6 %.

20 %

MANJ REKLAMACIJ
IN BOLJŠA HITROST
REŠEVANJA

Skrbimo za vedno višjo kakovost proizvodov in razvijamo nove

Pri celotni paleti produktov, ki jih ponujamo trgu, se trudimo za nenehno višanje kakovosti in uporabniške izkušnje naših kupcev. V letih 2013 in 2014 smo večino svojih ključnih goriv, ki smo jih plasirali na trg (motorni bencini, dizel in ekstra lahko kurilno olje), dodatno aditivirali in s tem zagotavljali nadstandardni nivo njihove kakovosti. Gre za paket aditivov, ki zagotavljajo povečano

zaščito motorja, prihranke pri porabi ter občutno znižanje emisij, ki so produkt njihovega zgorevanja v motorjih.

Z vidika varnejše uporabe nevarnih kemikalij smo uvedli elektroprevodno embalažo, ki je sledljiva. Tako zagotavljamo popolno varnost pri pravilni uporabi nevarnih kemikalij, tako pri skladiščenju, transportu kot uporabi.

Elektro- prevodna embalaža

ZA VARNEJŠO
UPORABO NEVARNIH
KEMIKAJIJ

Za atraktivnost naše ponudbe skrbimo tudi s plasiranjem popolnoma novih produktov. V letih 2013 in 2014 smo vstopili v lesno industrijo, kjer ponujamo tekoči parafin. Prodajni potencial ocenjujemo na približno 300 ton prodaje letno. Razvili in implementirali smo novo biološko razgradljivo olje Verigol Bio Professional za verige gozdarskih žag, namenjeno izključno profesionalnim uporabnikom.

V okviru našega informacijskega sistema imamo urejen sistem samodejne izdelave potrdil o kakovosti za goriva in kemične proizvode. Potrdila o kakovosti goriva se generirajo avtomatsko na podlagi laboratorijskih poročil našega akreditiranega laboratorija. Sistem zagotavlja časovno optimizacijo dela in ustrezno sledljivost proizvodov.

V letih 2013 in 2014 smo nadaljevali z razvojem sistema izdajanja trajnostnih potrdil za biogoriva. S pomočjo lastno razvite aplikacije in mednarodnega sistema Nabisy je omogočena izdaja sledljivih trajnostnih potrdil za evropski trg.

Informacije za uspešno in varno uporabo izdelkov

Skupina Petrol ima v svoji prodajni ponudbi veliko izdelkov lastne blagovne znamke, ki morajo biti ustrezno označeni. Veliko pozornosti namenjamo označevanju nevarnih in nenevarnih kemikalij lastne blagovne znamke (npr. Vitrex, Bencin plus ...), označevanju živil lastne blagovne znamke (Q energy drink, Ledena kava na poti ...) ter označevanju aler-

genov v nepredpakiranih živilih na prodajnih mestih. Cilj označevanja je podati vse potrebne informacije, ki jih kupec potrebuje za varno in uspešno uporabo izdelkov.

V letu 2015 bomo izvedli prehod na označevanje kemikalij lastne blagovne znamke po uredbi o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (zakonsko določen rok je 1. 6. 2017).

Svetujemo kupcem in jim pomagamo prihraniti

Petrolovo dejavnost organiziramo po principu življenjskega cikla izdelka oziroma storitev, zato smo pozorni na predprodajne in poprodajne aktivnosti.

Petrol je v Centru energetskih rešitev (CER) v letih 2013 in 2014 osebno ali preko telefona svetoval 6.117 strankam. Izdali smo 4.243 ponudb, 824 kupcem pa smo s celovito paketno ponudbo ustvarili konkretnije prihranke na področju rabe energije in izpustov CO₂.

Center energetskih rešitev je v letih 2013 in 2014 intenzivno uresničeval svojo vizijo postati strokovno središče in priznana blagovna znamka, ki je sopomenka energetske učinkovitosti v Sloveniji. Aktivnosti so bile usmerjene v ozaveščanje javnosti na področju učinkovite rabe energije s poudarkom na energetskih rešitvah v stavbah. Z izvedbo delavnic in dogodkov smo poskrbeli za letni prihranek energije v višini 1.000 MWh/leto, medtem ko smo izpušte ogljikovega dioksida zmanjšali za kar 250 ton na letni ravni.

Kupcem smo se še dodatno približali s ponudbo individualnih brezplačnih energetskih svetovanj, ki zaokrožujejo celovito ponudbo CER. Neodvisni energetski svetovalec je zainteresiranim na voljo enkrat tedensko (štirje termini), v oktobrski akciji leta 2014 'Mesec dodatnih prihrankov' pa smo ponudili termine trikrat tedensko (11 terminov na teden). Zapolnjenost v drugi polovici leta 2014 je bila 80-odstotna, kar potrjuje, da splošna javnost CER vse bolj prepoznava kot ključno avtoriteto na področju energetske učinkovitosti. V letu 2014 smo poleg navedenega zabeležili še en pomemben mejnik - širitev na hrvaški trg z odprtjem CER v zagrebškem Westgate Shopping City.

6.117

SVETOVANJ V CENTRU
ENERGETSKIH REŠITEV V LETIH
2013 IN 2014

projekti

Dobrodelni projekt

V letu 2014 smo partnerji CER izvedli večji dobrodelni projekt - prispevali smo svoje rešitve ter mladi, socialno ogroženi družini iz Cirkulan obnovili dom, ki ga je uničila eksplozija. Partnerska podjetja Petrol, Jelovica, Knauf Insulation in JUB smo družini z donacijo omogočila dostojno in zdravo bivanje. Petrol je družini podaril celotni ogrevalni sistem, ki vključuje vse od toplotne črpalke, peči na pelete do radiatorjev; Knauf Insulation je družini podaril vso potrebno izolacijo za hišo in pokrila stroške izdelave

fasade; Jub je daroval izravnalne mase, emulzijo in barve za notranje stene, lepilo za izolacijo, zaključne omete, barvo za les; Jelovica pa je prispevala okna in notranja vrata, skupaj z montažo. Vrednost vgrajenih materialov in dela partnerjev CER znaša skupaj približno 23 tisoč evrov (brez DDV). Partnerji CER smo s tem dobrodelnim dejanjem pokazali, da s svojimi rešitvami ne nosimo zgolj odgovornosti do okolja, ampak prispevamo tudi družbi.

Trajnostno ozaveščamo in komuniciramo

V Petrolu smo zunanje javnosti vseskozi obveščali o številnih novih razvojnih projektih in energetskih rešitvah kot dobrih praksah s področja alternativne mobilnosti, energetskih obnov, dajinsko vodenih ogrevanj in kogeneracij, javne razsvetljave, čiščenja odpadnih voda, kakovosti in ponudbe goriv itd. Komunicirali smo preko spleta, družabnih omrežij in zunanjih medijev. Posneli in objavili smo film Mesta prihodnosti, v katerem prikazujemo aktivnosti Pe-

trola v trajnostnem razvoju mest ter trende za trajnostno rabo ključnih energetskih virov za življenje v prihodnosti, ki jih Petrol že uresničuje.

Na spletni strani Petrola smo med korporativnimi sporočili v letih 2013/14 objavili 19 sporočil za javnost in 14 video posnetkov, ki obveščajo o trajnostnih rešitvah, projektih in dogodkih Petrola ter o njih v zunanjih medijih zabeležili 226 objav na temo trajnostnega razvoja, 596 na temo ekologije in 27 na temo kakovosti goriv.

Poročevalec
za energetska
svetovanje
kupcem

Daniel Vuk, univ. dipl. ing. elektrotehnike

energetske rešitve; vodja projektov, Petrol d.d., Ljubljana

Prostora za zniževanje energetske potratnosti prebivalstva je v Sloveniji ogromno, saj je kar 70 % naših hiš energetsko neučinkovitih! Petrol jim že danes ponuja najbolj inovativne in dovršene rešitve za znižanje rabe energije. Ta ponudba se bo še naprej širila in zagotavljala napredek v edino pravo smer trajnostno naravnane bivanja. Varčevanje z energijo tudi s pomočjo Petrolovega osveščanja javnosti vse bolj postaja novodobni trend in način življenja. Velika večina gospodinjstev želi znižati stroške energije in prihraniti, zato cenijo strokovne, nevtralne in kredibilne nasvete, kako ta cilj doseči. To pa niso univerzalne rešitve, ki jih ponuja splet ali populistična promocija. Gospodinjstva cenijo, da si za posvet vzamemo čas, da slišimo in razumemo njihovo težavo ter jim ponudimo najboljšo rešitev za njihov objekt.

Odnosi z investitorji in strokovnimi javnostmi

12,5

ODSTOTNIH TOČK VEČ TUJIH
LASTNIKOV DELNIC PETROLA

Odnosi z investitorji

Družba Petrol d.d., Ljubljana redno sodeluje z domačimi in tujimi vlagatelji, kar vključuje javne objave, individualne sestanke in predstavitve ter javne predstavitve družbe. Udeležujemo se konferenc za vlagatelje, ki jih vsako leto organizirajo borze, borzne hiše in različne banke. V letih 2013 in 2014 smo se udeležili:

- investicijske konference Prve kotacije v Ljubljani v organizaciji Ljubljanske borze (aprila 2013),
- spletnih konferenc slovenskih družb v organizaciji Alte (septembra 2013 in marca ter septembra 2014),
- druge investicijske konference Ljubljanske borze (decembra 2013),
- dogodka Investors' Day @ InterCapital v Zagrebu (februarja 2014),
- skupne investitorske konference Ljubljanske in Zagrebške borze v Zagrebu (maja 2014),
- konference v organizaciji Erste Group v Stegersbachu (oktobra 2014),
- Zimske investicijske konference Ljubljanske borze (novembra 2014) ter
- konference v organizaciji investicijske družbe Wood & Company v Pragi (decembra 2014).

Poleg tega smo imeli tudi več individualnih sestankov z domačimi in tujimi vlagatelji. Na dan 31. 12. 2014 je bilo v lasti tujih pravnih in fizičnih oseb

20,02 % vseh delnic družbe Petrol d.d., Ljubljana, delež se je v primerjavi s koncem leta 2013 povečal za 12,5 odstotnih točk, v primerjavi s koncem leta 2012 pa za 13,68 odstotnih točk.

Svoje znanje delimo z drugimi strokovnimi javnostmi

Petrolovi strokovnjaki in managerji redno izpopolnjujejo svoje znanje na mednarodnih konferencah, kongresih in drugih strokovnih srečanjih. Znanje prenašajo tako na svoje sodelavce kot tudi širšo javnost na srečanjih interesnih združenj, okroglih mizah, sodelujemo z mediji itd. Predavali smo na konferenci ESCO Europe 2014 v Barceloni, konferenci Biznis energetske efikasnosti v Srbiji, na mednarodni konferenci daljinskega ogrevanja SDDE v Portorožu, na Dnevih energetikov, na kongresu Hrvatske vode. Sodelovali smo s TV Slovenija v seriji izobraževalnih okoljskih oddaj Eko utrinki, javnost seznanjali o lesni biomasi, bioplinarnah, daljinskem ogrevanju na lesno biomaso, učinkoviti rabi energije. Na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani predavamo študentom o financiranju okoljskih projektov na način javno zasebnega partnerstva. Strokovni javnosti s področja upravljanja s tveganji in zavarovanji smo predavali o neprekinjenem poslovanju kot sestavnem delu obvladovanja tveganj na bilateralnem forumu SI.RISK - ANRA, o učinkovitem zavarovanju v gospodarskih družbah pa ob različnih poslovnih dogodkih.

Krepimo razvojnoraziskovalno dejavnost

Velik del dejavnosti Petrola temelji na vrhunskem znanju in visokokvalificiranih kadrih. To posebej velja tudi za področje elektrike. Vedno večja konkurenca zaradi razvoja trga zahteva razvoj novih produktov, kar narekuje dodatno investiranje v lastno raziskovanje in razvoj. Cilj razvojne strategije, ki je bila podprta s projektom KROP 2012, je učinkovito načrtovanje in razvoj orodij in produktov, potrebnih za trgovanje in dobavo električne energije.

Razvojna strategija temelji na sinergiji povezovanja vrhunskega znanja, prilagodljivega in učinkovitega IT sistema ter razvoju inovativnih orodij, produktov in storitev. Razvojni cikli sovpadajo z vstopi na nove trge ter so usmerjeni v nadgradnjo obstoječih produktov, s katerimi želimo vzpostaviti nove tehnološke rešitve in storitve. Naša razvojna strategija temelji na lastnem finančnem vlaganju, saj želimo ohranjati neodvisnost razvoja in delovanja družbe.

V letih 2013 in 2014 smo v Petrolu d.d., Ljubljana ustanovili novo RR skupino, znotraj katere smo zaposlili dva raziskovalca. Aktivna sta predvsem na področjih optimizacije in sinergije večenergetskih sistemov, obvladovanja tveganj večenergetskega sistema v tržnih razmerah ter uporabe statističnih

in stohastičnih metod pri kratkoročnih in srednje-ročnih analizah. V razvojni proces pa smo vključili še 6 zaposlenih. V bodoče nameravamo RR skupino še razširiti. V letu 2015 bomo začeli z razvojem matematičnih modelov za podporo trgovanju z zemeljskim plinom.

Smo aktivni sogovornik zakonodajalcem

V skupini Petrol smo zaradi širine svoje dejavnosti in znanja angažiran strokovni sogovornik v okviru panožnih združenj in v odnosu do zakonodajalca.

Podali smo vlogo za odobritev prekoračitve parnega tlaka v letnem obdobju zaradi dodanega bioetanola. Gre za projekt namešavanja bioetanola na lokaciji skladišča Zalog. Možnost prekoračitve je predvidena z veljavno uredbo o fizikalno-kemijskih lastnostih tekočih goriv. Smo pobudniki prehoda na uporabo kurilnih olj brez žvepla. Oblikovali smo predloge za povečanja deležev biogoriv, ki bi jih Petrol plasiral na trg kot zamenjavo za goriva naftnega izvora, in za doseganje ciljev, ki jih opredeljuje nacionalni akcijski načrt OVE.

Aktivno sodelujemo s predlogi tudi na področjih vgradnje in vzdrževanja objektov ter opreme, tehničnih smernic, požarne varnosti in protiekspluzijske zaščite, učinkovite rabe energije, proizvodnje zelene energije, trajnostnega upravljanja lokalnih skupnosti in mest ter na številnih drugih.

+ 2

NOVA
RAZISKOVALCA
V NOVO
USTANOVLJENI
RR SKUPINI

Živimo skupaj

Družbeno odgovornost razumemo kot trajnostno zavezo sodelovanja z okoljem, kjer poslujemo. Zavedamo se, da pomoč družbenemu okolju, kjer delujemo, pomembno vpliva na naše uspešno poslovanje in razvoj. Sodelujemo s slovenskimi športniki v kolektivnih in individualnih športih iz različnih panog. Sponzoriramo klube, zveze in prireditve iz vse Slovenije, v nekaterih športnih panogah in prireditvah pa smo tradicionalno med največjimi sponzorji. S podporo športnim prireditvam, ki imajo v javnosti velik odziv, povečujemo svojo prepoznavnost in krepimo moč blagovne znamke. V tabeli 11 dajemo pregled naših sponzorskih in donacijskih sredstev.

Že precej let sodelujemo v kulturi, saj podpiramo Festival Ljubljana, Lent in druge kulturne prireditve. Sponzorska sredstva namenjamo tudi strokovnim projektom (konference, simpoziji, prireditve), ki so povezani z našim delom.

Leto 2014 so zaznamovale Olimpijske igre v Soči, na katerih so bili naši športniki še prav posebej uspešni, med njimi pa je bilo precej sponzoriranih

s strani Petrola. Večino donatorskih sredstev namenjamo za humanitarne projekte, ki jih izvajajo neprofitne organizacije. Od leta 2011 namesto novoletnega obdarovanja izvajamo projekt Naša energija povezuje, v katerega so vključeni vsi bencinski servisi in poslovne stavbe. V letu 2014 smo pričeli izvajati aktivnosti korporativnega prostovoljstva, preko katerih zaposleni vračamo družbi s svojim delom, znanjem in zbiranjem materialne pomoči.

Stalno prirejamo različne dogodke za interne in širše javnosti:

- za interno javnost: poslovne konference, Akademija Petrol, športne igre, praznična srečanja zaposlenih, Petrolov izlet, Družini prijazno podjetje ...,
- za zunanjo javnost: srečanja s poslovnimi partnerji, dogodke VIP, sponzorske in promocijske dogodke, sodelovanje na konferencah, prednovoletna srečanja, otvoritve novih objektov ...,
- korporativne dogodke: dogodke, povezane s humanitarnimi projekti in krvodajalske akcije Daruj energijo za življenje ter povezane s športom in negovanjem odnosa s sponzoriranci pod okriljem projekta TeamPetrol.

Tabela 11: Sponzoriranja in donacije skupine Petrol in matične družbe Petrol d.d. Ljubljana (v EUR)

	Skupina Petrol		Petrol d.d., Ljubljana	
	2014	2013	2014	2013
Sponzoriranja in donacije	1.392.051	1.715.465	1.153.821	1.438.564

Daruj energijo za življenje

S projektom Daruj energijo za življenje od leta 2011 spodbujamo aktivno krvodajalstvo v Sloveniji, zlasti med mladimi. Vzpostavili smo spletno stran www.daruj-kri.si, ki vsak dan posodobljeno prikazuje stanje zalog in potreb po krvnih skupinah v vseh Centrih za transfuzijsko dejavnost po Sloveniji. Vsak lahko takoj ugotovi, ali v katerem kraju primanjkuje krvi njegovega tipa.

V letu 2014 smo skupaj z Rdečim križem Slovenije in Zavodom Republike Slovenije za transfuzijsko medicino dokazali, da sta strpnost in medsebojno spoštovanje trdno prepletena s krvodajalstvom. V letu 2014 se je solidarnostni iniciativi tako pridružilo skoraj 10.000 novih krvodajalcev.

Naša energija povezuje

Naša energija povezuje je dobrodelni projekt, s katerim pomagamo tam, kjer smo doma. Za ta projekt namenjamo sredstva, ki bi jih sicer dalo podjetje za

nakup poslovnih daril, hkrati pa smo k sodelovanju pritegnili sodelavce na naših bencinskih servisih. Spodbudili smo jih, da prispevajo denar in predlog humanitarnega projekta, v okviru katerega bo njihova donacija osrečila kar največ ljudi v lokalnem okolju. Izbranim humanitarnim projektom smo namenili po 200 EUR. Pozorni smo, da so izbrani prejemniki res upravičeni do donatorske pomoči. Naša zavest o pomembnosti pomoči prav tam, kjer smo doma, se je utrdila. Okrepila se je tudi pripadnost sodelavcev korporativnim vrednotam, saj smo jih skupaj prenašali v prakso.

V letu 2014 smo projekt izpeljali že četrtoč, v lokalna okolja smo donirali 63.200 evrov. Vsako leto bolj skrbna izbira najbolj pomoči potrebnih v lokalnih okoljih je pokazala, da sodelavci iz bencinskih servisov razvijajo dolgoročne odnose z obdarovanci. Povezovanja rastejo v osebne obiske, pogovore, izkazovanja razumevanja za stiske, dajanja spodbudnih besed ...

V letu 2015 Petrol slavi 70 let

V letu 2015 Petrol obeležuje 70 let. Komunikacija družbe tako navznoter kot navzven je v tem letu usmerjena v gradnjo krepitve spoštovanja do tradicije podjetja in njenega pomena tako v širšem kot ožjem družbenem okolju. Petrol pri tem zbira in deli vtise sedanjih in spomine nekdanih zaposlenih o pomenu 70-letnega delovanja podjetja. V pripravi je posebna, monografska izdaja interne revije Energija med nami, posvečena obletnici. Svojo družbeno angažiranost aktivno izkazujemo v sodelovanju z Akademijo in inštitutom za multimedije, kjer po-

vezujemo našo podjetniško prakso z akademsko sfero na področju marketinga. Izdelujemo kreativne vsebine, kot so animacije, oglasi in video spoti. Z aktivnim sodelovanjem in prenašanjem izkušenj študentski izdelki dosegajo najvišje standarde kakovosti. Predstavljamo jih javnosti na našem multimedijskem kanalu, na družbenih omrežjih in na nacionalni televiziji. V letošnjem letu smo študentom predstavili naš jubilej, zato je tema letošnjih izdelkov 70-letnica Petrola, kar pomeni 70 let naše družbene prepletenosti in aktivne vloge v regiji.

Vračamo družbi

V letu 2014 smo pričeli izvajati aktivnosti korporativnega prostovoljstva Vračamo družbi. Pod okriljem organizacije AmCham smo izpeljali pet projektov širom Slovenije, v katerih je 35 zaposlenih s svojim prostovoljnim delom prispevalo k izboljševanju življenja v lokalnih skupnostih. Skupaj 175 ur prostovoljnega dela smo namenili urejanju igrišč vrtcev in šol ter osebni pomoči na domu starejšim občanom pri težjih opravilih. Prostovoljstvo smo lahko udeležili vsi zaposleni v Sloveniji tudi v humanitarni zbiralni akciji higienskih pripomočkov za dom in osebno nego, v kateri smo zbrali 8 kubikov humanitarne pomoči, ki smo jo predali Nacionalnemu forumu humanitarnih organizacij Slovenije.

Podpiramo Šport mladih

Spodbujamo sodelovanje s šolarji in dijaki v okviru Športa mladih – šolskih športnih tekmovanj in na množičnih prireditvah za šolarje in dijake. Pro-

jekt poteka v sodelovanju z Zavodom RS za šport in Olimpijskim komitejem Slovenije. Tako krepimo prepoznavnost blagovne znamke Petrol in slogana Energija za življenje med mladostniki.

Srčno počitniško delo

V letu 2014 smo na bencinskih servisih območne enote Maloprodaja Ljubljana-Kranj v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) prvič izpeljali projekt Srčno počitniško delo, v katerem smo omogočili počitniško delo dijakom in študentom iz socialno ogroženih družin. V letu 2014 smo počitniško delo skozi ta projekt omogočili 13 šolajočim mladostnikom. Omogočanje počitniškega dela dijakom in študentom zaposlenih staršev v Petrolu po vsej Sloveniji je del aktivnosti, ki jih družba izvaja že desetletja.

projekti

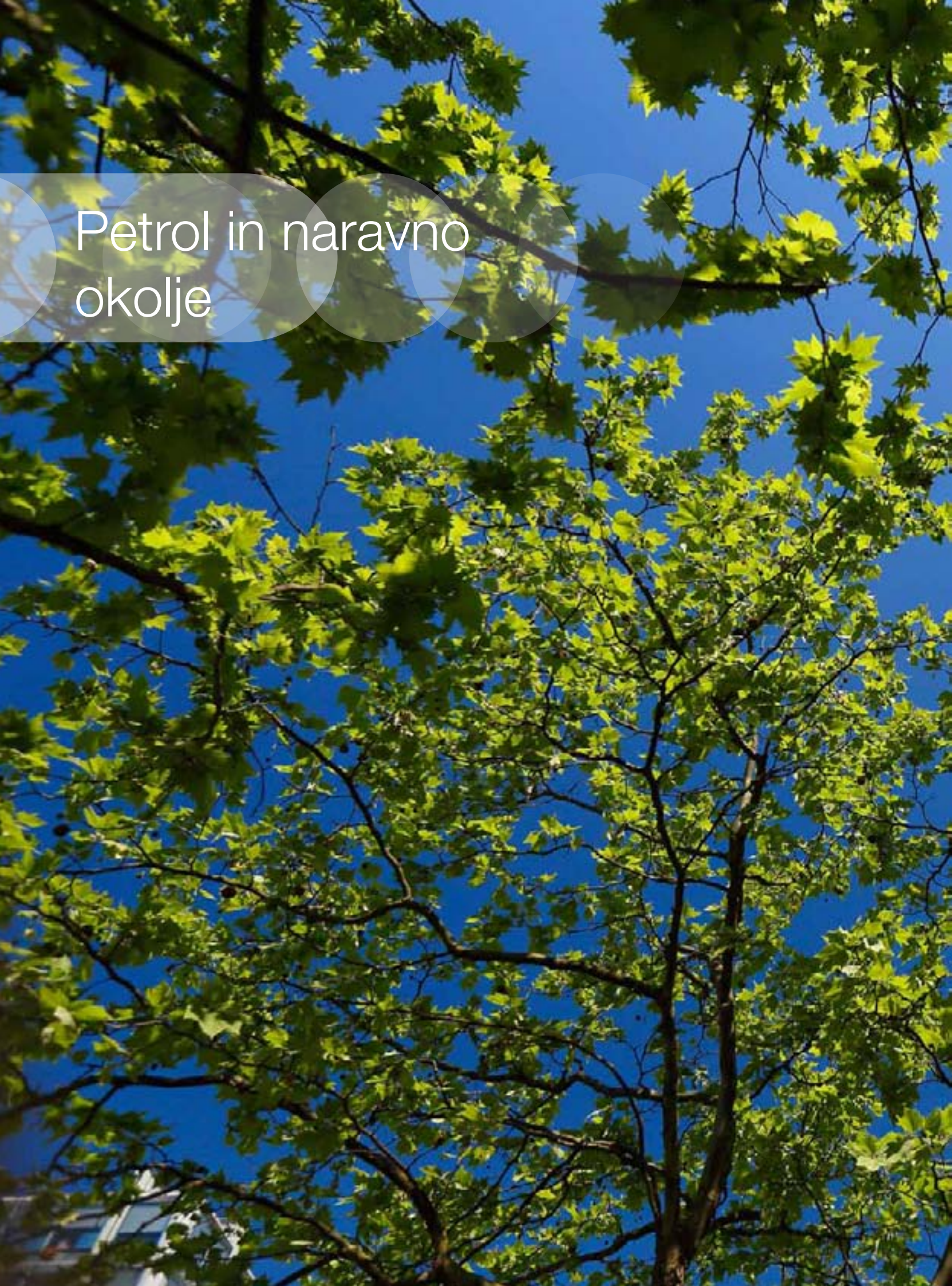
mag. Aleksander Salkič, univ. dipl. inf.

direktor korporativnega komuniciranja,
Petrol d.d., Ljubljana

Znan rek pravi, da narod veliko bolj druži načrt za prihodnost kot skupna preteklost. Slednje drži tudi pri sponzorstvih. Rezultati, ki jih zadnja leta dosegajo športniki, ki jih sponzoriramo, so nekaj izjemnega. A biti ves čas v špicah, je nemogoče, tako v vrhunskem športu kot sponzorstvih. Naša strategija temelji na dolgoročnem zaupanju, pripadnosti in vrednotah. Določene športe in športnike že tradicionalno podpiramo in četudi trenutno ni vrhunskih rezultatov, se iz sponzorstva ne umaknemo. Prednost dajemo panogam, v katerih smo že prisotni. Sponzorstva nikakor ne dojemamo samo kot prodajno funkcijo, temveč s tradicijo vpletenosti v določene športne panoge skušamo vplesti tudi družbeno odgovornost in jo povezati neposredno v naše poslovanje.

Poročevalec
za področje
sponzorstva

Petrol in naravno
okolje

PETROL

Strateški cilji do leta 2020

Skupina Petrol si je glavne cilje poslovanja postavila do leta 2019 (glej stran 15), nekatere dolgoročne cilje pa do leta 2030. Ker si je EU pomemben paket ciljev, vezanih na energetske dejavnost in podnebne spremembe, postavila do leta 2020, tudi mi prikazujemo naše

ključne trajnostne cilje do tega leta. Med strateškimi kazalniki s področja energetike so naša odvisnost od tekočih fosilnih goriv, raba energije ter lastna proizvodnja električne energije in toplote iz OVE.

Raba pitne vode in delež reciklirane odpadne vode v lastni dejavnosti sta ključna kazalnika s področja voda.

Čeprav je zaveza h krožnemu gospodarstvu med temeljnimi trajnostnimi zavezami v skupini Petrol, je

upravljanje z odpadki kompleksno prav zaradi narave naše dejavnosti. Široka paleta bencinskih servisov, ki je ena izmed naših osrednjih konkurenčnih prednosti, omogoča odlaganje odpadkov na naših ekoloških otokih tudi mimoidočim, ki niso naši kupci. Strateška cilja za upravljanje z odpadki si tako postavljamo za lokacije, ki so pod izključnim nadzorom Petrola (zmanjšanje količine mešanih komunalnih odpadkov in zmanjšanje nastanka odpadkov). Sicer nenehno optimiziramo upravljanje z odpadki, ki je v veliki meri odvisno od vedenjskih vzorcev širše družbe.

S področja transporta si prizadevamo za vedno večji delež logistične flote z najsodobnejšimi motorji in delež alternativno gnanih vozil našega voznega parka.

Med našimi strateškimi cilji je tudi vedno bolj trajnostni prodajni program našega trgovskega blaga in storitev.

-5 %
-5 %
200 GWh

ENERGIJA

Raba energije: Skupina Petrol bo zmanjšala svojo odvisnost od tekočih fosilnih goriv za **1 %** letno; do leta 2020 za **5 %**.

Energetska učinkovitost: Skupina Petrol bo do leta 2020 povečala svojo energetska učinkovitost, s tem da bo zmanjšala svojo rabo energije za vsaj **5 %**.

OVE – lastna proizvodnja: Skupina Petrol bo do leta 2020 proizvedla **200 GWh** električne energije iz obnovljivih virov in **50 GWh** toplote iz obnovljivih virov.

Za potrebe proizvodnje toplote in elektrike v napravah SPTE, ki so v lasti in upravljanju Petrola, bomo do leta 2020 zagotavljali zemeljski plin iz lastnega vira in bioplina.

-7 %
0,5 %

VODA

Do leta 2020 bo skupina Petrol za **7 %** zmanjšala porabo pitne vode.

Za **0,5 %** bomo zvišali delež reciklirane odpadne vode v svoji dejavnosti.

Vzpostavili bomo standarde okoljskega upravljanja z vodo na vseh trgih, kjer poslujemo.

-5 %

ODPADKI

Do leta 2020 bomo količino mešanih komunalnih odpadkov vsako leto zmanjšali najmanj za **1 %**.

Na lokacijah, ki so pod izključnim nadzorom Petrola, bomo vsako leto zmanjšali nastanek odpadkov najmanj za **1 %**.

Na vseh lokacijah skupine Petrol bomo implementirali standardiziran sistem ločenega zbiranja odpadkov.

20 %
15 %

TRANSPORT

Do leta 2020 se bo delež logistične flote z najsoodnejšimi motorji EURO VI povečal za **20 %**.

Do leta 2020 se bo delež alternativno gnanih vozil Petrolovega voznega parka s 5 % povečal na **15 %**.

1-3

TRGOVSKO BLAGO

Do leta 2020 bomo vsako leto uvedli v prodajni program trgovskega blaga in storitev **1-3** izdelke, ki bodo dokazano izpolnjevali okoljsko učinkovitost in trajnostne kriterije.

Trajnost kot vodilo naših poslovnih odločitev

Trajnostna naravnost skupine Petrol strateško usmerja vse politike našega poslovanja in poslovne odločitve. Je tudi podstat novega poslovnega modela matične družbe Petrol d.d., Ljubljana na trajnostni poti preobrazbe iz trgovca z naftnimi derivati v ponudnika celovite energetske oskrbe. Pri tem

se zavedamo dvojnosti naše vloge. Prvi vidik je kakovostno zagotavljanje naftnih derivatov in komplementarnih produktov in storitev na trgu s kar se da minimalnim okoljskim odtisom. To je naša trdna zaveza, ki jo vsako leto potrjujemo s konkretnimi rezultati. Drugi vidik, ki v zadnjih letih dobiva vedno večjo težo, so raznovrstni produkti in storitve, ki jih na trgu zagotavljamo za pospeševanje trajnostne preobrazbe širše družbe. Ključne izzive globalne družbe in naših strateških trgov, kot so potreba po trajnostnih energetskih virih in energetski učinkovitosti, prehod v krožno gospodarstvo, učinkovito ravnanje z vodnimi viri, trajnostna mobilnost, traj-

nostno upravljanje mest in lokalnih skupnosti idr., namreč prepoznavamo kot svoje tržne priložnosti. A hkrati tudi kot poslanstvo, s katerim lahko prispevamo k dolgoročno okolju prijaznejši in vzdržnejši družbi.

V skupini Petrol dosledno uveljavljamo visoke okoljske standarde, na evropski in nacionalni ravni sodelujemo tudi pri iskanju novih rešitev na izzive, ki jih je prepoznala širša družba. Za to potrebujemo visoko strokovne in motivirane sodelavce (do leta 2018 bomo zaposlovali 470 strokovnjakov s področja energetike in okolja), hkrati pa nam takšna proaktivna drža narekuje precejšnja finančna vlaganja, saj na vseh trgih, kjer posluje skupina Petrol, uvajamo in izvajamo najboljše prakse varovanja okolja. Poleg certificiranih sistemov kakovosti (ISO 9001) in ravnanja z okoljem (ISO 14001) so v Petrolov integrirani sistem kakovosti vključene tudi zahteve sistema ravnanja z živili HACCP, sistema varnosti in zdravja pri delu OHSAS ter sistema informacijske varnosti v skladu s standardom ISO 27001. V letu 2014 smo v Petrolu d.d., Ljubljana pričeli z integracijo zahtev sistema upravljanja z energijo ISO 50001. Pridobitev certifikata načrtujemo v letu 2015.

ISO 50001

BOMO PRIDOBILI V
LETU 2015

trajnostna mobilnost, traj-

Tabela 12: Pregled certifikatov in akreditacij laboratorijev v skupini Petrol v Sloveniji

Družba	Sistem vodenja kakovosti	Sistem ravnanja z okoljem	Akreditacije laboratorijev	Drugi certifikati
Petrol d.d., Ljubljana	ISO 9001: 2008	ISO 14001: 2004	SIST EN ISO/IEC 17025:2005	POR*, FSC **, AEO***
Petrol Tehnologija, d.o.o.	ISO 9001: 2008	ISO 14001: 2004	SIST EN ISO/IEC 17020:2004	
Petrol Energetika d.o.o.	ISO 9001: 2008	ISO 14001: 2004	/	
Petrol d.o.o.	ISO 9001: 2008	ISO 14001: 2004	/	
Eltec Petrol d.o.o.	ISO 9001: 2008	ISO 14001: 2004	/	
Petrol Geoterm d.o.o.	ISO 9001: 2008	/	/	
Beogas d.o.o.	ISO 9001: 2008	/	/	

* Petrol d.d., Ljubljana je od leta 2013 imetnik certifikata za Program odgovornega ravnanja z okoljem za izvajanje dejavnosti skladiščenja, logistike in maloprodajne mreže bencinskih servisov v Sloveniji in s tem povezane pravice do uporabe logotipa. Program odgovornega ravnanja z okoljem je globalna pobuda kemijske industrije za zagotavljanje neprestanih izboljšav na področju varstva okolja, varovanja zdravja in varnosti pri delu. Na podlagi Poročila o izvajanju sprejetih zavez iz Svetovne listine Programa odgovornega ravnanja z okoljem (POR) za leto 2014 smo podaljšali veljavnost certifikata za Program odgovornega ravnanja z okoljem za izvajanje dejavnosti skladiščenja, logistike in maloprodajne mreže bencinskih servisov v Sloveniji in s tem povezane pravice do uporabe logotipa do konca leta 2015.

** Petrol d.d., Ljubljana, je od maja 2013 imetnik certifikata FSC za proizvodnjo sekancev za toplotno energijo. Certifikat FSC, ki ga izdaja mednarodna nevladna organizacija Forest Stewardship Council, promovira okolju primerno, socialno koristno in ekonomsko izvedljivo upravljanje gozdov.

*** Certifikat AEO podeljuje Carinska uprava Republike Slovenije, ki izvaja nadzor in inšpekcijo med prejemniki AEO certifikata. Certifikat omogoča lažji dostop do carinskih poenostavitve, manj fizičnih pregledov in pregledov dokumentacije, prednostne obravnave v primeru kontrol, možnost izbire prostora za tovrstne kontrole in možnost predhodnega obveščanja. Za pridobitev AEO certifikata je potrebno izpolnjevati številne pogoje in merila: izpolnjeni varstveni in varnostni standardi, ustrezna evidenca o skladnosti s carinskimi zahtevami ter zanesljiv sistem vodenja poslovnih in transportnih evidenc, ki omogočajo kontrolo in dokazano finančno solventnost.

Okoljski vidik našega trajnostnega razvoja merimo in upravljamo s kazalniki, ki odražajo okoljski odtis lastne dejavnosti (bencinski servisi, skladišča naftnih derivatov in utekočinjenega naftnega plina (UNP), čistilne naprave, bioplinarna, poslovne stavbe idr.), in s kazalniki, ki govorijo o prispevku naše dejavnosti k okolju prijaznejšem odtisu drugih segmentov širše družbe. Redno izvajamo monitoringe odpadnih voda, emisij snovi v zrak, virov hrupa, kontrolo tesnosti rezervoarjev in kakovosti goriv. Izvajamo tudi monitoring obdelave biološko razgradljivih odpadkov in oceno odpadkov. Za spremljanje delovanja in vodenje bioloških procesov na čistilnih napravah in bioplinarni izvajamo dnevne meritve posameznih parametrov, kar nam zagotavlja uspešno krmiljenje procesov in možnost zniževanja obremenitev na okolje.

Strateške trajnostne kazalnike merimo in upravljamo letno, pri ocenjevanju okoljskih vidikov pa sodelujejo strokovnjaki skupine Petrol z več področij najmanj vsaka tri leta oziroma ob večjih spremembah zakonodaje, okoljske politike ali ob ugotovljeni spremembi mnenja zainteresiranih javnosti. Pri upravljanju s pomembnimi okoljskimi vidiki in kazalniki tesno sodelujemo z dobavitelji in pogodbenimi partnerji.

Okoljska politika skupine Petrol

Petrolov sistem ravnanja z okoljem je prilagojen zahtevam mednarodnega standarda ISO 14001 in pomeni sestavni del Petrolovega razvojnega načrta. Za dosledno izpolnjevanje tovrstnih zahtev smo odgovorni vsi zaposleni v Petrolu, uprava družbe pa je tista, ki jamči za njihovo dejansko uresničevanje in za to, da bodo naši temeljni okoljevarstveni cilji doseženi.

Na področju ravnanja z okoljem smo se v Petrolu zavezali štirim temeljnim ciljem:

1. Vsa skladišča, bencinske servise in druge objekte bomo ekološko posodobili.
2. Emisije škodljivih snovi bomo znižali na najmanjšo mogočo raven.
3. Gospodarno bomo izrabljali naravne vire.
4. V največji mogoči meri bomo preprečevali nesreče in zmanjševali možnosti za njihov nastanek.

To nam uspeva zlasti:

- z upoštevanjem zakonskih in drugih zahtev,
- s sodelovanjem z državnimi in drugimi institucijami,

- z osveščanjem in s seznanjanjem zaposlenih z našo okoljsko politiko,
- z usposabljanjem in izobraževanjem vseh tistih zaposlenih, ki lahko pomembno vplivajo na okolje,
- z uveljavljanjem načrtovane okoljske politike pri dobaviteljih, izvajalcih storitev in drugih poslovnih partnerjih,
- z razvojem proizvodov, ki so do okolja prijazni,
- s seznanjanjem uporabnikov o načinu pravilnega ravnanja z našimi proizvodi,
- z nadzorovanjem, varnim in do okolja prijaznim odstranjevanjem nevarnih odpadkov,
- z nenehnim nadgrajevanjem sistema ravnanja z okoljem,
- s kakovostnim opravljanjem storitev.

Energetska politika skupine Petrol

V Petrolu si prizadevamo za odgovorno in učinkovito rabo energije (URE) in varčevanje z vodo v vseh svojih objektih, napravah in opreми. Upravljanju in poslovanju z energijo in varčevanju z vodo dajemo velik pomen in delamo po zgledu najboljših, stroškovno učinkovitih praks. Kot cilj smo si zadali zmanjševanje stroškov za energijo in vodo glede na ustvarjeni promet, s čimer želimo doseči konkurenčno prednost v panogi. Energetska politika zavezuje Petrol k nadzoru nad ravnanjem z energijo in vodo, ki jo potrebujemo pri izvajanju storitev in s katero bomo ustvarili prihranke. V skupini Petrol se zavezujemo, da bomo nenehno optimizirali svojo učinkovitost in zniževali stroške za energijo in vodo ter zmanjševali vplive na okolje in s tem zmanjševali emisije toplogrednih plinov.

Za merjenje uspešnosti energetske politike smo si glede na leto 2011 zadali naslednje cilje:

- zmanjšati skupno rabo energije najmanj za odstotek letno, kar znaša 500 MWh,
- zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv najmanj za odstotek letno preko URE, vpeljavo obnovljivih virov energije (OVE) in učinkovitih praks,
- zmanjšati rabo električne energije najmanj za odstotek letno z vlaganjem v stroškovno učinkovite naprave in opremo,
- manjšati porabo pitne vode najmanj za odstotek letno,
- zmanjšati onesnaževanje, zlasti emisije CO₂, najmanj za 275 ton letno predvsem z ukrepi URE in s povečanjem deleža OVE.

Glavna načela za doseganje zastavljenih ciljev energetske politike so:

- URE vključiti v vse vidike našega poslovanja, delovanja in obnašanja,
- izvajanje rednega izobraževanja zaposlenih o URE in varčevanju z vodo,
- stalno izboljševanje energetske učinkovitosti z izvajanjem URE in varčevanjem z vodo na vseh področjih delovanja družbe in pri tem zagotavljati varno in udobno delovno okolje ter sočasno zmanjševati svoj vpliv na okolje,
- uspeh izvajanja energetske politike ni odvisen samo od tehničnih rešitev, temveč v veliki meri tudi od izvedbe organizacijskih ukrepov in obnašanja zaposlenih,
- deliti izkušnje z URE in vodo znotraj podjetja in z drugimi podjetji v skupini,
- spodbujanje inovativnosti, ustvarjalnosti in prizadevanj na področju OVE in URE.

Vsi zaposleni smo odgovorni za izvajanje ukrepov učinkovite rabe energije in varčevanja z vodo, saj ju pri svojem delu vsi uporabljamo. Odgovornim moramo poročati o neracionalni rabi energije in vode ter si prizadevati, da zagotovimo njeno minimalno rabo v območju, na katerem delujemo! Za vsak objekt bo določena oseba, ki bo skrbela za izvajanje energetske politike. Energetski menedžer je odgovoren za izvajanje in uveljavljanje energetske politike ter za razvoj energetske učinkovitosti in varčne rabe vode.

Naša okoljevarstvena in druga dovoljenja

Skupina Petrol za svoje delovanje potrebuje okoljevarstvena (OVD) in druga dovoljenja. V Sloveniji smo pridobili naslednja dovoljenja:

- Centralne čistilne naprave Murska Sobota, Mežica, Sežana: OVD glede emisij v vode.
- Bioplinarna Ihan in Bioplinarna Črnomelj: OVD za predelavo odpadkov glede emisije snovi v zrak in vodo ter za emisije hrupa.
- Sušilnica blata Ihan: OVD za predelavo odpadkov, emisije v vode, emisije v zrak.
- Petrol Energetika, Poslovna enota Štore: OVD za obratovanje hladilnih sistemov glede emisij snovi v vode in v okviru obrata SEVESO še OVD za emisije hrupa.
- Petrol Energetika, Toplarna Ravne: dovoljenje IPPC za kurilne naprave.
- Skladišča goriv Rače, Celje, Lendava, Zalog in skladišče UNP Sežana: OVD za hrup.
- Skladišče goriv Sermin: OVD za obrat tveganja, (obrat SEVESO), OVD za emisije snovi v zrak, OVD za emisije snovi v vode in OVD za hrup.
- Za 8 bencinskih servisov (Hrastnik 1, Žlebič, Ravne na Koroškem, Vransko, Grabonoš, Dul, Starine sever, Voklo 1) imamo okoljevarstveno dovoljenje, vloge za OVD so vložene za BS Podsmreka, Kozina AC, Povir jug, Lopata, Postojna, Cerčno, Podplat, Radeče 2, Ajševica), za tri (Lom 1, Lom 2, Restavracija Lom 1) pa smo na dan 31. 12. 2014 v postopku urejanja ponikalnice.

Do 22. 03. 2014 smo za svojo energetske dejavnost potrebovali energetske licence. Pridobili smo: energetske licence za dejavnost dobave, trgovanja,

zastopanja in posredovanja na trgu z zemeljskim plinom za GEOENRGO d.o.o. (dne 30. 08. 2013) in energetska licenco za dejavnost pridobivanja surove nafte in zemeljskega plina za PETROL GEOTERM d.o.o. (dne 19. 11. 2013).

Novi energetski zakon (EZ-1) je z dnem 22. 03. 2014 odpravil licence za opravljanje energetske dejavnosti.

Naša dejavnost vključuje delo z nevarnimi snovmi. Dosledno upoštevamo zakonodajo, ki ureja varstvo okolja, ravnanje z nevarnimi snovmi in kemikalijami, varstvo pred požari, inšpekcijsko nadzorstvo in druga področja. Leta 2011 smo sprejeli Petrolovo zavezo k varnosti, ki pomeni zasnovano preprečevanje večjih nesreč družbe Petrol d.d., Ljubljana za obrate manjšega in večjega tveganja za okolje.

Učinkovito izvajamo sistem varnosti

Za učinkovito izvajanje sistema varnosti je visoka usposobljenost in osveščenost zaposlenih ključnega pomena. Zato se v družbi Petrol kontinuirano izvajajo usposabljanja, skladno s programom in planom usposabljanja. Usposabljanje zajema naslednja področja: varnost in zdravje pri delu, ravnanje z nevarnimi kemikalijami, varstvo pred požarom, protiekspluzijsko zaščito in varstvo okolja.

V letu 2014 se je izvedla delna revizija programov usposabljanja za zaposlene. Revizija se nanaša na vključitev programa usposabljanja s področja ravnanja z nevarnimi kemikalijami v modul varnosti in zdravja pri delu. Usposabljanje je bilo izvedeno skladno s programom v obsegu šest pedagoških ur, sledila sta preverjanje znanja in praktični poizkus gašenja.

V letu 2014 je bilo za področje varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti in varstva okolja organiziranih 47 seminarjev, katerih se je udeležilo 1.742 sodelavcev, zaposlenih na bencinskih servisih, skladiščih naftnih derivatov, v poslovni stavbi Petrol d.d., Ljubljana, Petrol Tehnologija d.o.o., v Laboratoriju Petrol, vozniki avtocestern za prevoz goriva in zunanji izvajalci čiščenja na bencinskih servisih.

Inštruktorji bencinskih servisov so v letu 2014 na področju VZPD, PV in VO skladno z navodili usposabljali študente, ki so opravljali začasno delo na bencinskih servisih v poletnih mesecih. Teh študentov je bilo 483.

Praktičnega usposabljanja za točenje utekočinjenega naftnega plina za pogon vozil (avtoplin) se je na 4 bencinskih servisih udeležilo 29 delavcev z bencinskih servisov.

V letu 2014 je bilo opravljeno tudi usposabljanje po Seveso direktivi v skladiščih naftnih derivatov, katerega se je udeležilo 12 zaposlenih. Izvedeno je bilo tudi 48 gasilskih vaj in 6 vaj s področja zaščite in reševanja.

V letu 2014 ni bilo izrednih okoljskih dogodkov, leta 2013 se je zgodila poškodba drenažnega ventila na nadzemnem rezervoarju za gorivo. Poškodba ventila se je takoj sanirala, tako da ni bilo vpliva na okolje.

48

GASILSKIH VAJ JE BILO
IZVEDENO V LETU 2014

0

IZREDNIH OKOLJSKIH
DOGODKOV V LETU
2014

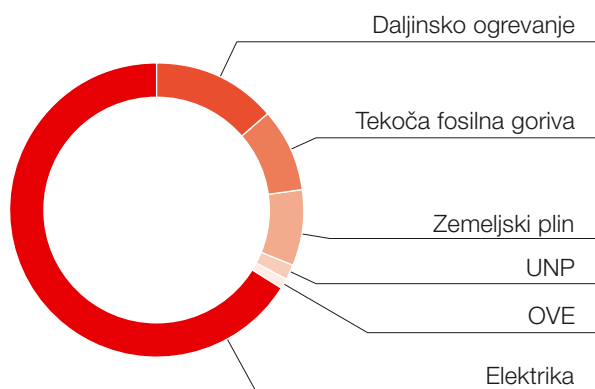

Energetska učinkovitost

K energetske učinkovitosti in varčevanju z vodo pri gradnji in prenovi bencinskih servisov in drugih objektov v Petrolu pristopamo celovito in multidisciplinarno. V vsak objekt implementiramo najbolj učinkovite rešitve glede na vložena finančna sredstva, zato stalno preverjamo novosti na trgu in možnosti za izboljšave. Izkušnje s področja vzdrževanja ciklično prenašamo v nove projektne rešitve.

Multidisciplinarna skupina Petrolovih strokovnjakov skrbi za zagotavljanje trajnostne zasnove stavb in njihovo kvalitetno izvedbo, za implementacijo obnovljivih virov energije in izbor najboljših razpoložljivih tehnik. Proces se zaključi z usposabljanjem osebja o učinkoviti uporabi objekta in naprav, ki jih dobijo v uporabo.

Graf 12: Raba energije za Petrolovo dejavnost po vrsti energentov v letu 2014

Naši objekti so ekonomsko učinkoviti, zmanjšujejo rabo energije in naravnih virov ter s tem vplivajo na okolje, so prijazni ter za uporabnike udobni in zdravi.

Zmanjševanje rabe energije in odprava izgube energije sodita med osrednje trajnostne cilje skupine Petrol, s katerimi se pridružuje slovenskim in evropskim prizadevanjem za povečevanje energetske učinkovitosti. Zavedamo se, da izboljšanje energetske učinkovitosti pomembno prispeva h konkurenčnosti, varnosti oskrbe z energijo in k izpolnjevanju zavez glede podnebnih sprememb.

V letu 2014 je raba energije za našo lastno dejavnost znašala 53.255 MWh (glej tabelo 13). Tu so vključeni Petrolovi bencinski servisi, vključno z avtopralnicami, in vsi drugi Petrolovi objekti. Največji delež energije predstavlja elektrika, kar 66 %, daljinsko ogrevanje 17 % in tekoča fosilna goriva 9 %. Ostale vrste energentov predstavljajo manjše deleže (glej graf 12). Ker ima elektrika pri končni rabi energije v Petrolovih objektih največji delež, je naša strateška usmeritev, da z lastno proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov presežemo porabo elektrike, ki jo Petrol uporablja za izvajanje svoje dejavnosti.

Za leto 2015 načrtujemo skoraj 2% manjšo skupno rabo energije za izvajanje Petrolove dejavnosti glede na predhodno leto (glej tabelo 13), do leta 2020 pa bo skupina Petrol zmanjšala svojo odvisnost od tekočih fosilnih goriv za 1 % letno in svojo rabo energije za vsaj 5 % ter tako povečala svojo energetske učinkovitost.

Tabela 13: Raba energije za Petrolovo dejavnost po vrsti energentov v letu 2014 in napoved za leto 2015

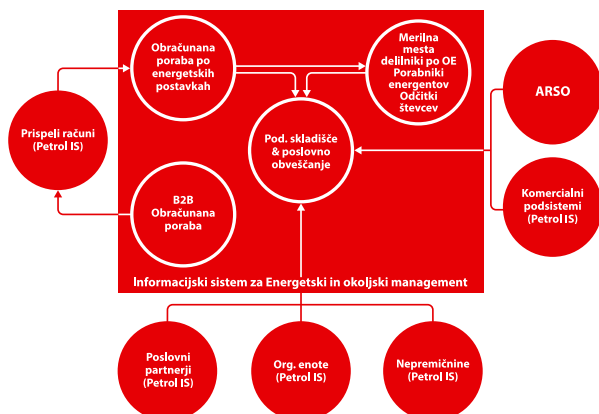
Lastna raba energije	Leto	Daljinsko ogrevanje	Tekoča fosilna goriva	Zemeljski plin	UNP	OVE**	Elektrika
		v MWh	v MWh	v MWh	v MWh	v MWh	v MWh
Petrol - bencinski servisi vključno z avtopralnicami	2014	5.153	4.401	1.693	781	+ 625	28.206
	načrt 2015	5.101	4.000	1.600	800	+ 500	27.924
Petrol - ostali objekti (poslovne hiše, skladišča in drugi objekti*)	2014	2.129	569	2.717	79	+ 0	6.872
	načrt 2015	2.023	520	2.853	75	+ 33	6.804

* Pod drugi objekti vključena tudi pomožni objekti podjetij Petrol Tehnologija, Eltec Petrol, Petrol Energetika, Petrol Geoterm

** Pomeni ocenjeno vrednost letnega prihranka energije, za v tekočem letu implementirano tehnologijo OVE (podatki so samo za pisarniški del)
Pomembno: V letu 2014 so bile temperature v zimskem in letnem času milejše, kar je vplivalo na nižjo rabo energije.

Informacijsko podprt energetske in okoljske management

Z vpeljavo sodobne informacijske rešitve za energetske in okoljske management smo dobili podroben vpogled v energetske in okoljske kazalnike naših zgradb, ki predstavljajo dodano vrednost pri nadzoru in upravljanju z energijo, vodo in odpadki.

Nov informacijski sistem nam poleg zajema podatkov in arhiviranja omogoča napredno analizo podatkov o količinah rabe energentov, vode in odpadkov ter stroških. Podatki omogočajo analiziranje in prikazovanje dejanskega stanja rabe energije v skupini ter medsebojno primerjavo podobnih objektov.

Sodobni način spremljanja podatkov je ključen element za doseganje cilja zmanjševanja stroškov poslovanja. Zdaj bo na enostavnejši način možno slediti ciljnim vrednostim in preverjati investicijske in tudi organizacijske ukrepe. Hitrejše odkrivanje odmakov omogoča učinkovitejša ukrepanja.

Informacijska aplikacija nam omogoča tudi učinkovitejšo planiranje aktivnosti, lažje določanje prioritet ipd., posredno pa osvešča zaposlene o stanju na objektih. To je več kot dobrodošlo orodje, s katerim bomo potrjevali dobre prakse in tehnologije, nadalje pa še bolj optimizirali delovanje na tem področju v skupini in z njim ugotavljali, katere navade zaposlenih in prakse najbolj vplivajo na posamezen segment.

Kogeneracijsko postrojenje v Zalogu

V skladiščno-tehničnem centru v Zalogu smo za večjo učinkovitost sistema ogrevanja in nižjo rabo primarne energije za pripravo in distribucijo ogrevne vode posodobili obstoječe kurilnice s sodobnimi alternativnimi tehnologijami - z napravo za sočasno proizvodnjo toplote in elektrike (SPTE).

Projekt je obsegal vgradnjo postrojenja SPTE električne moči 184 kWe in posodobitev obstoječe

kotlovnice, vzpostavljen pa je bil tudi sodoben centralni nadzorni sistem, s katerim se nadzoruje obratovanje naprave. Prenovo smo izvedli leta 2014. S projektom smo zagotovili dolgoročno učinkovitejšo ogrevanje za vse objekte v Zalogu, ki so priključeni na centralno kotlovnico. Z vgradnjo SPTE je na letni ravni zmanjšan izpust CO₂ v ozračje za 114 t/leto v primerjavi z ločeno proizvodnjo elektrike in toplote.

projekti

114 t CO₂

MANJ IZPUSTOV NA
LETO Z VGRADNJO SPTE
V ZALOGU

Bencinski servis Hrpelje – primer trajnostne gradnje

Prvi med objekti, za katere smo zagotovili energetsko učinkovito zasnovo in izvedbo vseh elementov, ki vplivajo na rabo energije, je bil bencinski servis Hrpelje. Največ pozornosti smo namenili toplotnim karakteristikam stavbe.

Objekt je zasnovan kot kompakten, monolitni kvader, brez različnih previsov. Vsi dodatni funkcionalni nadstreški so izvedeni iz jekla in s posebej načrtovanimi detajli (posebni dvonivojski distančniki z dodatno izolacijo) za zmanjšanje toplotnih mostov pripeti na fasado objekta. Temelji objekta so do dna izolirani z vodoodbojno toplotno izolacijo, s čimer smo zmanjšali vdor hladu iz okoliških tal v talno ploščo in objekt. Izolacijo v konstrukciji poda smo povečali na debelino 21 cm, s čimer smo zmanjšali vdor hladu v objekt skozi tla. Zunanje, obodne zidove objekta obdaja toplotna izolacija debeline 17 cm. Posebna skrb je bila posvečena izvedbi dodatnih izolacij vseh okenskih in vratnih špalet, s čimer so se bistveno zmanjšali linijski toplotni mo-

stovi ob stavbnem pohištvo. Prav tako so se s parapeti zidov v trgovini izvedli kot masivni (zidani), s čimer je bila izboljšana toplotna karakteristika fasadnega oboda prodajalne bencinskega servisa. Na strehi objekta je toplotna izolacija v debelini 26 cm. Stavbno pohištvo oboda stavbe je v večini izdelano iz PVC elementov z izboljšanimi toplotnoizolacijskimi karakteristikami (steklo, polnila v polnih vratih). Vsi elementi omenjenega pohištva so s posebnimi profili pritrjeni na nosilni zid v nivoju fasadne izolacije, s čimer se dodatno zmanjšajo toplotni mostovi. Pragovi vrat so vgrajeni na plinobetonске zidake, ki dodatno zmanjšujejo prenos hladu iz okolice v objekt in obratno.

Vsi hladilni elementi (hladilna vitrina, hladilna komora) v prodajalni imajo steklena vrata, ki preprečujejo odvod hladnega zraka v prodajalno in zmanjšujejo rabo električne energije.

Vsi navedeni ukrepi in prezračevanje z rekuperacijsko napravo so omogočili, da je potrebna moč toplotne črpalke manjša, kar dolgoročno pomeni nižjo rabo energije in nižje izpuste CO₂.

V času gradnje

Objekt pred pričetkom obratovanja

Energetska sanacija obstoječega stavbnega fonda

Uvajanje nove gostinske dejavnosti Fresh na bencinskih servisih v letu 2014 smo izkoristili za izboljšavo energetske učinkovitosti obstoječih objektov. Prvi je bil bencinski servis Kozina, na katerem je bilo izvedenih tudi nekaj ukrepov za izboljšanje toplotnih karakteristik stavbe. Pri prenovi smo na objektu izvedli nekaj enostavnih, a učinkovitih ukrepov. Obstoječe stavbno pohištvo v skladiščnem in gostinskem delu smo fiksirali, obnovili nekaj tesnil na pripirah, nadomestili stare termopan zasteklitve z novimi vložki, sestavljenimi iz izolativnega panela

in zunanje steklene obloge ter tako obdržali enoten videz zunanjega stavbnega pohištva. Stene v skladišču in kuhinji so bile dodatno toplotno izolirane. Tako smo na eni strani zmanjšali prezračevalne izgube, saj je močan veter, burja, pogosto vdiral v ogrevane oz. ohlajevane prostore, na drugi strani pa smo izboljšali tudi toplotno karakteristiko objekta. Prenovljene dele estriha smo izvedli z dodatkom polisterenskih granul, zato se je izboljšala toplotna karakteristika poda objekta. V večji ali manjši meri smo posege v večjo energetsko učinkovitost izvajali pri vseh implementacijah gostinskega programa Fresh v letu 2014.

Fresh: energijsko učinkovita priprava hrane

Gostinsko ponudbo Fresh smo do konca leta 2014 uvedli že na 12 lokacijah po Sloveniji. S tem smo v kompleksne objekte, kot so bencinski servisi, vključili opremo za pripravo in shranjevanje prehrabnih izdelkov. Toplotna obdelava hrane, ki porabi razmeroma veliko energije, je tako postala novo področje našega energetskega upravljanja, saj je s premišljenim pristopom mogoče privarčevati marsikatero kilovatno uro energije.

Zaradi velikega pretoka zraka in vpliva na porabo energije za ogrevanje in hlajenje objekta je bilo veliko pozornosti namenjeno izboru učinkovite kuhinjske nape, zato so namesto klasičnih odvodnih nap vgrajene varčne nape. Varčna napa za delovanje potrebuje nižje pretoke zraka. Z uporabo rekupe-racijskega sistema v zimskem času izkoriščamo

toploto odpadnega zraka za ogrevanje vstopnega svežega zraka, ki se vpihuje v prostor. Tako v prostor vračamo več kot 70 odstotkov energije, ki bi bila drugače zavržena. Enako velja tudi za pripravo hrane, ki se ravno tako prezračuje z rekuperatorskimi napravami, ki dosegajo učinkovitost nad 80 odstotkov.

Vgrajena termična oprema (mikrovalovne pečice, konvektometri, pečice itd.) je pretežno razreda višje energetske učinkovitosti. Ker koncept programa Fresh zahteva, da je manjša, dnevna zaloga surovin za pripravo hrane skladiščena na lokaciji, smo z energijsko učinkovitostjo v mislih izbrali tudi hladilno tehniko, ki v primerjavi z izdelki nižjega razreda prihrani tudi do 60 odstotkov energije.

70 %

ENERGIJE, KI BI BILA ZAVRŽENA, VRAČAMO NAZAJ V PROSTOR

Energetsko varčno sušenje rok

Na lastnih objektih vpeljujemo uporabo okolju najprijaznejšega načina sušenja rok po umivanju - z uporabo energetske učinkovitih sušilnikov za roke, ki posušijo roke brez večje rabe energije in v okolje oddajo le tri grame ogljikovega dioksida na sušenje. To je bistveno manj, kot če uporabimo le eno papirnato brisačo za enkratno umivanje rok, s katero oddamo v okolje deset gramov ogljikovega dioksida. Okolje najbolj obremenjujemo z uporabo klasičnih sušilnikov za roke. Pri eni uporabi proizvedemo tudi do 20 gramov ogljikovega dioksida, saj običajni sušilniki za sušenje ogrevajo zrak.

17 g CO₂

MANJ IZPUSTOV PRI 1 SUŠENJU ROK

S toplotnimi črpalkami do manjše rabe energije

Najboljši način za zmanjšanje rabe energije, ne da bi zmanjšali obseg in kakovost poslovanja, je povečanje energetske učinkovitosti in obnova energetskih sistemov. Visoke prihranke v smislu razmerja prihranki/investicija predstavlja investicija v toplotno črpalko, tako za ogrevanje prostorov, kakor tudi za pripravo tople sanitarne vode. Z njimi v večji meri v naših objektih zamenjujemo klasične kurilne naprave tam, kjer ni daljinskega ogrevanja ali plinovoda. V novih objektih so toplotne črpalke že stalnica, medtem ko jih v obstoječih objektih nameščamo

tam, kjer se je življenjska doba obstoječe naprave iztekla. Uporaba toplotnih črpalk nam omogoča doseganje dolgoročnih prihrankov pri energiji in tako tudi varovanje okolja. Ker toplotne črpalke vsaj dve tretjini energijskih potreb za ogrevanje objekta in pripravo tople sanitarne vode pridobijo iz okolice, z nižjo rabo energije zmanjšamo emisije CO₂ in s tem veliko prispevamo k trajnosti okolja. Z vgrajenimi toplotnimi črpalkami v preteklih dveh letih smo zmanjšali rabo energije za približno 500 MWh/a neposredno iz fosilnih goriv, predvsem ekstra lahkega kurilnega olja. Z vgrajenimi toplotnimi črpalkami za pripravo tople sanitarne vode se je raba energije zmanjšala za 260 MWh/a. Pri slednjem ukrepu je približno polovica privarčevane energije prispevala k zmanjševanju porabe fosilnih goriv, druga polovica pa neposredno k zmanjševanju rabe električne energije za pripravo tople sanitarne vode.

260 MWh/a

MANJ ENERGIJE ZA PRIPRAVO TOPLE
SANITARNE VODE Z VGRAJENIMI
TOPLOTNIMI ČRPALKAMI

Zapiranje hladilnih vitrin

Poleg zamenjave dotrajane hladile opreme z energijsko učinkovito smo pričeli tudi s projektom sanacije odprte hladilne opreme (hladilnih vitrin in

komor), ki so obvezen element vsakega bencinskega servisa ter velik porabnik električne energije. Izgube pri hladilni opremi nastajajo predvsem zaradi mešanja hladnega zraka v vitrini s toplim iz samega objekta. Tako se po eni strani pove-

čuje raba energije za hlajenje izdelkov, po drugi strani pa pozimi tudi poveča energija za ogrevanje prostora. Učinkovita rešitev za zmanjševanje teh toplotnih izgub je vgrajevanje zaprtih vitrin oz. naknadna vgradnja vrat na obstoječih vitrinah, s katerimi se fizično prepreči mešanje hladnega in toplega zraka. Postopoma nadaljujemo z uvajanjem zaprtih hladilnih vitrin na novih objektih, ravno tako pa s sanacijami obstoječih objektov. Pričakovan učinek je zmanjšanje rabe električne energije za hlajenje za 33 %, kar kažejo tudi merjene vrednosti.

33 %

MANJ PORABLJENE
ELEKTRIKE ZA
HLAJENJE

Posodobitev zunanje in notranje razsvetljave

Zaveza k vedno večji energijski učinkovitosti in trajnostni rabi energije nas spodbuja k smelim spremembam na področju razsvetljave. S prvo večjo posodobitvijo zunanje razsvetljave, ki je bila izvedena do leta 2012, smo z ukrepi na bencinskih servisih že prispevali k zmanjšanju energije za približno 1.550 MWh/a in zmanjšali ogljični odtis za približno 680 t/a. V drugi del posodobitve razsvetljave, ki smo ga zaključili decembra 2014, smo vključili 25 bencinskih servisov in skladiščno tehnični center v Zalogu.

25

BENCINSKIH SERVISOV Z NOVO ZUNANJO LED RAZSVETLJAVO

Leta 2014 smo pričeli tudi s postopno posodobitvijo notranje razsvetljave na objektih, ki imajo starejšo razsvetljavo. Do konca leta 2014 smo tako vgradili sodobno notranjo LED razsvetljavo na 6 bencinskih servisih. Z ukrepi na notranji in zunanji razsvetljavi smo zmanjšali rabo električne energije na 710 MWh/a, s čimer smo zmanjšali ogljični odtis v višini 310 t/a. Večino ukrepov smo izvedli leta 2014, zato se bodo učinki v polni meri pokazali v letu 2015. S temi ukrepi bomo nadaljevali. Pričakujemo, da bomo najkasneje do konca leta 2016 izvedli zamenjavo vseh starejših zunanjih svetil z učinkovitejšimi ter nadaljevali z zamenjavo notranje razsvetljave.

6

BENCINSKIH SERVISOV S SODOBNO NOTRANJO LED RAZSVETLJAVO

Patricjo Božič, dipl. ing. str.

investicije, energetski menedžer,
Petrol d.d., Ljubljana

Cilj energetskega managementa je povečanje energetske učinkovitosti skupine Petrol in ostati vodilno podjetje na tem področju v svoji panogi. Najbolj ponosni smo na lastne zaposlene, ki so, tudi s pomočjo izvedenih različnih programov osveščanja, prepoznali svojo vlogo pri izboljšanju energetske učinkovitosti v skupini Petrol.

Poročevalec za
področje učinkovite
rabe energije

Obnovljivi viri energije

V skupini Petrol se zavedamo, da bo energetska prihodnost vedno bolj "obnovljiva". Kot največji slovenski trgovec z naftnimi derivati dejavno sodelujemo pri dvigovanju deleža obnovljivih virov energije,

saj z njimi zmanjšujemo okoljski odtis energentov in hkrati povečujemo energetske varnost.

Električna energija, ogrevanje in hlajenje ter promet so področja, ki jih je EU prepoznala kot prednostna za implementacijo obnovljivih virov energije, zato jih v skupini Petrol dolgoročno vgrajujemo v našo energetske strategijo.

V zadnjih treh letih smo vidno povečali lastno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Leta 2012 je le-ta znašala skupaj 27.656 MWh, leta 2014 pa 42.005 MWh, kar pomeni indeks rasti 152 (glej tabelo 14). V teh letih smo skoraj podvojili proizvodnjo bioplina, ki je leta 2012 znašala 3,4 milijonov m³, leta 2014 pa 6,5 milijonov m³.

Za leto 2015 načrtujemo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov energije v višini 46.661 MWh.

Skupina Petrol bo do leta 2020 proizvedla 200 GWh električne energije iz obnovljivih virov in 50 GWh toplote iz obnovljivih virov.

20 %

VEČJA PROIZVODNJA OVE
GLEDE NA LETO 2013

33 %

VEČJA PROIZVODNJA BIOPLINA
GLEDE NA LETO 2013

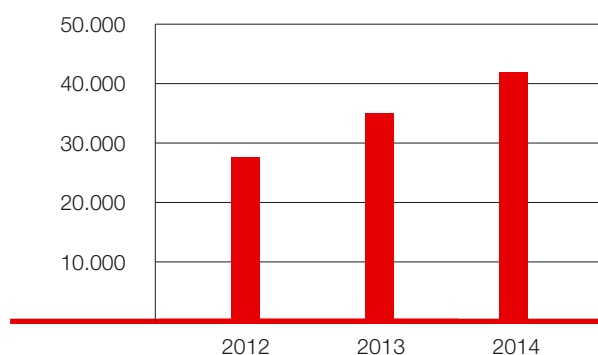
Tabela 14: Proizvodnja energije iz obnovljivih virov energije v skupini Petrol

OVE - lastna proizvodnja	Leto	Električna energ. iz sončne energije**	Bioplin	Električna energija iz bio odpadkov	Toplota iz bio odpadkov	Energija iz lesne biomase
		v MWh	v mio m ³	v MWh	v MWh	v MWh
Petrol v Sloveniji *	2012	2.415	3,4	7.166	7.524	10.551
	2013	2.026	4,9	9.949	10.446	12.550
	2014	2.307	6,5	13.638	14.320	11.741
	načrt 2015	2.823	7,4	14.880	15.624	13.334

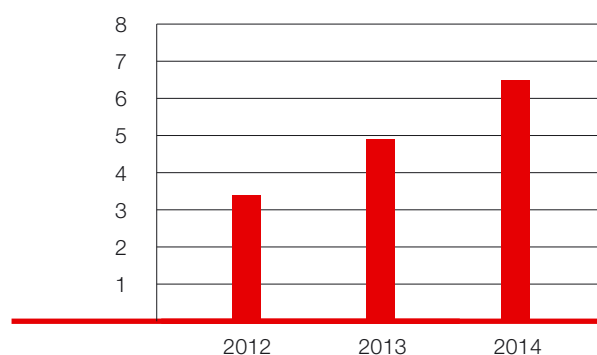
* Vsa podjetja skupine Petrol v Sloveniji

** Fotovoltaika

Graf 13: Proizvodnja energije iz obnovljivih virov energije v skupini Petrol (v MWh)

Graf 14: Proizvodnja bioplina (v mio m³)

Transport

jo porabimo za opravljanje lastne dejavnosti. Delimo jo na dva segmenta: transport zaposlenih v skupini Petrol v Sloveniji in transport goriv, ki ga za nas opravljajo pogodbeni partnerji.

V skrbno energetsko upravljanje vključujemo tudi energijo, ki

Za službene poti zaposlenih v skupini Petrol v vedno večji meri uporabljamo službena vozila, saj s tem racionaliziramo službene poti in rabo energije ter s tem posledično stroške. V letu 2014 smo za službene poti skupaj porabili 474.420 l goriva in 11.228 l LPG, kar sicer pomeni rast glede za predhodni dve leti, ki pa je predvsem posledica intenzivnejše tržne aktivnosti skupine Petrol (glej tabelo 15).

Tabela 15: Raba goriva za službene poti zaposlenih skupine Petrol

Transport za lastno dejavnost	Leto	Bencin	Dizel	LPG
		v l	v l	v l
Raba energentov za lasten transport*	2012	34.922	414.522	11.749
	2013	36.741	415.027	12.226
	2014	40.351	434.069	11.228
	načrt 2015	39.000	433.000	12.000
Skupaj		151.015	1.696.619	47.203

* Službene poti zaposlenih v podjetjih Petrola v Sloveniji

Tabela 16: Raba energije za transport goriv, ki jih trži skupina Petrol

Leto	Električna energija	Dizel
	v MWh	v l
2012	8.916	1.825.466
2013	8.348	1.653.965
2014	8.612	1.699.995
načrt 2015	8.350	1.674.495

Transportne poti in transportna sredstva, ki jih uporabljamo za transport goriv, ki jih skupina Petrol trži, nenehno optimiziramo. K temu nas spodbujata tako naša okoljska zaveza kot nenehno zviševanje tržne konkurenčnosti. V letih 2012 – 2014 znižujemo tako porabo električne energije kot dizla. Ta trend želimo nadaljevati v letu 2015, kot ob rasti naše dejavnosti načrtujemo zmanjšanje porabe električne energije približno za 1 % in porabo dizla za približno 1,5 % (glej tabelo 16).

V letu 2014 je bilo prepeljeno skupaj 3.017.050.000 litrov goriv, od tega 47 % po železnici in 53 % z avtocihernami.

Varnost prevozov zagotavljamo z obširnim pregledom in preverjanjem tako voznikov kot avtocihern pred prvim vstopom na Petrolova skladišča goriv. Nadalje se izvajajo kontrolni pregledi avtocihern in njihove opreme pred vstopom na skladišča goriv. Varnost prevozov je podprta tudi z elektronskim nadzorom avtocihern, pri čemer je nadzorovano tako gibanje avtocihern kakor vsaka manipulacija z gorivom na transportni poti.

3.017.050.000 litrov

GORIV JE BILO PREPELJANO V LETU 2014

Upravljanje s pitno vodo

Veliko pozornosti v Petrolu namenjamo gospodarni rabi pitne, sanitarne in tehnološke vode. V Petrolu smo izpeljali več posodobitev sanitarne opreme z namenom zmanjšanja porabe pitne vode.

V letu 2014 je skupina Petrol v Sloveniji za lastno dejavnost porabila 313.148 m³ pitne vode (tabela 17), v letu 2015 pa načrtujemo porabo 309.800 m³, kar je indeks 98,9. V letu 2014 smo 70.655 m³ vode reciklirali in ponovno rabili, v letu 2015 načrtujemo, da bo ta količina narasla na 70.655 m³ (tabela 19).

Pitno vodo varčujemo na več področjih z različnimi aktivnostmi. Pri gradnji novih objektov in prenovi starih uporabljamo tehnologije, ki zmanjšujejo uporabo vode, kot so senzorske armature in armature na pritisk na umivalnikih ter pitnikih, vse več je sodobnejših dvostopenjskih splakovalnikov. Izvajamo nastavitve pretokov vode, ki pripomorejo k zmanjševanju tlaka in s tem rabe vode. Na področju brezvodnih tehnologij posegamo predvsem na brezvodne pisoarje, preizkušamo pa tudi novejšo tehnologijo na trgu.

V letu 2013 je bila zgrajena nova avtopralnica, ki ima tako kot 50 drugih Petrolovi avtopralnic 80-odstotno ponovno uporabo vode, kar skupno pomeni letni prihranek kar 70.655.000 litrov pitne vode.

Tabela 17: Raba vode za lastno dejavnost

Raba vode za lastno dejavnost	Leto	Raba pitne vode
		v m ³
Petrol v Sloveniji *	2014	313.148
	načrt 2015	309.800

* Vsa podjetja skupine Petrol v Sloveniji
Podatki so samo za pisarniški del, brez tehnologije.

80 %

VODE SE PONOVO UPORABI
V 50-TIH PETROLOVIH
AVTOPRALNICAH

Čiščenje odpadne vode

Pri svojem delovanju se Petrol danes srečuje s tremi kategorijami odpadnih voda – meteornimi, tehnološkimi in sanitarnimi. Kazalnike na področju vod za proces oskrbe z gorivi v letih 2013 in 2014 prikazujemo v tabeli 18. Meteorne vode odvajamo preko tehnološko dovršenih sistemov zbiranja, vsebnost emisij pa se s čiščenjem preko najsodobnejših lovnikov olj uspešno zmanjšuje tudi pri tehnoloških odpadnih vodah. Kjer ni mogoč priklop na kanalizacijsko omrežje, čiščenje odpadnih vod izvajamo preko malih čistilnih naprav. Intenzivno priključujemo lokacije, ki še vedno uporabljajo greznice. Optimiran je sistem upravljanja malih čistilnih naprav in lovnikov olj.

Pomemben del celostnega upravljanja z vodo v okviru naše dejavnosti je čiščenje odpadne vode. Konec leta 2014 je v obratovanju 62 malih čistilnih naprav (MČN), katerih delovanje spremljamo interno. Spremljamo najnovejšo tehnologijo čiščenja odpadnih vod, ki jih uvajamo ob potrebnih menjavah ali ob nakupu novih malih čistilnih naprav. Namestili bomo daljinsko spremljanje delovanje MČN.

V 2015 se bo predvidoma 11 MČN priklopilo na javno kanalizacijo, prav tako se bo optimiralo število potrebnih kontrolnih pregledov na malih čistilnih napravah. Upravljanje 37 MČN bo prevzela ekipa okoljskih rešitev v družbi Petrol d.d., Ljubljana, 5 jih bodo upravljali v okviru Petrol Energetike, ostale pa z zunanjimi izvajalci.

62

MALIH ČISTILNIH
NAPRAV JE V
OBRATOVANJU
KONEC LETA 2014

Tabela 18: Kazalniki na področju vod za proces oskrbe z gorivi v letih 2013 in 2014

Indikator	Leto 2013	Leto 2014
Kemijska potreba po kisiku	3,31 t	2,95 t
Fosforne spojine	0,03 t	0,03 t
Težke kovine	ni emisij	ni emisij
Dušikove spojine	ni emisij	ni emisij
Druge snovi, ki potencialno ogrožajo zdravje ljudi in okolja	ni emisij	ni emisij

Tabela 19: Raba reciklirane in ponovno uporabljene vode za lastno dejavnost

Raba vode za lastno dejavnost	Leto	Skupna raba reciklirane in ponovno rabljene vode** v m ³
Petrol v Sloveniji *	2014	70.655,00
	načrt 2015	72.000,00

* Vsa podjetja skupine Petrol v Sloveniji

** Podatek se nanaša na vodo za avtopralnice.

Analize vsebnosti in vrednosti emisij pri odvajanju odpadnih voda, ki ga izvajajo za to pooblaščen laboratoriji, kažejo, da je raven kakovosti očiščenih odpadnih voda v Petrolu na visoki ravni.

Varovanje tal

V paleti dejavnosti, ki se opravljajo v skupini Petrol, pomenijo največjo nevarnost za onesnaženje tal potencialna razlitja naftnih derivatov. Te Petrol preprečuje zlasti s preventivnim ukrepanjem na področju skladiščenja in transporta goriv. Učinkovitost preventivnih ukrepov temelji na neprekinjenem strokovnem usposabljanju sodelavcev, ki z gorivi rokujejo, na kakovostni gradnji skladiščnih rezervoarjev ter na zagotavljanju kar najvarnejših transportnih pogojev. Na področju skladiščenja goriv varno obratovanje dosegamo z naslednjimi aktivnostmi:

- s sistematičnim določevanjem nevarnosti, ki so lahko vzrok za večje nesreče pri obratovanju, vzdrževanju, pri večjih spremembah pri skladiščenju in manipulaciji z gorivi ter pri eventualnih gradnjah na lokacijah skladiščenja;
- z izdelovanjem ocen ogroženosti ter načrtov zaščite in reševanja za lokacije in objekte skladiščenja goriv in drugih nevarnih snovi;
- z izvajanjem kvalitativnega ocenjevanja tveganj za izredne dogodke oz. nesreče z nevarnimi snovmi za vse identificirane nevarnosti na lokacijah skladiščenja;
- z določevanjem možnih scenarijev izrednih dogodkov in nesreč, z določevanjem možnih posledic in prejemnikov škodljivih posledic za identificirane dogodke, tudi za t.i. »neverjetne scenarije večjih nesreč«;
- s preučevanjem in določevanjem primernih in ustreznih ukrepov za preprečevanje izrednih dogodkov, nesreč in zmanjševanje njihovih posledic;
- z upoštevanjem veljavne zakonodaje, tehničnih standardov in najboljših razpoložljivih tehnik pri določevanju ukrepov za preprečevanje nesreč in zmanjševanje njihovih posledic.

Naš cilj visoke stopnje varnosti dosegamo tudi z rednim preventivnim vzdrževanjem varnostno pomembnih naprav, z izvajanjem zakonsko ali strokovno zahtevanih pregledov in preverjanj varnostnih naprav ter z doslednim izvajanjem sistema obvladovanja varnosti, ki ga najmanj enkrat letno presoja.

Dvoplaščni podzemni rezervoarji

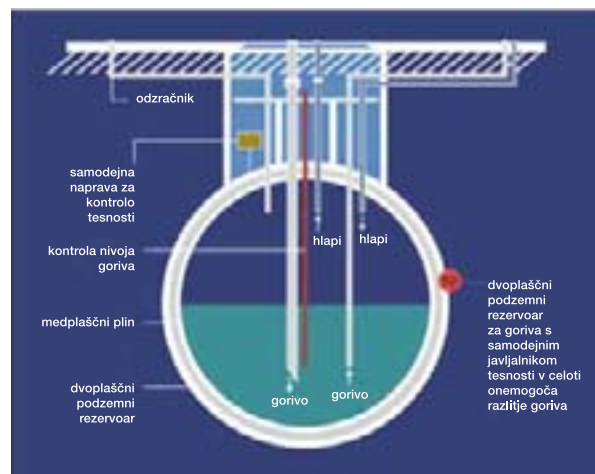
Zvišanje stopnje okoljske preventive zahteva tudi uvedbo tehnološko dovršene opreme, ki lahko zagotavlja visoko varnost in preprečuje negativne vplive na okolje. Dober primer predstavlja rezervoarski prostor s tako imenovano »nično možnostjo

puščanja«, ki predstavlja logičen sestavni del tipskega bencinskega servisa družbe Petrol. Gre za dvoplaščne podzemne rezervoarje z dvojnimi stenami, katerih tesnost je pod stalnim nadzorom.

Nova generacija dvoplaščnih rezervoarjev je najsoodobnejša, varnejša in trajnejša. Izdelani so iz materialov, ki so trajno odporni na naftne derivate, konstrukcijsko so varni pred morebitnimi mehanskimi poškodbami in obremenitvami (potresi, zemeljski premiki, pritiski ...). Opremljeni so s sistemi za kontrolo tesnosti medplaščnega prostora. Kontrola tesnosti je izvedena po najsoodobnejši tehnologiji s stalnim tlakom zraka med obema plaščema (inertni plin, zrak), ki v primeru puščanja na to s svetlobnim in zvočnim signalom opozori zaposlene v prodajnem prostoru.

Nekoliko starejši »klasičen«, ki trenutno še ustreza tehničnim in zakonskim zahtevam, je način kontrole tesnosti medplaščnega prostora z medplaščno tekočino (rezervin - ni škodljiv za okolje), ki v primeru puščanja zunanega plašča izteče v okolico, v primeru netesnosti notranjega plašča pa se obarva. Kontrola netesnosti tovrstnih rezervoarjev je vizualna na posodah za dolivanje medplaščne tekočine. Te posode s kontrolno cevko, ki prikazuje nivo in barvo medplaščne tekočine rezervoarja, so nameščene v jaških nad podzemnimi rezervoarji. Kontrolo v skladu z navodili izvajajo zaposleni.

Podoben sistem preventive (plin, zrak, svetlobno in zvočno javljanje) je Petrol vpeljal tudi v nadzemne rezervoarje, ki se nahajajo na skladiščih Zalog, Rače, Celje in Sermin ter v nekatere rezervoarje skladišča Lendava. Vsi rezervoarji s tovrstno kontrolo tesnosti imajo dvojno dno s kontrolo morebitnega puščanja, hkrati pa so nekateri postavljeni tudi v jeklene lovilne bazene in opremljeni z merilniki ter z daljinskim odčitavanjem nivoja in temperature goriva.

Kakovost zraka

Petrolova skrb za kakovost zraka je povezana s prizadevanji za zmanjšanje emisij lahkih ogljikovodikov. Njihovo nastajanje je posledica izhlapevanja pri pretakanju in skladiščenju goriv. Proces zniževanja emisij lahkih ogljikovodikov zato v Petrolu poteka na vseh treh ključnih elementih distribucijske verige naftnih derivatov: pri skladiščenju, transportu in pri prodaji. Kazalniki emisij v zrak za proces oskrbe z gorivi v letih 2011–2014 so prikazani v tabeli 20.

Zaprti sistem pretakanja goriv na skladiščih goriv

Petrol ima v skladu z zakonskimi zahtevami za vse svoje terminale za tekoča goriva ter skladišče goriv Zalog, Rače in Sermin v celoti opremljene s sistemom za zaprt sistem pretakanja goriv v nadzemne rezervoarje ter polnjenje avtocistern in na lokaciji Sermin tudi za polnjenje železniških cistern. Vsi

prenovljeni rezervoarji so opremljeni z notranjimi plavajočimi membranami ter fiksnimi samostoječimi aluminijastimi strehami – kupolami. Vsa tri skladišča so opremljena z enotami za rekuperacijo hlapov (VRU-naprave), stene rezervoarjev pa so hkrati obarvane še z belo refleksijsko barvo, ki preprečuje segrevanje goriv in na ta način znižuje emisije. Takšen način prenove nadzemnih rezervoarjev skoraj v celoti onemogoča izhlapevanje ogljikovodikov.

Zaprti sistem pretakanja goriv na bencinskih servisih

Zaprti sistemi pretakanja goriv (stopnja 1) je instaliran na vseh naših bencinskih servisih. V skladu z zakonodajo se po stopnji 1 (vračanje hlapov) lahko na vseh naših bencinskih servisih izvaja pretakanje goriv iz avtocistern v podzemne skladiščne rezervoarje.

Do konca leta 2014 je bilo s stopnjo 2 (pretakanje goriv po zaprtem sistemu v rezervoarje vozil) opremljenih približno 50 % bencinskih servisov. Vsi bencinski servisi z novejšimi točilnimi napravami (Tokheim) so opremljeni s sistemom za povratak hlapov (stopnja 2).

Tabela 20: Kazalniki emisij v zrak za proces oskrbe z gorivi v letih 2011–2014

Indikator	2011	2012	2013	2014
	t	t	t	t
Emisije v zrak (žveplov dioksid) ¹	1,17	1,00	0,96	0,94
Emisije v zrak (dušikov oksid) ²	1,76	2,47	1,72	1,69
Lahkohlapne organske spojine ³	0,31	0,30	0,30	0,30
Ogljikov dioksid ⁴ (CO ₂ ek)	39.420,00	43.046,00	38.732,00	37.960,00

1 Ob upoštevanju kurilnih naprav in logistike

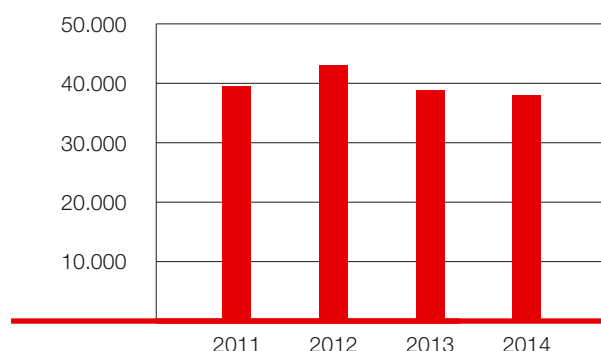
2 Ob upoštevanju logistike (NOx)

3 Ob upoštevanju emisij iz skladišč naftnih derivatov (lokaciji Zalog in Rače)

4 Ob upoštevanju skladiščenja, transporta in ogrevanja

Emitirani toplogredni plini na ravni matične družbe so se leta 2012 zvišali zaradi večje količine prepeljanega goriva.

Graf 15: Emisije CO₂ v zrak za proces oskrbe z gorivi v letih 2011–2014 (v t)

Ravnanje z odpadki

V Petrolu se s svojo strategijo ravnanja z odpadki zavzema za prehod v krožno gospodarstvo, saj odpadki vidimo kot surovino. Velik poudarek dajemo preprečevanju nastajanja odpadkov in pospeševanju učinkovitega ločevanja odpadkov na izvoru. A naše upravljanje z odpadki kot surovinami zajema celosten krog – od zibelke do zibelke. Zato že razvojni in poslovni premislek za storitve in izdelke, ki jih namenjamo trgu, sloni na strategiji snovnega kroženja – iz surovin v odpadke in nazaj v surovine s čim manjšo snovno izgubo in čim manjšim okoljskim odtisom.

Pri Petrolovi dejavnosti nastanejo komunalni odpadki, nekomunalni odpadki (papir, karton in plastika kot embalaža), ki so čiste frakcije odpadkov, in nevarni odpadki (glej tabelo 21). S pospeševanjem ločevanja komunalnih odpadkov se niža količina mešanih komunalnih odpadkov (MKO), kar pomeni tudi nižje stroške (graf 16). V letu 2014 smo pripravili informacijsko platformo za spremljanje okoljskih kazalnikov. Z njo bomo lažje spremljali vrste in količine odpadkov in podobno ter tako boljše spremljali in obvladovali stroške.

V letu 2014 je potekal projekt namestitve košev za ločeno zbiranje po lokacijah, kjer Petrol izvaja svoje dejavnosti.

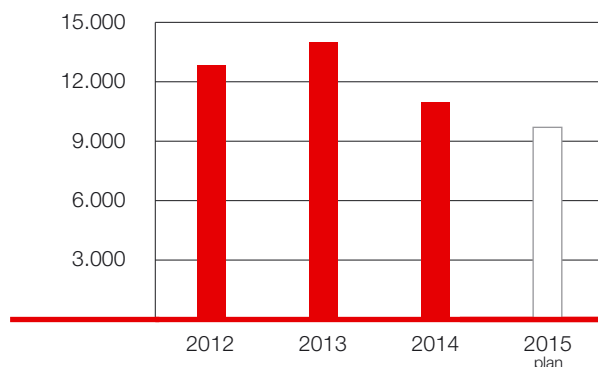
Tabela 21: Ravnanje z odpadki v skupini Petrol v letih 2012–2014 in napoved za leto 2015

Ravnanje z odpadki	Leto	Zbrani mešani komunalni odpadki	Količina zbranih odpadnih olj	Količina zbranega odpadnega papirja	Količina zbrane odpadne plastike	Količina zbranih odpadnih akumulatorjev	Količina nevarnih odpadkov **
		v m ³	v kg	v kg	v kg	v kg	v kg
Petrol - bencinski servisi vključno z avtopralnicami	2012	12.534	31.578	665.275	335.832	31.303	711.361
	2013	13.653	25.932	565.696	259.230	16.982	642.117
	2014	9.966	25.621	447.378	109.941	30.046	584.042
	načrt 2015	9.000	25.000	500.000	120.000	30.000	550.000
Petrol - ostali objekti (poslovne hiše, skladišča in drugi objekti*)	2012	305	6.648	17.558	20.609	460	202.019
	2013	368	5.052	27.748	23.606	48	435.589
	2014	1.027	5.665	44.655	32.923	20.235	314.701
	načrt 2015	700	5.000	50.000	35.000	1.000	280.000

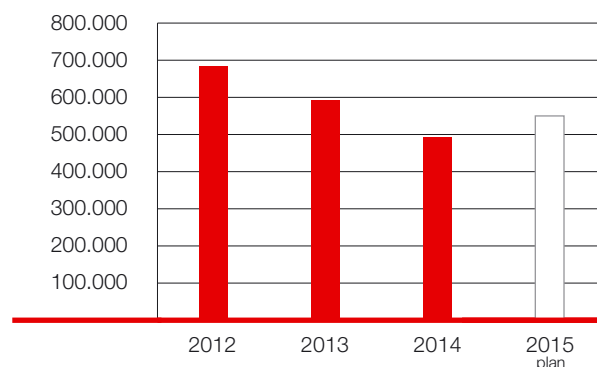
* Pod drugi objekti so vključeni subjekti skupine Petrol v Sloveniji: Petrol Tehnologija, Eltec Petrol, Petrol Energetika, Petrol Geoterm

** Embalaža, onesnažena z nevarnimi snovmi, zaoljene krpe (pretvornik za MKO = 177 kg/m³)

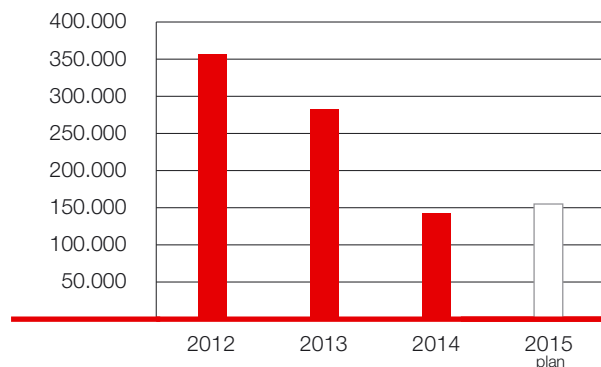
Graf 16: Količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov (v m³)

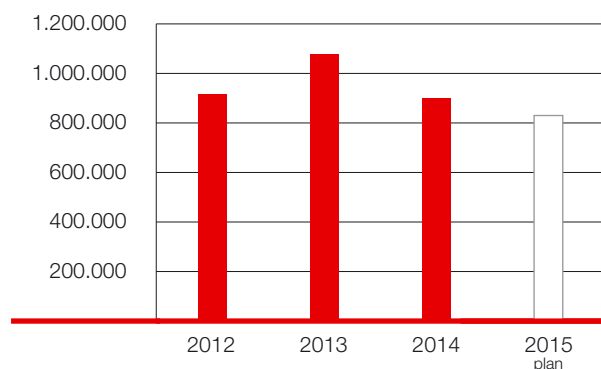
Graf 17: Količine zbranega odpadnega papirja (v kg)

Graf 18: Količine zbrane odpadne plastike
(v kg)

Graf 19: Količine zbranih nevarnih odpadkov
(v kg)

Tatjana Zajc, univ. dipl. kem., MBA

okoljske rešitve, vodja projekta,
Petrol d.d., Ljubljana

Na vseh naših lokacijah ravnanju z odpadki posvečamo veliko pozornosti, saj je to izjemno aktualna tema - tudi globalno. Stalno zmanjšujemo nastajanje mešanih komunalnih odpadkov tako, da vzpostavljamo ločevanje odpadkov na izvoru. To je največji dosežek dela na tem področju v preteklem letu in hkrati največji izziv naslednjih let. Identificirali smo namreč različne načine ločevanja in opredelili potrebne spremembe načina dela, katerih rezultat bodo nižje količine odpadkov.

Poročevalka
za področje
ravnania z
odpadki

Prehod k čistejšim energientom

Trženje plinske, toplotne in električne energije ter vodenje večjih ekoloških projektov je osrednje razvojno področje skupine Petrol, zato skrbno merimo svoj trajnostni odtis na teh področjih. Seveda tudi na področju tekočih fosilnih goriv, ki so še vedno

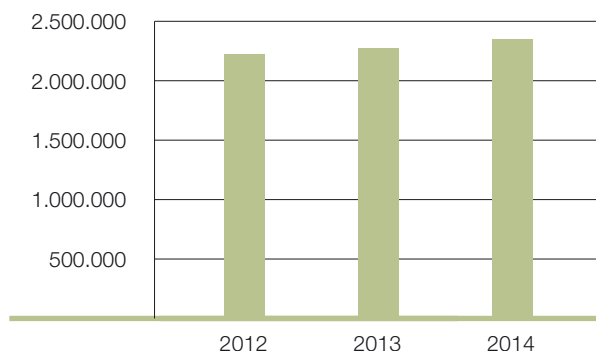
najpomembnejši energent skupine Petrol (prodajni trend prikazuje graf 20). Dolgoročno želimo igrati pomembno vlogo tudi na področju trženja obnovljivih virov energije. Rast prodaje energije iz obnovljivih virov energije kažeta grafa 24 in 26.

Zemeljski plin in utekočinjeni naftni plin sodita med najkakovostnejša in najčistejša fosilna goriva s širokimi možnostmi uporabe, od ogrevanja, industrijske uporabe do proizvodnje elektrike in pogona vozil. Oba energenta odlikujejo gospodarnost uporabe, nizki stroški in zmanjševanje negativnih učinkov na okolje. Skupina Petrol je v letu 2014 prodala 112,6 mio m³ zemeljskega plina (v Sloveniji 81.035 mio m³, glej graf 21), kar je 8 odstotkov manj kot v letu 2013 in 10 odstotkov manj od načrtovanega. Nižja

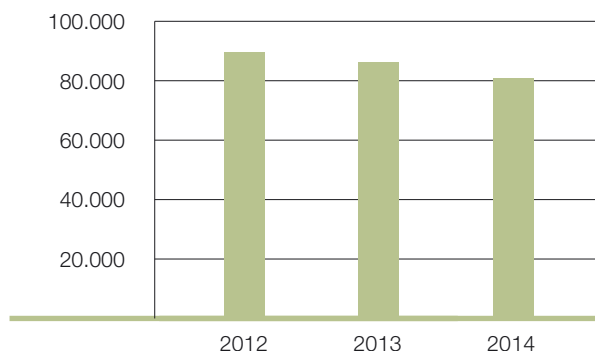
prodaja zemeljskega plina je predvsem posledica mile zime. Utekočinjenega naftnega plina smo prodali 68,3 tisoč ton (v Sloveniji 28 tisoč ton, glej graf 22), kar je na ravni leta 2013. Od tega znaša prodaja avtoplina 27,8 tisoč ton, kar je 7 odstotkov več kot leta 2013, prodajali pa smo ga na 164 bencinskih servisih. Prodali smo tudi 4,1 tisoč ton tehničnih plinov, kar je 18 odstotkov več kot v letu 2013. V letu 2014 je skupina Petrol v Sloveniji upravljala 28 koncesijami za oskrbo s plinom, kupce je oskrbovala tudi prek številnih plinohramov za prodajo utekočinjenega naftnega plina.

Maja 2014 smo pričeli z vgradnjo avtoplinskih sistemov Lovato na Tip Stop servisih. Kupcem smo ponudili vrhunski avtoplinski sistem po ugodni ceni in dobrih plačilnih pogojih. Tako smo v letu 2014 vgradili 91 takšnih sistemov in s tem povečali prodajo avtoplina. Novembra 2014 je družba Petrol LPG d.o.o. pridobila vsa potrebna dovoljenja za pričetek poslovanja na terminalu v Smederevu, s čimer so se odprle poti do izvorov utekočinjenega naftnega plina v Rusiji, Belorusiji, Ukrajini in Romuniji. Cilj podjetja je postaviti trgovalno platformo in postati eden največjih igralcev na tržiščih JV Evrope.

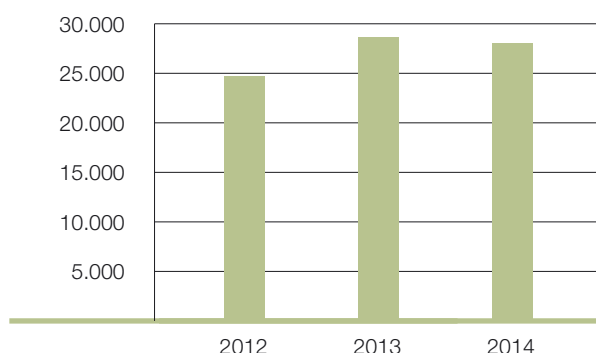
Graf 20: Prodaja tekočih fosilnih goriv skupine Petrol v Sloveniji* (v t)

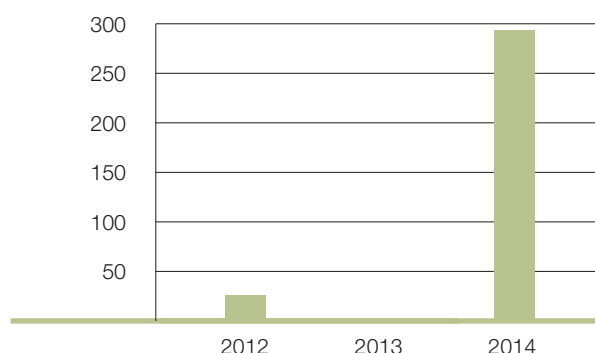
Graf 21: Prodaja zemeljskega plina skupine Petrol v Sloveniji* (v m³)

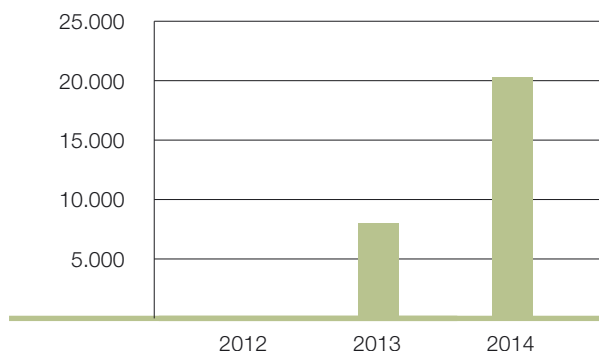
Graf 22: Prodaja utekočinjenega naftnega plina skupine Petrol v Sloveniji* (v t)

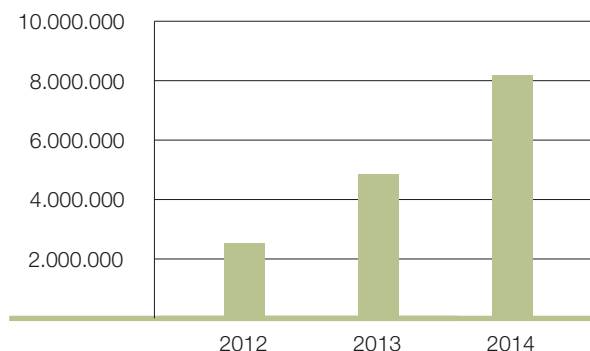
Graf 23: Prodaja čistega (100%) biodizla skupine Petrol v Sloveniji* (v t)

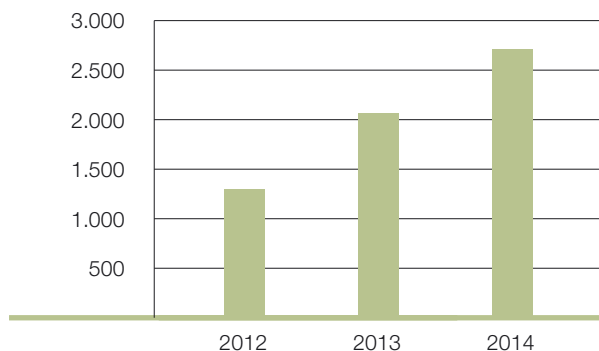
Graf 24: Prodaja energije iz lesne biomase skupine Petrol v Sloveniji* (v t)

Graf 25: Prodaja elektrike skupine Petrol v Sloveniji* (v MWh)

Graf 26: Prodaja energije iz sončne energije skupine Petrol v Sloveniji* (v MWh)

* Navedeni podatki vključujejo tudi prodajo znotraj skupine.

21 %

VEČ PRODANE TOPLOTNE ENERGIJE KOT LETA 2013

78 %

VEČ PRODANE ELEKTRIČNE ENERGIJE KOT LETA 2013

Pomemben segment Petrolove celovite oskrbe z energenti postaja oskrba s toploto za ogrevanje, ki jo izvajamo preko sistemov daljinskega ogrevanja in sistemov za soproizvodnjo toplotne in električne energije. V skupini Petrol smo v letu 2014 prodali 82,4 tisoč MWh toplotne energije, kar je 21 odstotkov več kot leta 2013.

Skupina Petrol je v letu 2014 še povečala svoje aktivnosti pri mednarodnem trgovanju z električno energijo na debelo. Skladno z razvojem trgovalne infrastrukture in odpiranjem novih trgov smo v letu 2014 trgovali na vseh najpomembnejših trgih srednje in jugovzhodne Evrope. Naši partnerji so najbolj uveljavljena podjetja na področju energetike v Evropi in svetu. V letu 2014 smo prodali 8,7 TWh električne energije, kar je 78 odstotkov več kot leta

2013. Ta izjemna rast je rezultat razvojnega dela, ki je potrebno zaradi stalnega spreminjanja razmer na trgu z električno energijo. Hitro in učinkovito prilagajanje razmeram je ključ do uspeha. Velikim odjemalcem tako omogočamo dodatne napredne storitve pri obvladovanju tveganj dolgoročnega zakupa električne energije.

Na področju dobave električne energije končnim odjemalcem v Sloveniji nam je v letu 2014 uspelo pridobiti 6.300 novih gospodinskih odjemalcev, kar predstavlja 18-odstotno rast glede na leto prej, kar skupaj pomeni 38.000 gospodinskih odjemalcev.

Električna energija ima pomembno vlogo tako v gospodinjstvih kot na vseh področjih gospodarstva, pri čemer deregulacija in liberalizacija energetskega trga čedalje bolj povečujeta zanimivost trga z električno energijo za skupino Petrol. Polje uporabe električne energije se širi, saj se osnovni funkciji osvetljevanja prostorov pri gospodinskih uporabnikih dodaja tudi ogrevanje in hlajenje stavb. Pričakovati je, da bo električna energija v prihodnosti pomembno vlogo odigrala tudi kot novo in ekološko sprejemljivo pogonsko gorivo za prevozna sredstva.

38.000

GOSPODINJSKIH ODJEMALCEV
ELEKTRIČNE ENERGIJE

Dolgoročno usmeritev k trženju obnovljivih virov energije v skupini Petrol strateško udeležamo, saj je v strukturi virov dobavljene električne energije našim odjemalcem precejšnji delež obnovljivih virov energije (leta 2014 skupaj 70.134 MWh), kar prika-

zuje tabela 22. V malih fotovoltaičnih elektrarnah v upravljanju skupine Petrol, skupaj jih je 31, smo leta 2014 proizvedli 2.307 MWh električne energije (glej tabelo 23).

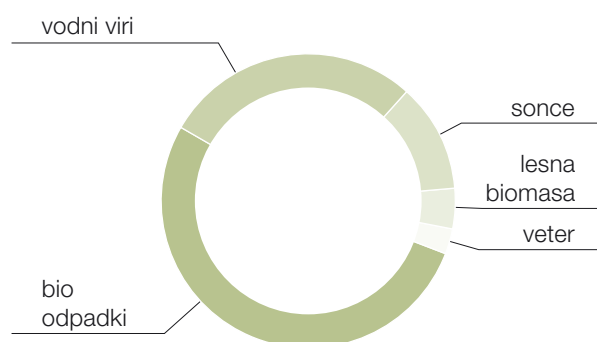
Tabela 22: Obnovljivi viri energije v dobavljeni elektriki odjemalcev skupine Petrol

Leto	E iz vodnih virov	E iz vetra	E iz sonca	E iz lesne biomase	E iz bio odpadkov
	MWh	MWh	MWh	MWh	MWh
2012	33.408	5.905	4.001	3.108	40.100
2013	22.460	2.037	9.392	3.478	42.790
2014	22.460	2.037	9.392	3.478	41.227
načrt 2015	22.460	2.037	9.392	3.478	43.137

Tabela 23: Proizvedena elektrika in prihranki CO₂ v malih fotovoltaičnih elektrarnah v upravljanju skupine Petrol

Leto	Elektrika	Okoljski prihranki
	MWh	t CO ₂
2012	2.414	1.118
2013	2.025	938
2014	2.307	1.068
načrt 2015	2.823	1.307

Graf 27: Struktura obnovljivih virov energije v dobavljeni elektriki odjemalcev skupine Petrol v Sloveniji

SMO NAJVEČJI PROIZVAJALEC ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ BIOLOŠKIH ODPADKOV V SLOVENIJI

Na področje energetske izrabe odpadkov je Petrol vstopil z nakupom Bioplinarne Ihan konec leta 2010. V bioplinarni Ihan smo v letu 2014 predelovali gnojevko in organske odpadke. Pri anaerobni predelavi nastane bioplin, ki ga kogeneracijski motorji uporabijo za proizvodnjo električne energije. Pri tem nastane tudi toplotna energija. V letu 2013 smo kupili drugo bioplinarno v Črnomlju, v kateri tudi predelujemo organske odpadke in proizvajamo zeleno električno energijo. S tem nakupom smo pomembno zvišali količino električne energije, proizvedene iz bioloških odpadkov, in smo postali največji proizvajalec zelene električne energije iz bioloških odpadkov v Sloveniji.

Energetsko okoljski prihranki

Energetska učinkovitost in izraba alternativnih virov ter posledično zmanjševanje okoljskega odtisa naših kupcev so strateški in trajnostni izziv skupine Petrol. Več kot 200 inženirjev in drugih strokovnjakov s področja energetike v skupini Petrol vsak dan soustvarja uspešne projekte v Sloveniji in tujini na področju energetskega upravljanja mest, tehnične in ekonomske optimizacije sistemov daljinske energetike, učinkovite razsvetljave, učinkovitega upravljanja z energijo v objektih ter izkoriščanja geotermalne energije.

Področja našega delovanja so objekti ter optimizacija sistemov daljinske energetike, industrijska energetika, celovite rešitve za gospodinske odjemalce, izvajanja zakonsko predpisanega programa za velike zavezance, proizvodnja plina in nafte ter izkoriščanje geotermalne energije.

Dolgoročna pogodbeno oskrba z energijo in zagotavljanje prihrankov je najpogostejši model izvajanja tovrstnih projektov, kjer s strani naročnika, tako v javnem kot v komercialnem sektorju in industriji, ni potreben začetni finančni vložek. Bistvena prednost za naročnike pri tovrstnem modelu je, da Petrol prevzame vsa tehnična in ekonomska tveganja za izvedbo in upravljanje projekta, zagotovi finančna sredstva za izvedbo ukrepov in naročniku dobavlja vso potrebno energijo ustrezne kakovosti. Hkrati jamči tudi prihranke pri porabi energentov glede na preteklo stanje. Skupni energetski prihranki skupine Petrol v Sloveniji za trg so prikazani v tabeli 24, okoljski prihranki pa v tabeli 25.

več kot 200

INŽENIRJEV IN DRUGIH STROKOVNJAKOV
S PODROČJA ENERGETIKE SOUSTVARJA
USPEŠNE PROJEKTE

Tabela 24: Energetski prihranki skupine Petrol v Sloveniji s tržnimi projekti

Leto	Oskrba s toploto	Vgradnja SPTE	Prenova kotlovnice in vgradnja SPTE	Končni odjemalci	Prihranki pri razsvetljavi	Celostni projekti URE
	MWh	m ³ ZP	MWh	MWh	MWh	MWh
2012	518	1.863.732	146	215.223	4.396	5.380
2013	812	46.350	28.429	115.189	1.682	1.098
2014	796	94.400	3.132	11.769	3.351	133
načrt 2015	1.547	32.130	1.000	40.000	4.238	729

Tabela 25: Okoljski prihranki skupine Petrol v Sloveniji

Leto	Oskrba s toploto	Vgradnja SPTE	Prenova kotlovnice in vgradnja SPTE	Končni odjemalci	Prihranki pri razsvetljavi	Celostni projekti URE
	t CO ₂	t CO ₂	t CO ₂	t CO ₂	t CO ₂	t CO ₂
2012	544	3.541	28	79.987	2.035	2.126
2013	555	117	4.747	418.858	779	707
2014	895	194	933	3.312	1.551	602
načrt 2015	3.337	61	500	13.333	1.962	251

Na področju energetskih rešitev smo v letu 2014 izvedli naslednje večje projekte oziroma aktivnosti:

- več projektov energetskega upravljanja objektov;
- izvajanje programa velikih zavezancev, kar je naša zakonska obveznost;
- več projektov učinkovite razsvetljave;
- dva projekta optimizacije vodovodnih sistemov.

V skladu z Energetskim zakonom moramo kot dobavitelj energije končnim odjemalcem zagotavljati prihranke energije pri končnih odjemalcih. Uredba, ki je stopila v veljavo konec leta 2014, določa obdobje in višino prihrankov energije, način izračuna prihrankov energije, porazdelitev prihrankov energije po posameznih letih določenega obdobja, način in roke za izpolnjevanje obveznosti doseganja prihrankov energije ter vrste energetskih storitev in ukrepov za doseganje prihrankov energije.

300.000 MWh

LETNIH ENERGETSKIH
PRIHRANKOV DO KONCA
LETA 2020

Skupina Petrol bo do konca leta 2020 s projekti na trgu omogočila partnerjem letne energetske prihranke v višini 300.000 MWh in letne okoljske prihranke v višini 101.000 ton CO₂. Prihranke bomo dosegli z izvajanjem naslednjih ukrepov.

1. Ukrepi učinkovite rabe in večje rabe obnovljivih virov energije pri proizvodnji toplote v javnem in storitvenem sektorju ter industriji:

- celovita obnova stavb;
- obnova posameznih elementov ali celotnega zunanjšega ovoja stavb;
- vgradnja sprejemnikov sončne energije, toplotnih črpalk in drugih naprav za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije;
- vgradnja energetske učinkovitih sistemov razsvetljave v stavbah;
- energetske učinkovite zunanje razsvetljave;
- energetske učinkovite gospodinjske aparate;
- vgradnja energetske učinkovitih elektromotorjev;
- vgradnja frekvenčnih pretvornikov;
- povečanje učinkovitosti sistemov za pripravo komprimiranega zraka;
- vgradnja naprav za učinkovito soproizvodnjo;
- zamenjava električnih peči z novimi kotli na lesno biomaso;
- zamenjava električnih peči z novimi kotli na plin;
- zamenjava kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli z visokim izkoristkom na lesno biomaso;

- zamenjava kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli z visokim izkoristkom na plin;
- vgradnja sistemov za izkoriščanje odpadne toplote;
- namestitev opreme za izvajanje obratovalnega monitoringa in upravljanja z energijo pri odjemalcih;
- vgradnja naprednih merilnih sistemov;
- uvedba sistema upravljanja z energijo;
- optimizacija tehnoloških procesov, ki temelji na izvedenem energetskem pregledu.

2. Ukrepi učinkovite rabe energije v eno-, dvo- in večstanovanjskih stavbah:

- vgradnja sprejemnikov sončne energije;
- vgradnja toplotnih črpalk;
- posodobitev sistemov za skupno ogrevanje v večstanovanjskih stavbah, vključno s toplotnimi postajami, ki vključuje vgradnjo termostatskih ventilov in hidravlično uravnoteženje ogrevalnega sistema;
- optimizacija delovanja sistema ogrevanja v večstanovanjskih stavbah;
- vgradnja naprav za učinkovito sproizvodnjo;
- zamenjava električnih peči z novimi kotli z visokim izkoristkom na plin;
- zamenjava električnih peči z novimi kotli z visokim izkoristkom na biomaso;
- zamenjava kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli z visokim izkoristkom na plin;
- zamenjava kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli z visokim izkoristkom na biomaso;

- vgradnja energetske učinkovitih sistemov razsvetljave;
- energetske učinkoviti gospodinjski aparati;
- vgradnja naprednih merilnih sistemov;
- uvedba naprednih načinov merjenja in obračunavanja energije.

3. Ukrepi učinkovite rabe energije v prometu:

- nakup električnih vozil;
- nakup energetske učinkovitih pnevmatik;
- drugi ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti v prometu.

4. Ukrepi za povečanje učinkovitosti sistemov daljinskega ogrevanja:

- celovita prenova toplotne postaje;
- zmanjšanje izgub sistemov za razvod toplote;
- priklop stavb na učinkovit sistem daljinskega ogrevanja.

5. Celovita prenova toplotne postaje, ne glede na lastništvo toplotne postaje in ne glede na lokacijo števecov za toploto:

- z ukrepi za povečanje učinkovitosti sistema za distribucijo toplote;
- z vgradnjo naprav za proizvodnjo toplote za daljinsko ogrevanje, tako da sistemi daljinskega ogrevanja dosegajo kriterije za energetske učinkovite sisteme daljinskega ogrevanja, ki jih določa Energetski zakon.

Miha Valentinčič, univ. dipl. ekon.

energetske rešitve, direktor razvoja energetskih rešitev, Petrol d.d., Ljubljana

Naročnikom v javnem, komercialnem in industrijskem sektorju nudimo celovite rešitve za učinkovito rabo vseh virov energije, vključno z obnovljivimi. Petrolovi energetski strokovnjaki zastavijo in izvedejo tehnično rešitev ter upravljanje tako, da bo oskrba z energijo stroškovno ugodna, zanesljiva ter okoljsko sprejemljiva. V Petrolu čutimo veliko odgovornost in uresničljiv izziv, da zagotavljamo trajnostno energetske oskrbo doma in objektov, vzpostavljamo pametno in energetske učinkovito infrastrukturo v vseh večjih mestih v regiji ter sodelujemo pri razvoju trajnostne mobilnosti.

Poročevalec za področje energetskih rešitev

Končni odjemalci - svetovanje za gospodinjstva

Družba Petrol d.d., Ljubljana prevzema vodilno vlogo na področju prodaje celovitih energetskih rešitev za dom v Sloveniji. Do leta 2020 je predvidena letna rast programa za 15 %. Z razvojem energetskih rešitev za dom si želimo zagotovljati dolgoročno konkurenčnost.

S sistematičnim prenosom znanja in kompetenc ter poenotenjem procesov bomo razširili koncept svetovanja in prodaje tudi na ostala prodajna mesta (klicni center, mini energetske centri).

V Centru energetskih rešitev (CER) v ljubljanskem BTC-ju in v Zagrebu, slednjega je Petrol odprl skupaj s partnerji v letu 2014, nudimo gospodinjstvom odjemalcem svetovanje o učinkoviti rabi energije, rabi alternativnih virov ogrevanja in hlajenja, prenovi oken, izolacijskih materialih, ogrevalnih in prezračevalnih sistemih, rabi energentov ter celoviti prenovi

objektov. Prodajna vloga CER-a je bila obogatena s paleto različnih dogodkov o energetske učinkovitosti. Petrol je v Centru energetskih rešitev v Ljubljani v letih 2013 in 2014 osebno ali po telefonu svetoval več kot 6.000 strankam (glej stran 45). Izdali smo 4.243 celovitih ponudb, 824 kupcem pa smo s celovito paketno ponudbo ustvarili konkretnije prihranke na področju rabe energije in izpustov CO₂.

Petrol d.d., Ljubljana, Jelovica d.d. in Knauf Insulation d.o.o. smo v septembru 2013 ustanovili gospodarsko interesno združenje GIZ CER, ki nam omogoča skupen nastop na drugih tržiščih in vključevanje v mednarodne povezave s področja energetske učinkovitosti. Članstvo v GIZ CER je odprto za nove družbe, ki jim je poleg pospeševanja svoje dejavnosti pomembna tudi skrb za okolje.

Za program velikih zavezancev za zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih so bila v letu 2013 zagotovljena nepovratna sredstva v višini 200.735 EUR, v letu 2014 pa 307.922 EUR. Načrtovan letni prihranek energije po programu za leto 2013 je bil 115.189,41 MWh in 418.858,09 ton emisij CO₂, za leto 2014 pa 11.768,93 MWh in 3.312,40 ton CO₂ (glej tabelo 26).

Tabela 26: Program velikih zavezancev za zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih skupine Petrol

Aktivnosti	Količinski energetski prihranek*	Okoljski prihranki **
	MWh/leto	t CO ₂ /leto
2013		
Izvedba energetskih pregledov	4.033,57	391.770,60
Vgradnja energetsko učinkovitih elektromotornih pogonov	0,00	0,00
Zamenjava kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso ali zemeljski plin	56,12	/
Učinkovita posodobitev sistemov za ogrevanje oziroma hlajenje, vključno s toplotnimi postajami	499,40	7,00
Namestitev opreme za izvajanje obratovalnega monitoringa in upravljanja z energijo pri upravljavcih	644,32	341,49
Programi informiranja in ozaveščanja	109.956,00	26.739,00
2014		
Vgradnja sprejemnikov sončne energije, toplotnih črpalk in drugih naprav za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije	1.199,58	442,54
Vgradnja energetsko učinkovitih sistemov razsvetljave	245,56	229,87
Vgradnja sistemov za izkoriščanje odpadne toplote	497,22	104,42
Obnova posameznih elementov ali celotnega zunanega ovoja stavb v javnem in storitvenem sektorju	0,00	0,00
Izvedba energetskih pregledov	531,52	298,73
Vgradnja energetsko učinkovitih elektromotornih pogonov	101,51	53,80
Zamenjava kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso ali zemeljski plin	205,47	144,77
Učinkovita posodobitev sistemov za ogrevanje oziroma hlajenje, vključno s toplotnimi postajami	0,00	0,00
Namestitev opreme za izvajanje obratovalnega monitoringa in upravljanja z energijo pri upravljavcih	3.406,52	1.148,07
Programi informiranja in ozaveščanja	5.581,55	890,20

* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

824

KUPCEM SMO S CELOVITO PAKETNO PONUDBO USTVARILI KONKRETNEJŠE PRIHRANKE NA PODROČJU RABE ENERGIJE IN IZPUSTOV CO₂

Varčna soseska

V Mariboru smo septembra 2014 skupaj s partnerji želeli ustvariti energetske učinkovite soseske. K sodelovanju smo povabili šest različnih gospodinjstev iz Mestne občine Maribor, ki so v tritedenskem obdobju učinkovito ravnala z energijo. Prihraniti so poskušala s pomočjo energetskih svetovalcev in nasvetov učinkovite rabe energije. Z vključenimi gospodinjstvi, ki so postali ambasadorji Varčne soseske, smo nagovorili in osveščali vse prebivalce Maribora in širše okolice o učinkoviti rabi električne energije in možnostih varčevanja. Porabo električne energije sodelujočih družin je bilo mogoče v živo spremljati na spletni strani www.varcnasoseska.si. Obenem je bila tedenska poraba prikazana tudi

v obliki talne grafike na Trgu svobode v Mariboru. »S projektom Varčna soseska opozarjamo na dejstvo, da večina slovenskih gospodinjstev velja za potratna, kar posledično pomeni, da imajo veliko potenciala za zmanjšanje porabe električne energije. Če bomo v tem tempu nadaljevali, bo poraba električne energije do leta 2030 poskočila za polovico. Zato je izjemno pomembno, da se že danes naučimo varčevati,« pojasnjuje Danijel Vuk, vodja projekta Centra energetskih rešitev v družbi Petrol d.d., Ljubljana.

Projekt je bil sofinanciran v okviru Petrolovega Programa velikih zavezancev za zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih.

projekti

Metodologija izračuna prihrankov – poročanje

Pri izvajanju ukrepov za znižanje rabe energije je ključno vrednotenje doseženih prihrankov. Ker je pri tem veliko spremenljivk, ki lahko znatno vplivajo na vrednosti prihrankov, je pomembno, da poznamo metode vrednotenja. Svetovna organizacija za kvantificiranje rezultatov projektov in programov energetske učinkovitosti EVO (Efficiency Valuation Organization) je objavila Mednarodni protokol za merjenje uspešnosti in preverjanje (IPMVP - The International Performance Measurement and Verification Protocol), ki popisuje dve metodi vrednotenja:

1. Prihranek je enak normaliziranem prihranku

Po tej metodi je energija iz obdobja poročanja in iz osnovnega (referenčnega) obdobja prilagojena zbiru skupnih fiksnih (oz. »normiranih«) izbranih pogojev. Tako se za vsak ukrep računsko določi prihranek pri nekaterih stalnih pogojih. Normaliziran prihranek:

- ni pod vplivom pogojev iz obdobja poročanja, saj se zbir skupnih fiksnih izbranih pogojev določi enkrat in se ne menja;
- lahko se vzporedno primerja s prihrankom, predvidenim pod istimi sklopi fiksnih pogojev;
- o njem se lahko poroča šele po celem ciklusu porabe energije poročevalskega obdobja, tako da se lahko izvede matematična povezanost med porabo energije v osnovnem obdobju in delovnimi pogoji.

V Sloveniji so bili definirani normalizirani prihranki s poročilom, ki ga je za Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, izdelal IJS (2011) – Metode za izračun prihrankov energije pri izvajanju ukrepov za povečanje učinkovitosti rabe energije in večjo uporabo obnovljivih virov energije. Te metode so uporabljene za izračun letnih prihrankov pri navedenih projektih v tabelah.

Prihranek, ki ga izračunamo na tak način, pa ni nujno enak prihranku, ki ga izračunamo iz merjenih vrednosti. Zato je v uporabi tudi druga metoda po omenjenem protokolu.

2. Prihranek je enak »izogibljivi« rabi energije

Pri tej metodi je prihranek definiran **na obdobje poročanja** – prihranek je tista raba energije, ki bi jo porabili v obdobju poročanja, če ne bi izvedli določenega ukrepa (torej smo se ji izognili). Izogibljiva poraba energije (prihranek) je poraba energije v referenčnem obdobju – poraba energije v obdobju poročanja $\pm$ prilagoditve.

Prvi del enačbe (poraba energije v referenčnem obdobju – poraba energije v obdobju poročanja) predstavlja tiste količine prihranjene energije, ki so merjene. Te vrednosti so sestavni del vseh poročil, ki zahtevajo podatke iz meritev.

Prilagoditve pa so potrebne zato, da se pri vrednotenju nastale razlike ne upoštevajo vplivi, ki niso rezultat ukrepa oz. projekta in so posledica neodvisnih spremenljivk (vremenski vplivi) ter odvisnih spremenljivk (sprememba uporabe objektov, sistemov, npr. povečanje obratovalnih ur, števila uporabnikov, povečanje uporabne površine ...).

Zaradi verodostojnosti in pravilnega razumevanja poročanja skupine Petrol v nadaljevanju prikazujemo izračun dveh tipičnih primerov po obeh metodah.

Po metodologiji je bila izračunana pričakovana letna poraba energije glede na novo instalirano moč svetilk ter glede na pričakovano število obratovalnih ur letno, ki je določena (4000): $A \cdot 4000 = C$.

	Število svetilk	Priključna moč	Poraba v letu pred prenovo	Izračun letne porabe po Metodologiji v MWh po prenovi	Poraba, izmerjena v letu 2013	Poraba, izmerjena v letu 2014
		kW	MWh	MWh	MWh	MWh
		A	B	C	D	E
Skupaj ves odjem	1.216	95,27	547,294	381,080	330,583	308,832

Primer 2: Prikaz prihrankov na dveh objektih projekta Pogodbenega zagotavljanja prihrankov v Mestni občini Kranj za leto 2014 po metodi 2

- A - referenčna poraba energije: merjena poraba energije v referenčnem letu 1999
- B - zagotovljeni referenčni prihranki po pogodbi v %
- C - zagotovljeni referenčni prihranki po pogodbi v kWh

Opomba: zagotovljeni prihranki so bili določeni glede na izkušnje izvajalca (ne po metodi 1)

- D - zagotovljena maksimalna raba energije: (A-C)
- E - ogrevana površina objekta v referenčnem letu 1999

F - dejanska poraba energije za ogrevanje v letu 2014, izmerjena s toplotnim števcem

G - korigirana poraba glede na razliko v DTP (dnev-nem temperaturnem primanjkljaju): $G = F * (DTP_{ref} / DTP_{2014})$

H - dejansko ogrevana površina v letu 2014

I - faktor uporabe – izračun glede na H po metodah

J - korigirana poraba ($J = G * I$)

K - dejanski prihranek: izogibljiva raba: (A-J)

Mestna občina Kranj					podatki 2014				
Objekt	Referenčna poraba energije	Referenčni zagotovljeni prihranki	Referenčni zagotovljeni prihranki	Zagotovljena maksimalna poraba	Površina osnova	Korigirana poraba (DTP)	Faktor uporabe	Korigirana poraba (uporaba)	Dejanski prihranek
	kWh	%	kWh	kWh	m ²	kWh		kWh	kWh
	A	B	C	D	E	G	I	J	K
OŠ France Prešeren	791.604	12,2	96.813	694.791	5.519	600.942	1,1	531.807	259.797
Mestna občina Kranj	1.249.910	20,6	257.731	992.179	8.926	686.859	1,0	686.859	563.051
DTP referenčni		3.566							
DTP dejanski 2014		2.824							

Celostno energetske upravljanje

V skupini Petrol smo razvili in v praksi uveljavljamo tržno konkurenčen model celostnega energetskega upravljanja (multi energy and utility model), ki v tehnološkem, ekonomskem in okoljskem pomenu združuje izvajanje celostnih energetskih storitev, namenjenih odjemalcem s področja industrije, javnega sektorja in drugim subjektom. Kazalnike celostnega upravljanja energije prikazujemo v tabeli 29.

Tabela 29: Celostno upravljanje energije

Naziv projekta	Tip energenta	Objekt	Letna raba toplotne energije	Letna raba električne energije	Letni prihranek toplotne energije*	Letni prihranek električne energije	Okoljski prihranki**	Aktivnosti / ukrepi	Leto zaključka investicije	Investitor	Projekt izvedlo podjetje
			MWh	MWh	MWh	MWh	t CO ₂ /leto				
EUO UM PZP 1, 2 in 3	DO, ZP	Objekti Univerze v Mariboru	6.671,8	3.734,5	513,2	1.052,5	620,7	Izvedba daljinskega ogrevanja, sanacija ovoja	2013	Univerza v Mariboru	Eltec Petrol d.o.o.
EUO MO Koper	UNP, ELKO, EE	Občinski objekti	4.987,4	3.494,2	2.160,6	133,3	601,9	Prenova kotlovnice z zamenjavo energenta in upravljanje objekta	2014	Mestna občina Koper	Eltec Petrol d.o.o.
EUO Jesenice	DO	Občinski objekti	2.191,9	636,1	261,3	45,4	86,4	Prenova kotlovnice in postavitve kompaktne toplotne postaje	2013	Občina Jesenice	Petrol d.d., Ljubljana
Skupni prihranki					2.935,1	1.231,2	1.309,0				

* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

Projekti

Energetsko upravljanje javnih objektov v Brdih

Občina Brda je s podpisom pogodbe septembra 2014 postala ena izmed občin, ki je Petrolu predala v energetske upravljanje skoraj vse občinske objekte, zaupala izvajanje ukrepov učinkovite rabe energije ter sanacijo in upravljanje javne razsvetljave. V Petrolu d.d., Ljubljana bomo zagotovili prihranke pri rabi energije, znižali stroške energije, poskrbeli za dobavo toplote in hladu ter uvedli energetske upravljanje v javnih objektih občine Brda. V nadaljnjih 15 letih bomo objektom in infrastrukturi v lasti Občine Brda na letni ravni zagotavljali in dobavljali: 400 MWh toplote, 10 MWh hladu, 240 MWh električne energije, 480 MWh prihrankov pri toplotni energiji, 240 MWh prihrankov pri električni energiji ter zmanjšanje izpustov CO₂ v višini 271.200 kg/leto.

Energetsko upravljanje javnih objektov v Mestni občini Koper

Eltec Petrol, d.o.o. v obdobju 2014–2029 izvaja projekt energetskega upravljanja javnih objektov v Mestni občini Koper. Gre za projekt energetskega pogodbenišтва, ki obsega pogodbeno zagotavljanje prihrankov toplotne in električne energije, pogodbeno zagotavljanje prihrankov pri stroških toplotne energije, pogodbeno oskrbo s toplotno energijo, storitve energetskega knjigovodstva in upravljanja z energijo ter garancijo življenjske dobe vgrajene opreme. Investicija v višini 1.928.000 EUR brez DDV je obsegala prenovo 17 kotlovnice in zamenjavo energenta (iz ELKO na TČ in UNP). Predvideni letni učinki so: prihranek toplotne energije na letni v višini 161.183 kWh, prihranek pri stroških toplotne energije na letni ravni v višini 285.723 EUR in prodaja toplotne energije v višini 3.390 MWh.

Proizvodnja toplote

Oskrba s toploto za ogrevanje, ki jo izvajamo preko sistemov daljinskega ogrevanja in sistemov za soproizvodnjo toplotne in električne energije, je pomemben del Petrolove celovite oskrbe z energijo. Gradimo učinkovite sisteme za ogrevanje in prenavljamo postrojenja oziroma kotlovnice. Kotlovnice predelujemo po modelu pogodbenega zagotavljanja oskrbe z energijo in dobave energenta. V skladu s tem modelom zagotavljamo našim pogodbenim partnerjem energetske in okoljske prihranke (tabeli 30 in 31).

V letu 2014 smo zgradili nove sisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v Oplotnici, v občini

Hoče – Slivnica in kupili tovrstni sistem v Postojni. Pridobili smo novo koncesijo za sistem daljinskega ogrevanja v Kidričevem. Daljinsko s toploto iz fosilnih goriv od leta 2014 oskrbujemo tudi občini Bled in Šentilj. V skupini Petrol smo tako konec leta 2014 upravljali 18 koncesij za oskrbo z daljinskim ogrevanjem. Toplotno in električno energijo proizvajamo tudi na kogeneracijskih postrojenjih, ki omogočajo hkratno pretvarjanje energije primarnega goriva v toplotno in električno energijo. Na vseh kogeneracijah kot primarno gorivo uporabljamo zemeljski plin. Zaradi visokih prihrankov pri rabi zemeljskega plina je kogeneracija eden najpomembnejših ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Tako smo v letu 2014 zagnali šest novih mikrokogeneracijskih motorjev, ki smo jih vgradili ob prenovah kotlovnice v šolah in drugih javnih zgradbah.

Daljinski sistemi ogrevanja na lesno biomaso (DOLB)

Z lastnimi in nepovratnimi sredstvi za sofinanciranje projektov DOLB, ki so se dodeljevale v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, smo v letu 2014 zaključili gradnjo in pričeli obratovati z inovativnim sistemom na lesno biomaso v Občini Oplotnica. Sistem je zgrajen na podlagi podeljene koncesije za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe proizvodnje in distribucije toplote na območju Občine Oplotnica. Gre za gradnjo povsem novega objekta kotlovnice na lesno biomaso s kurilno napravo na lesne sekance skupne nazivne moči 500 kW, iz katere se preko distribucijskega sistema poleg osnovne šole oskrbujejo še športna dvorana Milenij, zdravstveni dom ter ostali uporabniki v poslovnem objektu. Z novozgrajenim sistemom DOLB bomo letno nadomestili uporabo 100.000 litrov kurilnega olja z energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov, ter s tem prihranili 265 kg CO₂.

Sušenja blat iz čistilnih naprav

Ob Bioplinarni Ihan smo zgradili sušilnico blata iz čistilnih naprav, ki je pričela obratovati v letu 2014. Kot energent za sušenje uporabljamo odvečno toploto, ki nastane v Bioplinarni Ihan. Blato iz čistilnih naprav posušimo (iz 20 – 30 % suhe snovi na preko 90 % suhe snovi) in ga predelamo v sekundarno gorivo za cementarne. Pri polnem obratovanju bomo posušili okrog 7.000 ton mokrega blata. Investicija je primer koristne uporabe odvečne toplote.

Daljinsko ogrevanje na lesno biomaso za skupino večstanovanjskih stavb

Skupaj s partnerjem Dominvest smo januarja 2014 v Mojstrani odprli sistem daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Stroški ogrevanja se bodo znižali za okoli 20 odstotkov. Sistem daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v Mojstrani je eden prvih primerov pogodbene oskrbe s toploto iz obnovljivih virov energije za skupino večstanovanjskih stavb v Sloveniji. Sistem, ki vključuje kotlovnico in toplovodni sistem, na katerega je trenutno priključenih 91 uporabnikov, bomo v družbi Petrol upravljali in vzdrževali naslednjih 15 let, ga razvijali ter po potrebi širili in nanj priključevali nove zainteresirane uporabnike. V objektu kotlovnice je en kotel na lesno biomaso s skupno nazivno močjo 500 kW. Skupna priključna moč znaša 493 kW. Predvideni letni odjem toplote iz sistema daljinskega ogrevanja na lesno biomaso naj bi znašal okoli 543 MWh, za kar naj bi porabili okrog 780 m³ lesnih sekancev.

Investicija se bo v celoti pokrivala iz prihrankov pri stroških ogrevanja. Sredstva rezervnih skladov stavb, kljub temu da so bila izvedena vzdrževalna dela, ostajajo nedotaknjena in se lahko namenijo za druge sanacije na objektih. Projekt je primer dobre prakse pozitivnega sodelovanja vseh deležnikov: etažnih lastnikov, upravnika, investitorja in izvajalca del.

20 %

NIŽJI STROŠKI
OGREVANJA

projekti

Tabela 30: Energetski in okoljski prihranki oskrbe s toploto skupine Petrol

Leto	Količinski energetski prihranek*	Okoljski prihranki**
	MWh/leto	t CO ₂ /leto
2013	812,4	554,7
2014	795,8	895,1

Skupni prihranki

1.608,2

1.449,8

* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

Tabela 31: Izvedeni projekti za oskrbo s toploto skupine Petrol v letih 2013 in 2014

Naziv projekta	Tip energenta	Daljnoko / lokalno ogrevanje	Lokacija	Proizvodnja toplote	Količinski energetski prihranek*	Okoljski prihranki**	Aktivnosti / ukrep	Leto zaključka investicije	Projekt izvedlo podjetje
				MWh/leto	MWh/leto	t CO ₂ /leto			
KNLB Golea OŠ Košana	■	LO	OŠ Košana	155,8	52,1	40,5	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
KNLB Golea POŠ Kojško	■	LO	POŠ Kojško	104,0	20,8	27,0	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
KNLB Golea OŠ Cerkno	■	LO	OŠ Cerkno	587,0	117,8	152,6	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
KNLB Golea OŠ Sečovelje	■	LO	OŠ Sečovelje	277,0	277,0	72,0	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
KNLB Golea POŠ in vrtec Sv. Peter	■	LO	POŠ in vrtec Sv. Peter	48,5	32,1	12,6	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
KNLB Golea OŠ dr. Aleš Bebler	■	LO	OŠ Dr. Aleš Bebler	190,0	267,0	49,4	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
KNLB Golea OŠ Šmarje pri Kopru	■	LO	OŠ Šmarje pri Kopru	228,0	45,6	59,3	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
DOLB Mojstrana	■	DO	Večstanovanjske stavbe na Delavski ulici in Ulici Alojza Rabiča	543,0	0,0	141,2	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2013	Petrol d.d., Ljubljana
KN TČ Špik	■	LO	Hotel Špik	1.700,0	183,8	442,0	vgradnja toplotne črpalke	2014	Petrol d.d., Ljubljana
DOLB Hoče Slivnica	■	DO	Zdravstveni dom, vrtec	415,8	0,0	108,1	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2014	Petrol d.d., Ljubljana
OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu	■	DO	Šmartno pri Slovenj Gradcu	330,0	16,5	88,0	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2014	Petrol Energetika d.o.o.
OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici	■	LO	Sv. Jurij ob Ščavnici	309,0	30,9	96,0	izgradnja kotlovnice na lesno biomaso	2014	Petrol Energetika d.o.o.
Kotlovnica Pobrežje	■	DO	Maribor	4.813	564,6	161,0	izgradnja kotlovnice na ZP	2014	Petrol Energetika d.o.o.

* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

Tip energenta ■ Lesna biomasa
 ■ Zemeljski plin

■ Električna in ELKO

Vrsta ogrevanja DO Daljnoko ogrevanje
 LO Lokalno ogrevanje

Soproizvodnja električne in toplotne energije (SPTE)

Soproizvodnja toplote in električne energije (SPTE) je proces sočasnega pretvarjanja energije goriva v toploto in električno energijo. Pri procesu uporabimo generator, ki ga poganja plinska ali parna turbina ali plinski motor. Toploto, ki se sprošča pri zgorevanju goriva, zajamemo in koristno uporabimo.

SPTE naprave lahko delujejo na fosilna goriva (zemeljski plin, tekoči naftni plin, tekoča goriva ali premog) in obnovljive vire energije (bioplín, biomasa). Prednost SPTE je predvsem v zmanjšanju stroškov ogrevanja in sanitarne vode, visokega izkoristka in majhnih toplotnih izgub. V tabeli 32 prikazujemo izvedene projekte SPTE, v grafih 28 in 29 pa količinske energetske in okoljske prihranke teh izvedenih projektov skupine Petrol.

Tabela 32: Izvedeni projekti SPTE skupine Petrol v letih 2013 in 2014

Naziv projekta	Nazivna moč naprave	Lokacija	Proizvodnja toplote	Proizvodnja elektrike	Poraba energenta	Količinski energetski prihranek*	Okoljski prihranki**	Leto zaključka investicije	Projekt izvedlo podjetje
			MWh/leto	MWh/leto	m ³ ZP/leto	m ³ ZP/leto	t CO ₂ /leto		
mSPTE Obala 1 in 2, Lucija*	2x25 kWe + 2x55 kWt	DO Lucija	385	175	48.000	14.400	41,8	2013	Petrol d.d., Ljubljana
mSPTE Šolska 1 in 2, Lucija*	2x25 kWe + 2x55 kWt	DO Lucija	385	175	48.000	14.400	41,8	2013	Petrol d.d., Ljubljana
mSPTE Cankarjeva, Radovljica	30 kWe + 62 kWt	Radovljica	217	105	35.000	10.500	20,0	2013	Petrol d.d., Ljubljana
mSPTE Vrtec Gobica, Mengeš	20 kWe + 40 kWt	Mengeš	140	70	23.500	7.050	13,4	2013	Petrol d.d., Ljubljana
mSPTE Lenivec, Sežana	48 kWe + 91 kWt	Sežana	318	168	52.500	16.300	31,0	2014	Petrol d.d., Ljubljana
mSPTE Kovorska, Tržič	30 kWe + 62 kWt	Tržič	217	105	35.000	10.500	20,0	2014	Petrol d.d., Ljubljana
mSPTE Liminjan 1 in 2, Lucija*	2x25 kWe + 2x55 kWt	DO Lucija	385	175	48.000	14.400	41,8	2014	Petrol d.d., Ljubljana
SPTE Zalog	180 kWe + 213 kWt	Zalog	745	630	161.000	53.200	101,1	2014	Petrol d.d., Ljubljana

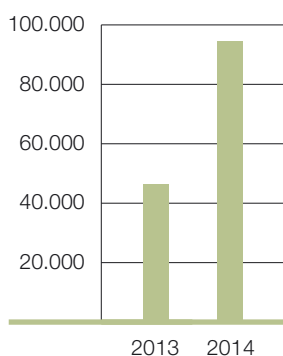
Skupni prihranki

140.750 310,9

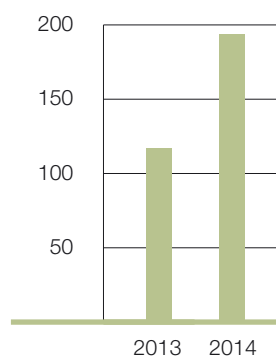
* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

Graf 28: Količinski energetski prihranek projektov SPTE skupine Petrol (m³ ZP/leto)*

Graf 29: Okoljski prihranki projektov SPTE skupine Petrol (t CO₂/leto)**

Prenova kotlovnice in vgradnja SPTE

Tabela 33: Energetski in okoljski prihranki s prenovo kotlovnice in vgradnjo SPTE skupine Petrol

	Količinski energetski prihranek*	Okoljski prihranki**
	MWh/leto	t CO ₂ /leto
2013	28.429	4.747,23
2014	3.132	933,84
Skupni prihranki	31.561	5.681,07

* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

V želji, da bi bila oskrba s toploto kar se da optimalna, pri nekaterih odjemalcih izvedemo sočasno prenovo kotlovnice in vgradnjo SPTE. Energetski in okoljski prihranki s prenovo kotlovnice in vgradnjo SPTE skupine Petrol so prikazani v tabeli 33, izvedeni projekti pa v tabeli 34.

25 %

MANJ TOPLOTNIH IZGUB
S PRENOVO DALJINSKEGA
OGREVANJA

projekti

Sistemske operator distribucijskega omrežja toplote

Petrol Energetika je 1. 6. 2014 prevzela v izvajanje koncesijo sistemskega operatorja distribucijskega omrežja toplote na območju krajev Sladki vrh, Vranji vrh in Ceršak. Koncesijska pogodba je sklenjena za obdobje 20 let. Ob prevzemu koncesije je Petrol Energetika pristopila k celoviti obnovi daljinskega sistema ogrevanja in vgradnji toplotnih podpostaj na veji zahod. Prav tako je pristopila k celoviti novogradnji proizvodnih kapacitet za proizvodnjo daljinske toplote in zagotovila neodvisnost od obratovanja tovarne Paloma. Toplota za ogrevanje krajev Sladki vrh in Vranji vrh ter delno tudi za potrebe tovarne Palome se proizvaja v toplarni Paloma na kogeneracijskem postroju moči 626kWt/527kWt in toplotovodnem kotlu moči 1.500 kW. Proizvedena električna energija iz kogeneracije se oddaja v omrežje Palome (lastna raba). S prehodom proizvodnje toplote iz parnega kotla na visoko učinkovito proizvodnjo s SPTE in plinskim kotlom smo izboljšali

učinkovitost proizvodnje daljinske toplote ter zmanjšali emisije CO₂. S prenovo daljinskega ogrevanja pa smo zmanjšali toplotne izgube s 45 % na 20 %.

Tabela 34: Izvedeni projekti prenove kotlovnice in vgradnje SPTE skupine Petrol v letih 2013 in 2014

Naziv projekta	Nazivna moč kotlov in nazivna moč SPTE	Lokacija	Proizvodnja toplote	Proizvodnja elektrike	Poraba energenta	Količinski energetski prihranek*	Okoljski prihranek**	Leto zaključka investicije	Projekt izvedlo podjetje
			MWh/leto	MWh/leto	m ³ ZP/leto	MWh/leto	t CO ₂ /leto		
KNZP SPTE TČ MO Kranj	1x81 kWt + 1x50 kWt + 3x86,5 kWt + 350 kWt + 314 kWt	Mestna občina Kranj	627,0	237,1	78.514,0	284,0	93,02	2013	Eltec Petrol, d.o.o.
KNZP SPTE Stane Žagar	1x39 kWt + 1x20 kWt + 405 kWt	OŠ Stane Žagar	508,0	80,0	56.160,0	109,0	35,60	2013	Eltec Petrol, d.o.o.
KNZP SPTE France Prešeren	1x81 kWt + 1x50 kWt + 720 kWt	OŠ France Prešeren	543,8	200,0	69.983,0	240,0	92,32	2013	Eltec Petrol, d.o.o.
DO SPTE Bled	1x1015 kWt + 1x467 kWt + 1x400kWt + 1x999 kWt + 1x389 kWt + 3000 kWt + 730 kWt	Daljinsko ogrevanje Bled	10.977,0	7.108,0	1.967.545,3	7.578,0	482,99	2013	Petrol d.d., Ljubljana
DOZP Hrušica	1x81 kWt + 1x50 kWt + 1x270 kWt + 1x370 kWt	Večstanovanjske stavbe v naselju Hrušica	420,3	200,0	68.810,0	228,0	29,42	2013	Petrol d.d., Ljubljana
SPTE Unior II	1x502 kWt + 1x398 kWt	Unior Zreče	2.008,0	1.592,0	320.968,0	1.620,0	609,84	2014	Petrol d.d., Ljubljana
SPTE Paloma	1x1.500 kWt + 1x527 kWt + 1x626 kWt	Sladki Vrh	2.509,0	2.027,0	559.437,0	1.512,0	324,00	2014	Petrol Energetika d.o.o.
SPTE OŠ Muta	1x345kWt + 1x18 kWt + 1x36 kWt	Muta	144,0	70,0	23.759,0	87,0	20,88	2013	Petrol Energetika d.o.o.
Toplarna Ravne	2x13.300 kWt + 1x285 kWt + 1x460 kWt + 1x8.298 kWt + 1x8.169 kWt	Ravne na Koroškem	41.146,0	32.412,0	9.426.420,0	19.903,0	3.993,00	Obnova SPTE v letu 2013	Petrol Energetika d.o.o.

* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

Optimiziranje razsvetljave

Javnemu in industrijskemu sektorju z uvažanjem celovitih rešitev učinkovite razsvetljave zagotavljamo zmanjšanje rabe energije in okoljskih obremenitev.

Razsvetljava v nestanovanjskem sektorju predstavlja namreč skoraj 40 % porabe električne energije.

V okviru celovitih rešitev nudimo sistem celovitega upravljanja, sistem daljinskega nadzora in upravljanja ter sisteme odčitavanja rabe električne energije v prižigališčih. Naši naročniki so tako veliki industrijski in drugi gospodarski odjemalci kakor tudi lokalne skupnosti. Pregled izvedenih projektov podajamo v tabeli 35. Količinski energetski prihranki in okoljski prihranki navedenih projektov so prikazani v grafih 30 in 31.

Tabela 35: Izvedeni projekti optimiziranja razsvetljave skupine Petrol v letih 2013 in 2014

Naziv projekta	Tip razsvetljave	Lokacija	Povprečna letna raba el. energije	Količinski energetski prihranek*	Okoljski prihranki**	Aktivnosti / ukrepi	Leto zaključka investicije	Investitor	Projekt izvedlo podjetje
			MWh	MWh/leto	t CO ₂ /leto				
JR K Bled	Javna razsvetljava	Občina Bled	381,08	166,21	76,96	Prenova razsvetljave	2013	Petrol d.d., Ljubljana	Eltec Petrol d.o.o.
JR K Mengeš	Javna razsvetljava	Občina Mengeš	171,55	174,76	80,91	Prenova razsvetljave	2013	Petrol d.d., Ljubljana	Eltec Petrol d.o.o.
JR K Litija	Javna razsvetljava	Občina Litija	504,85	373,52	172,94	Prenova razsvetljave	2013	Petrol d.d., Ljubljana	Eltec Petrol d.o.o.
UR Mercator	Notranja razsvetljava	Mercator d.d.	453,00	967,70	448,05	Prenova razsvetljave	2013	Petrol d.d., Ljubljana	Eltec Petrol d.o.o.
JR K Brda	Javna razsvetljava	Občina Brda	301,08	190,94	88,41	Prenova razsvetljave	2014	Petrol d.d., Ljubljana	Eltec Petrol d.o.o.
JR K Koper	Javna razsvetljava	Občina Koper	3.249,28	2.691,46	1.246,15	Prenova razsvetljave	2014	Petrol d.d., Ljubljana	Eltec Petrol d.o.o.
JR U Ivančna Gorica	Javna razsvetljava	Občina Ivančna Gorica	459,70	468,25	216,80	Prenova razsvetljave	2014	Petrol d.d., Ljubljana	Eltec Petrol d.o.o.

Skupni prihranki

5.033,00

2.330,00

* Izračun energetskega prihranka: razlika med rabo primarnega energenta pred prenovo kotlovnice in po njej v MWh/leto.

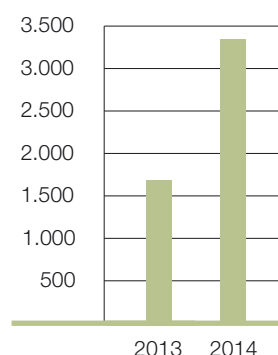
** Okoljski prihranek je izražen kot vsota emisijskega prihranka zaradi zmanjšanja rabe in zaradi zamenjave energenta.

Projekti

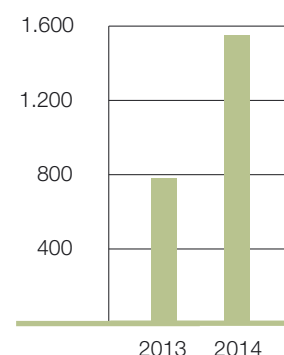
Javna razsvetljava v Mestni občini Koper

Projekt prenove in urejanja javne razsvetljave v Mestni Občini Koper v obdobju 2013–2023 je koncesijski projekt energetskega pogodbenišтва, ki obsega pogodbeno zagotavljanje prihrankov električne energije, pogodbeno zagotavljanje prihrankov pri stroških vzdrževanja javne razsvetljave, prodajo električne energije, storitve energetskega knjigovodstva in upravljanja z energijo ter izvajanja gospodarske javne službe. Višina investicije je 2.314.796 EUR. Predvideni letni učinki so: prihranek električne energije v višini 1.949.983 kWh in prodaja električne energije v višini 3.264.072 kWh.

Graf 30: Količinski energetski prihranki izvedenih projektov optimiziranja razsvetljave (MWh/leto)

Graf 31: Okoljski prihranki izvedenih projektov optimiziranja razsvetljave (t CO₂/leto)

Upravljanje z vodnim krogom

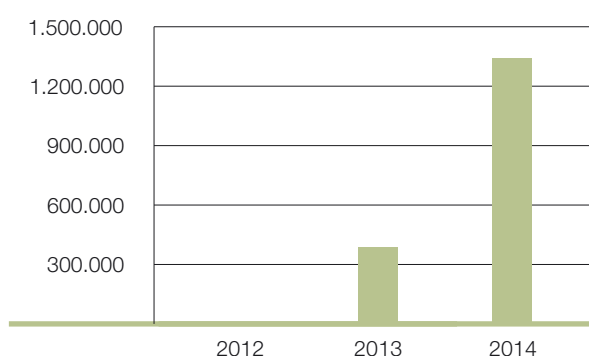
345 %

VEČ VODNIH PRIHRANKOV
KOT LETA 2013

Celovite rešitve gospodarnega načrtovanja, gradnje, obnove, vzdrževanja in upravljanja proizvodnih virov, distribucije in rabe pitne vode imajo v skupini Petrol lepo tradicijo, prav tako imamo bogate izkušnje s področja čiščenja odpadnih voda v lokalnih skupnostih in v industriji. V letu 2014 smo v skupini Petrol centralizirali upravljanje s celotnim vodnim krogom, ki zajema pitno vodo, odvajanje odpadne vode in čiščenje odpadnih vod.

S projekti optimizacije vodovodnih sistemov smo v letu 2014 znižali porabo vode za 1.340.279 m³, kar je 345 % več kot leta 2013 (glej graf 32).

Graf 32: Količine vodnih prihrankov z optimizacijo vodovodnih sistemov

Implementacija programskega orodja za vodenje in načrtovanje sistema upravljanja vodovodnih omrežij v realnem času

Za investitorja Mariborski vodovod javno podjetje d. d. smo v letih 2013-2014 vzpostavili sodoben informacijski sistem, zgrajen na relacijski podatkovni bazi Oracle in razvojnem okolju GIS, ki zadovoljuje večino potreb Mariborskega vodovoda kot upravljavca sistema oskrbe s pitno vodo. S tem orodjem bo v bodoče mogoče optimizirati obratovanje, kar

pomeni zniževanje rabe električne energije pri črpanju in prečrpavanju pitne vode v distribucijskem omrežju. Projekt obsega vzpostavitev naprednega sistema nadzora in upravljanja distribucijskega omrežja vodovodnega sistema skupaj s sistemom nadzora nočnih minimalnih pretokov vode in kakovosti vode v omrežju. Višina investicije je 311.850 EUR. Predviden prihranek električne energije na letni ravni je 644.315 kWh, emisijski prihranek pa 341.486 kg CO₂.

projekti

Tomaž Ružič, dipl. ing. stroj.

trženje in razvoj storitev, skrbnik kupcev, Eltec Petrol d.o.o.

Dejavnost oskrbe s pitno vodo običajno povezujemo z visokimi stroški črpanja in distribucije ter dragimi vodooskrbnimi sistemi. Na poti od vira do uporabnika se na omrežju pitna voda tudi izgublja, kar predstavlja za upravljavca nepovratno izgubo v dejavnost vložene energije. Dosedanja obravnava energetske neučinkovitosti sistemov za oskrbo s pitno vodo lahko povzroči domino efekt, med drugim neupravičeno povečanje naložb v sektorju energetike. Poudarek pri storitvah, ki jih izvajamo na predstavljenih projektih, je, upoštevajoč potrebe uporabnikov, vzpostavitev višjega nivoja kakovosti nadzora obratovanja vodovodnega sistema in upravljanje z distribucijo pitne vode v realnem času ter hkrati zagotavljanje nemotene in varne vodooskrbe ob najmanjši porabi energije.

Poročevalec
za področje
ravnania z
vodo

V letu 2014 smo v skupini Petrol upravljali s štiri- mi koncesijami za opravljanje gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih voda. Čistil- na naprava v Murski Soboti ima kapaciteto 42.000 populacijskih ekvivalentov (PE), v Sežani 6.000 PE in v Mežici 4.000 PE (glej tabelo 36 in graf 33). Leta 2013, ko smo pridobili koncesijo za čiščenje odpa- dne vode v Občini Ig, smo pričeli z nadgradnjo tam- kajšnje čistilne naprave in izgradnjo pripadajočega tlačnega voda. Zaradi zahtevnosti gradnje in pridobivanja gradbenega dovoljenja bo celotna investicija zaključena v letu 2015.

Vse čistilne naprave so v letu 2014 dobro poslova- le, saj ni bilo večjih tehničnih okvar in dosegale so predvidene učinke čiščenja odpadne vode.

Kot pomemben družbenik v podjetju Aquasystems d.o.o. sodeluje Petrol d.d., Ljubljana, tudi pri čiše- nju komunalnih odpadnih voda v mestni občini Ma- ribor s kapaciteto 190.000 PE.

Upravljali smo z industrijsko čistilno napravo Papir- nice Vevče, ki ima kapaciteto 28.000 PE. Parametri kakovosti očiščene vode v letu 2014 so bili ustrezni.

5.941.000 m³

OČIŠČENE KOMUNALNE VODE V LETU 2014

■ Komunalna odpadna voda
■ Industrijska odpadna voda

Graf 33: Količina očiščenih odpadnih voda skupine Petrol

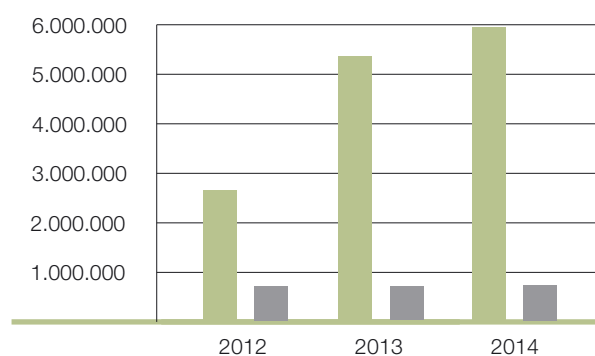

Tabela 36: Količina očiščenih odpadnih komunalnih voda po kakovosti in destinaciji izpustov, leto 2014

Objekt	Kapaciteta (PE)	Učinek čiščenja po KPK	Količina očiščene vode	Izpust očiščene vode
ČN Murska Sobota	42.000	94,60%	5.211.000 m ³	izpust v Ledavo
ČN Mežica	4.000	89,80%	474.000 m ³	izpust v reko Mežo
ČN Sežana	6.000	95,99%	256.000 m ³	izvedena ponikovalnica in nadgradnja za terciarno čiščenje (odstranjevanje fosforja in dezinfekcija iztoka)

Petrolov energetski miks

vejšimi gorivi. Petrolov energetski miks vključuje čistejši in učinkovitejši tehnologije in energente za transport. Skladno z novimi elektro vozili na trgu zagotavljamo oskrbovalno infrastrukturo in polnilnice. Uvajamo vodik kot alternativno gorivo v transportu in pri sistemih napajanja.

V skladu s svetovnimi trendi v skupini Petrol aktivno iščemo nove možnosti nadomeščanja fosilnih goriv z drugimi okoljsko sprejemljivi-

Nadstandardna kakovost goriv

Osnovna kakovost goriv v Evropi je določena z EN standardi. Ti praviloma predpisujejo najmanjše zahteve, ki jim morajo goriva ustrezati, da je zagotovljeno varno obratovanje motorjev. Skladno s svojo politiko kakovosti Petrol kakovost svojih goriv še dodatno izboljšuje z dodajanjem večnamenskega paketa aditivov. Vsa Petrolova goriva so dodatno aditivirana, kar prispeva k znižani porabi goriv (2,5 do 4 %, glej tabelo 37), seveda ob stalni rabi aditiviranih goriv in maziv, ki vplivajo na ohranjanje stabilnih in neoporečnih razmer v motorju ter zmanjševanje izgub zaradi notranjega trenja v mazivih. Te izboljšave na eni strani povečujejo zaščito motorja, na drugi strani zagotavljajo trajnejše optimalno delovanje motorja ter povečujejo njegovo učinkovitost.

Učinki teh izboljšav večinoma vplivajo tudi na okoljske parametre (tabela 37 in 38). Optimalno delovanje motorja vpliva na nižjo porabo (zmanjša emisije CO₂ v okolje), občutno se zmanjšajo tudi emisije najbolj škodljivih proizvodov zgorevanja v okolje (CO, CH, NOx). Ob upoštevanju števila prevoženih kilometrov in ob še vedno naraščajočih trendih v prometu (povečevanje števila vozil), ti prihranki oziroma znižanja emisij pomenijo pomemben prispevek k omejevanju negativnih vplivov na okolje zaradi prometa.

Petrol izvaja več aktivnosti, s katerimi prispeva k zagotavljanju prihrankov:

- stalen nadzor kakovosti goriv in uvajanje modernih in naprednejših tehnoloških novosti;
- ponudba in promocija izključno aditiviranih goriv;
- osveščanje in priporočila kupcem za varčno rabo;
- promocija rabe okoljsko učinkovitejših maziv in tekočin na vozilih.

Tabela 37: Prihranki pri porabi za Q Max

Vrsta goriva	Prihranek pri porabi v %
dizel	do 2,5
bencini	do 4

Tabela 38: Okoljski učinki aditiviranja Petrolovih goriv

Okoljski učinki	V %
Znižanje emisij HC	13-21
Znižanje emisij CO	6-28
Znižanje emisij trdnih delcev	5-21

Tudi Petrolovo ekstra lahko kurilno olje je dodatno aditivirano, kar prispeva k večji zanesljivosti uporabe in nižjim emisijam.

Biogoriva

Vsi distributerji goriv na trgu EU smo bili tudi v letu 2014 zakonsko obvezani uvajati biogoriva na trg. Zaradi spremenjene politike Slovenije do obdavčitve biogoriv, ki se dodajajo klasičnim naftnim gorivom, je bil Petrol primoran omejiti rabo biogoriv na tem segmentu. Po drugi strani pa se je povečevalo povpraševanje po gorivih s primešanimi biogorivi na zahtevnejših srednjeevropskih trgih (Avstrija, Madžarska, Slovaška, Češka). Za uspešno upravljanje tega tržnega portfelja je bila ključna naša pravočasna uvedba sistemov nadzora in evidentiranja količin biogoriv, skladno z zahtevami nove evropske Trajnostne direktive (RED). V tabeli 39 prikazujemo prihranke eq CO₂, ki smo jih v letih 2012-2014 dosegli z domešavljanjem biokomponente v goriva.

Tabela 39: Zmanjšanje emisij zaradi domešavljanja biogoriv 2012, 2013, 2014

Leto	t CO ₂ eq
2012	11.571
2013	41.583
2014	24.523

41.583 t CO₂ eq

MANJ EMISIJ ZARADI
DOMEŠAVANJA BIOGORIV
V LETU 2013

Najsodobnejši zeleni bencinski servisi

Indeks splošnega zadovoljstva
z bencinskim servisom je visok
< stran 40

Vgrajujemo toplotne
črpalke za URE <
stran 64

Na strehah nekaterih bencinskih
servisov pridobivamo obnovljiv
vir energije < stran 66

Obstoječe bencinske
servise energetske
saniramo < stran 62

Objekti so ekonomsko učinko-
viti, zmanjšujejo rabo energije
in naravnih virov < stran 60

Bencinski servisi so
opremljeni s posodami za
ločeno zbiranje odpadkov
< stran 72

Vodo za avtopralnice
recikliramo < stran 69

Uvajamo
elektropolnilnice

Namestili smo najsodobnej-
še lovilnike olj < stran 69

Imamo dvoplaščne podzemne
rezervoarje z dvojnimi stenami,
katerih tesnost je pod stalnim
nadzorom < stran 70

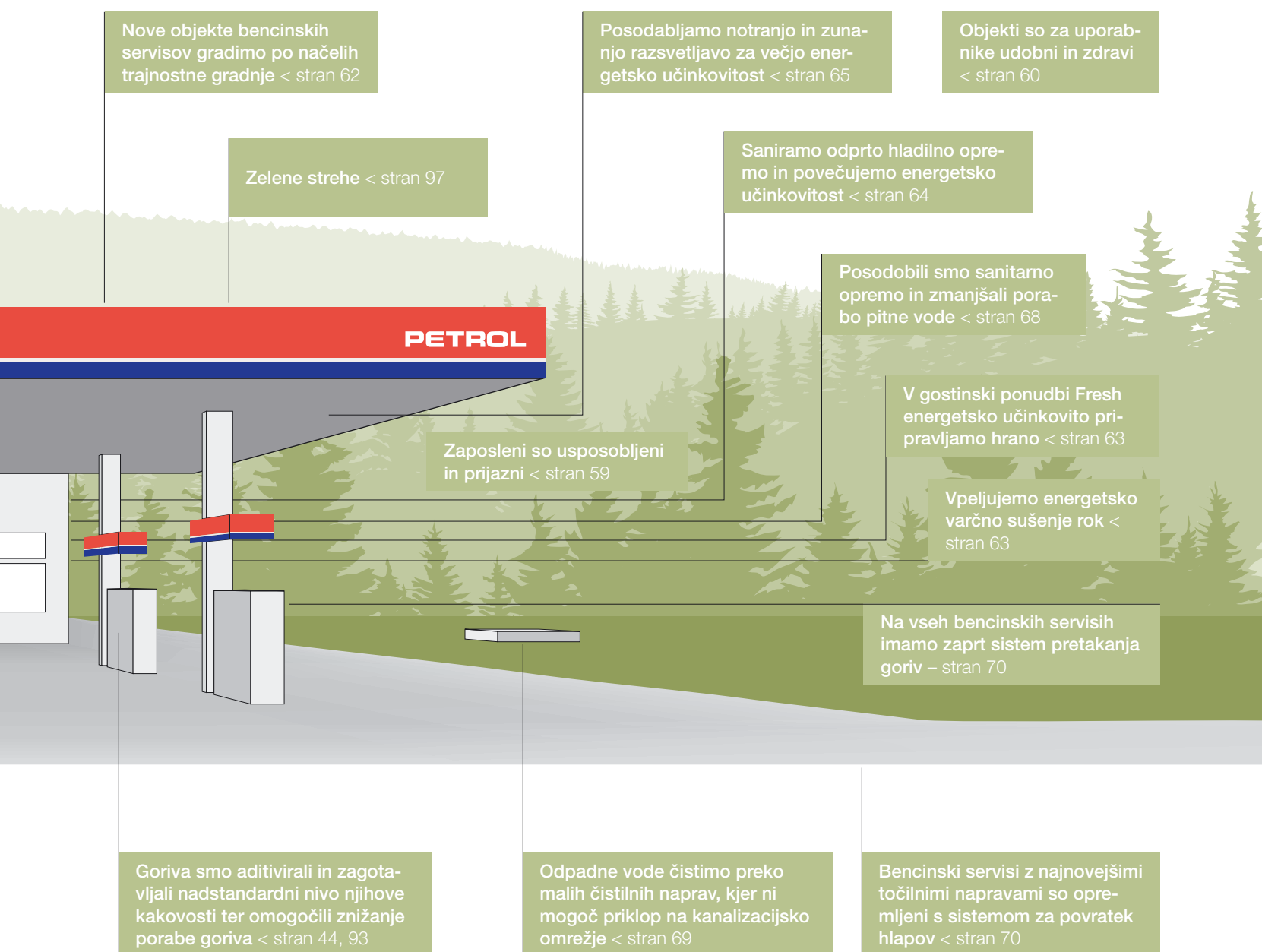
50 % bencinskih servisov je
opremljenih za pretakanje
goriv po zaprtem sistemu v
rezervoarje vozil < stran 70

479

PETROLOVIH BENCINSKIH SERVISOV V LETU 2014

Bencinski servisi so za večji del kupcev še vedno prvi obraz Petrola. V Sloveniji imamo 315 bencinskih servisov, skupaj pa kar 479. Sodobni bencinski servisi nudijo celovito oskrbo za voznike, njihova vozila in domove.

V bencinske servise vgrajujemo čistejše in učinkovitejše tehnologije, s katerimi znižujemo njihov okoljski odtis.

Petrolova nagrada za Najboljši bencinski servis

Na naših bencinskih servisih že od leta 1988 spodbujamo dobro delo in nagrajujemo najboljše. Najboljši Petrolovi bencinski servisi so naš ponos, s podelitvijo nagrad pa spodbujamo kvalitetno delo in sodelovanje za dobro celostno podobo poslovalnic. Kakovost storitev na Petrolovih servisih vre-

dnotimo vsaj 4-krat letno, vsaj dvakrat v pol leta. Z navideznimi nakupovalci (mystery shopping) in rednim letnim ocenjevanjem dobimo oceno, h kateri prispevajo: 25 % navidezno nakupovanje, 20 % kakovost in varnost poslovanja, 25 % blagovno in finančno poslovanje, 30 % prodajne aktivnosti in oglaševanje.

Darko Trobec, inž. grad.

služba izgradnja in vzdrževanje objektov,
Petrol Tehnologija d.o.o.

Darijo Nanut, dipl. ekon.

Petrol podpora maloprodaje,
Petrol d.d., Ljubljana

Marko Šavli, kom. inž.

tehnični razvoj, kakovost in varnost,
Petrol d.d., Ljubljana

Patricjo Božič, dipl. ing. str.

investicije, Petrol d.d., Ljubljana

5 Petrolovih servisov nagrajenih v akciji Turistične zveze Slovenije

Projekt Turistične zveze Slovenije Moja dežela – lepa in gostoljubna z večdesetletno tradicijo že dolgo sledi smernicam tako imenovanega zelenega turizma v okviru trajnostnega razvoja. Častni pokrovitelj projekta je predsednik republike Borut Pahor. Tekmovanje želi še izboljšati slovensko turistično ponudbo in celostni izgled naših turističnih krajev. Nagrado za najboljši bencinski servis v okviru akcije Moja dežela - lepa in gostoljubna leta 2014 je prejelo pet Petrolovih bencinskih servisov. Prvi je bil bencinski servis Podčetrtek, za njim sta se uvrstila bencinski servis Bovec ter bencinski servis Črnomelj II, za njima pa bencinski servis Ptuj Dornavska in bencinski servis Kamnik. Poslovodje vseh omenjenih bencinskih servisov so plakete za najboljše prejeli od Turistične zveze Slovenije.

Prima ideja: Zazelenitev ravnih streh na bencinskih servisih

Naša trajnostna naravnost se kaže na vseh področjih, tako pri ravnanju zaposlenih kot pri sami prodaji in opremljanju prodajnih mest. Eden od ukrepov za trajnostni razvoj je tudi prva zazelenitev strehe Petrolovega bencinskega servisa na Dunajski cesti v Ljubljani. Veseli smo, da je ideja za zeleno streho našega bencinskega servisa prišla iz vrst naših sodelavcev v okviru tradicionalnega internega natečaja Prima ideja.

Zelena streha namreč prinaša številne prednosti, kot so zaščita hidroizolacije in s tem vsaj podvojena življenjska doba hidroizolacije, prihranek pri ogrevanju in hlajenju ter nižja obremenitev kanalizacijskega omrežja. Bencinski servis na Dunajski ni le veliko prijetnejši na pogled, temveč je tudi bolj zelen.

projekti

Bencinski servisi so prvo ogledalo Petrola in tudi naš ponos. Na prvi pogled morda sploh ni videti, kako kompleksni sistemi so to. Pri iskanju kar najbolj optimalnih poti za celovito oskrbo za voznike, njihova vozila in domove sodelujemo sodelavci z različnimi znanji. Investicijski cikel se nikoli ne zaključí, saj skrbimo za nenehno tehnično in tehnološko vrhunskost bencinskih servisov, v zadnjem obdobju pa tudi za njihovo visoko energetska učinkovitost. Sledimo najnovejšim trendom s področja energetske oskrbe, zato intenzivno investiramo tudi v elektro polnilnice. Varnost je izjemnega pomena, zato tu ničesar ne prepuščamo naključju. Vsi naši bencinski servisi so vrhunsko tehnološko zavarovani proti kakršnim koli neljubim dogodkom, hkrati pa skrbimo za visoko stopnjo znanja in usposobljenosti vseh sodelavcev, ki na bencinskih servisih delajo.

Sodelavci za področje zelenih bencinskih servisov

Naši odgovori izzivom prihodnosti

V skladu s svojo zavezo trajnostnemu napredku v Petrolu prevzemamo aktivno vlogo v preboju doslej energijsko najčistejših oblik mobilnosti. Skupaj s strokovnjaki in partnerji razvijamo rešitve, ki bodo omogočile nizkoogljico mobilnost. Sledimo najnovejšim dosežkom na tem področju ter sooblikujemo razvoj

na izhodišča za napredek pri raziskavah nizkoogljicnih energentov, porabnikov in infrastrukture.

Razvoj Petrolovega načrta električne mobilnosti sovpada s strategijo za konkurenčni prometni sistem Promet 2050, ki jo je sprejela Evropska komisija leta 2011. Načrt je namenjen izboljšanju mobilnosti in spodbujanju rasti ter zaposlovanja v prometnem sektorju ob hkratnem zmanjšanju energetske odvisnosti od nafte iz uvoza in zmanjšanju emisij CO₂ za 60 odstotkov do leta 2050. Eden izmed treh glavnih ciljev te strategije je zagotoviti, da v mestih ne bo avtomobilov, ki uporabljajo "klasična goriva".

Petrol je pripravljen na prehod v trajnostno mobilnost

Petrol pri razvoju infrastrukture čiste mobilnosti aktivno sodeluje v mednarodnem omrežju strokovnih združenj, podjetij in vladnih služb. Pripravljeni smo na prihod vozil z gorivnimi celicami, saj imamo na bencinskem servisu Lesce prvo vodikovo polnilnico v Sloveniji. Prav tako širimo ponudbo infrastrukture za polnjenje električnih avtomobilov. Partner pri razvoju Petrolovega polnilnega omrežja, ki ga sestavljata infrastruktura polnilnic in procesni informacijski sistem, je podjetje Etrele. Petrol je tudi član neodvisnega Društva za električna vozila Slovenije, ki združuje interesne skupine raziskovalcev in proizvajalcev s področja razvoja električnih vozil ter pripadajoče infrastrukture. Petrol ima v kompetenčnem centru naprednih sistemov učinkovite rabe energije (KC-SURE) vlogo konzorcijskega partnerja. Kot koordinator delovne skupine sooblikuje na novih tehnologijah temelječe koncepte aktivnega elektroenergetskega omrežja z vključevanjem elektromobilnosti in pametnih omrežij, ki bodo preizkušeni v slovenskem distribucijskem elektroenergetskem omrežju.

Pri uvajanju električnih vozil na domače tržišče sodelujemo z avtomobilskimi proizvajalci in trgovci, med katerimi smo najbolj povezani z družbami Renault Nissan Slovenija, BMW in Porsche Slovenija. V prihodnosti se bomo povezovali tudi z drugimi tovrstnimi podjetji ter z večjimi, uglednimi proizvajalci sistemov za polnjenje električnih vozil.

Skozi oskrbovalno infrastrukturo in polnilnice pri končnih uporabnikih na domu oz. delovnem mestu načrtujemo oskrbovati okoli 400 električnih vozil v letu 2015. Posledično ocenjujemo, da bo leta 2015 na elektrodistribucijskem omrežju dnevno vsaj okoli 4,5 MW odjemne moči za polnjenje električnih vozil, kar pomeni 44 MWh porabe električne energije na delovni teden oz. 2,29 GWh letno. Stroka ocenjuje, da bo do leta 2020 delež električnih vozil na svetovnem tržišču vsaj 10-odstoten.

Proizvodnja ogljikovodikov za slovenski trg

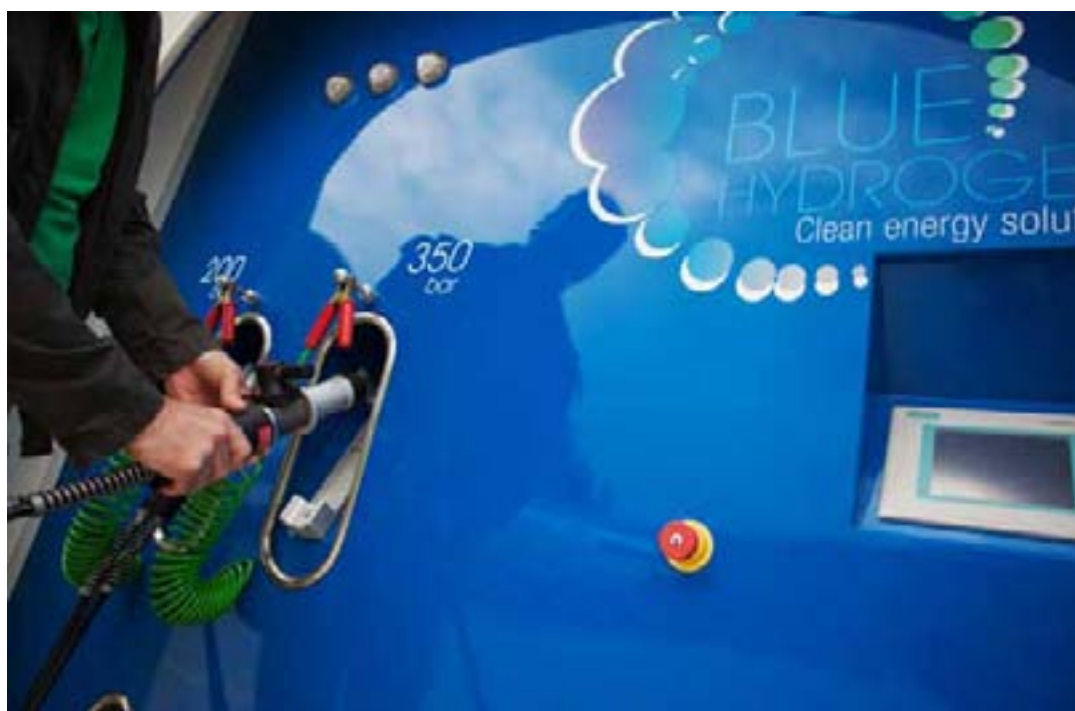
Družba Petrol Geoterm d.o.o. je skladno z razvojno strategijo skupine Petrol podpisala sporazume z družbo Ascent Limited Slovenia o vzpostavitvi potrebne infrastrukture za proizvodnjo ogljikovodikov za slovenski trg in možnosti njihovega uvajanja v nacionalni plinovod. Nadaljnji razvoj storitev, povezanih z geotermalnimi viri, omogoča poslovno priložnost za rast družbe Petrol Geoterm. Petrol Geoterm je podpisal sporazume tudi z angleško družbo Ascent Limited, ki bo vzpostavila potrebno infrastrukturo za predelavo zemeljskega plina ter njen transport v nacionalno plinovodno omrežje.

Ascent Resources plc. oziroma njena slovenska družba Ascent Limited Slovenia je hkrati podpisala tudi prenovljen sporazum o skupnem vlaganju z družbo Geoenergo d.o.o., ki je v 50-odstotni lasti družbe Petrol d.d., Ljubljana. Ta sporazum omogoča hitrejše napredovanje raziskav mineralnih surovin, surove nafte, zemeljskega plina in plinskega

kondenzata na območju Murske depresije. Omenjeni sporazumi so podlaga hitrejšemu napredku potrebnih rudarskih del na Petišovskem polju in omogočajo, da bo izkoriščanje ogljikovodikov iz vrtn na omenjeni lokaciji izvedljivo v bližnji prihodnosti. S tem bodo postavljeni temelji za nadaljnji razvoj izkoriščanja geotermalne energije v regiji. Celovita in konkurenčna ponudba zagotavljanja energije bo tako podlaga za razvoj konkurenčnega gospodarskega okolja v občini Lendava in posledično za odpiranje novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo.

Petrol je nosilec dolgoročnega razvojnega projekta trajnostne energetske oskrbe

Razvoj Petrolovega projekta trajnostne energetske oskrbe sovpada z določili novega Energetskega zakona (EZ-1), ki je začel veljati 22. marca 2014 in med drugim uzakonja skoraj nič-energijske hiše. V skladu s temi določili in smernicami je nadgradnja skoraj nič-energijskih hiš tudi lasten proizvodni vir energije in sistem, ki zagotavlja razpoložljivost energije 24 ur na dan, s katerim je vsak objekt celovito trajnostno sklenjen. Takšen projekt celovite trajnostne oskrbe stavb Petrol pripravlja skupaj s ključnimi partnerji (Letriko, Sitelom, podjetjem Plan-net in drugimi), ki razpolagajo s potrebnim znanjem za doseganje končnega rezultata – kvalitetnega in enostavno aplikativnega produkta, ki ga bo Petrol ponudil končnim kupcem.

Trajnostno poročanje v skladu s smernicami GRI-4

Struktura trajnostnega poročila skupine Petrol razkriva naša trajnostna ravnanja glede na specifična področja naše dejavnosti. Trajnostno poročilo je sestavljeno iz treh večjih sklopov: ekonomski, socialni in okoljski del. Slednji je deljen na dva dela: okoljska razkritja Petrolove lastne dejavnosti in proizvodnje (označeno z rdečo) ter okoljska razkritja celovite energetske oskrbe za trg (označeno z zeleno). Pri zajemu področij, kazalnikov in preglednic poročanja smo sledili načelu bistvenosti, ki izhaja iz naše dejavnosti in pozicioniranja skupine Petrol.

V nadaljevanju podajamo tabelo s kazalniki GRI-4, ki so vključeni v trajnostnem poročilu. Kot je razvidno iz tabele, gre za celovito poročilo, saj poročamo o vseh kazalnikih, ki smo jih v skupini Petrol opredelili kot bistvene. Te kazalnike spremljamo longitudinalno in podajamo trende. Dodano vrednost vidimo v tem, da smo strateškim kazalnikom določili tudi srednjeročne cilje, ki jih spremljamo in evalviramo. Ob vsakem kazalniku smo pripisali t.i. meje poročanja, kar pomeni, da je določen kazalnik opredeljen in merjen za določen del skupine Petrol ali pa za skupino kot celoto. O kazalnikih, ki za skupino Petrol niso bistveni, ne poročamo.

GRI G4 INDIKATORJI – KAZALO

SPLOŠNI STANDARD RAZKRITJA

STRATEGIJA IN ANALIZA		Meje poročanja	stran
G4-1	Opredelitev vodstva do implementacije trajnostnega razvoja v podjetju	Skupina Petrol	9, 11
G4-2	Pomen trajnostnega razvoja za podjetje, nevarnosti in priložnosti	Skupina Petrol	16, 28

PROFIL PODJETJA

G4-3	Naziv podjetja	Petrol d.d., Ljubljana	10, 11
G4-4	Dejavnost podjetja, blagovne znamke	Petrol d.d., Ljubljana	14, 18
G4-5	Sedež podjetja	Petrol d.d., Ljubljana	108
G4-6	Lokacije podjetja	Skupina Petrol	14
G4-7	Lastniška struktura podjetja	Petrol d.d., Ljubljana	14
G4-8	Trgi poslovanja	Skupina Petrol	14
G4-9	Ključni podatki o poslovanju družbe	Skupina Petrol	25
G4-10	Skupno število zaposlenih	Skupina Petrol	32
G4-12	Organiziranost dobavne verige v povezavi s trajnostnimi načeli	Skupina Petrol	39
G4-13	Podatki o pomembnih spremembah v času poročanja	Skupina Petrol	20, 21
G4-14	Previdnostni pristop, pomen trajnostnega razvoja za podjetje	Skupina Petrol	9, 11, 16, 56, 57
G4-15	Načela podjetja	Skupina Petrol	18
G4-16	Odbori, organizacije, združenja, v katerih podjetje aktivno sodeluje	Skupina Petrol	18

OPREDELITEV BISTVENIH VIDIKOV IN OMEJITEV POROČANJA

G4-17	Subjekti, vključeni v konsolidirane računovodske izkaze	Skupina Petrol	10
G4-18	Analiza bistvenih področij, postopki za opredelitev vsebine poročila	Skupina Petrol	20, 21
G4-19	Bistvena področja vsebine poročila	Skupina Petrol	20, 21

VKLJUČENOST INTERESNIH SKUPIN – DELEŽNIKOV V POROČILO

G4-24	Interesne skupine, vključene v poročilo	Skupina Petrol v Sloveniji	20, 21
G4-25	Postopek določitve prioritet podjetja do interesnih skupin	Skupina Petrol v Sloveniji	20, 21
G4-26	Sodelovanje podjetja z interesnimi skupinami na področju trajnosti	Skupina Petrol v Sloveniji	20, 21
G4-27	Ključne teme in vprašanja med interesnimi skupinami in podjetjem	Skupina Petrol v Sloveniji	20, 21

PROFIL POROČILA

G4-28	Obdobje poročanja	Skupina Petrol v Sloveniji	20
G4-29	Datum zadnjega trajnostnega poročila	Skupina Petrol v Sloveniji	20
G4-30	Pogostost poročanja	Skupina Petrol v Sloveniji	20
G4-31	Kontakt za vprašanja glede vsebine trajnostnega poročila	Skupina Petrol v Sloveniji	104
G4-32	Objava GRI Indeksa		100-103

VODSTVO PODJETJA

G4-34	Struktura upravljanja podjetja, organigram	Petrol d.d., Ljubljana	11, 15
G4-35	Sistem delegiranja pooblastil s področja trajnostnega razvoja od najvišjega vodstva do sodelavcev	Skupina Petrol v Sloveniji	12
G4-36	Imenovanje odgovorne osebe za trajnostni razvoj v podjetju in njena neposredna odgovornost vodstvu podjetja	Skupina Petrol v Sloveniji	21
G4-37	Komunikacijski procesi med vodstvom podjetja in interesnimi skupinami	Skupina Petrol v Sloveniji	20, 21
G4-46	Upravljanje najvišjega vodstva s tveganji	Skupina Petrol	28, 29
G4-47	Pogostost evalvacije ključnih tveganj	Skupina Petrol	28
G4-48	Vključenost najvišjega vodstva v trajnostno poročanje	Skupina Petrol v Sloveniji	20, 21

ETIKA IN INTEGRITETA

G4-56	Vrednote podjetja, kodeks ravnanja, korporativna integriteta	Skupina Petrol	12
G4-58	Notranji in zunanji mehanizmi za pritožbe glede neetičnega ali nezakonitega ravnanja podjetja	Skupina Petrol	15, 32

POSEBNI STANDARD RAZKRITJA

VSEBINA		Meje poročanja	stran
G4-DMA	Bistvena področja poročanja	Skupina Petrol	20, 21

EKONOMSKI KAZALNIKI

G4-EC1	Neposredna ustvarjena ekonomska vrednost	Skupina Petrol	27
G4-EC2	Tveganja in priložnosti podjetja zaradi globalnih podnebnih sprememb	Skupina Petrol	16, 17, 28, 29
G4-EC8	Pomembni gospodarski vplivi podjetja na okolje	Skupina Petrol	16, 24-29, 54, 55

OKOLJSKI KAZALNIKI**Energija**

G4-EN3	Raba energije za Petrolovo dejavnost	Skupina Petrol v Sloveniji	57, 60
	Obnovljivi viri energije		66
G4-EN4	Celovita energetska oskrba za trg	Skupina Petrol v Sloveniji	74-93
G4-EN5	Energetski management; metodologija izračunavanja energetskih in okoljskih prihrankov	Skupina Petrol v Sloveniji	57, 58, 82, 83
G4-EN6	Zmanjšanje rabe energije za Petrolovo dejavnost	Skupina Petrol v Sloveniji	60-65
G4-EN7	Zmanjšanje rabe energije za trg	Skupina Petrol v Sloveniji	77

Voda

G4-EN8	Raba pitne vode	Skupina Petrol v Sloveniji, pisarniški del, brez tehnologije	68
	Optimizacija vodovodnih sistemov za trg	Projekti za trg	91
G4-EN10	Raba reciklirane in ponovno rabljene vode	Petrol d.d., Ljubljana (avtopralnice)	68, 69

Emisije

G4-EN15	Emisije v zrak za proces oskrbe z gorivi	Petrol d.d., Ljubljana	71
G4-EN19	Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov	Petrol d.d., Ljubljana	71

Čiščenje odpadne vode in ravnanje z odpadki

G4-EN22	Kazalniki na področju vod za proces oskrbe z gorivi	Petrol d.d., Ljubljana	69
	Kazalniki čiščenja odpadnih voda za trg	Skupina Petrol v Sloveniji	91, 92
G4-EN23	Ravnanje z odpadki	Skupina Petrol v Sloveniji	72, 73
G4-EN24	Razlitja in drugi nepredvideni okoljski dogodki	Petrol d.d., Ljubljana	59

Transport

G4-EN30	Okoljski vplivi, povezani s transportom blaga in prevozom zaposlenih	Skupina Petrol v Sloveniji	67
---------	--	----------------------------	----

Dobavitelji

G4-EN32	Presoja dobaviteljev s področja okoljskih meril in izpolnjevanja kriterijev	Skupina Petrol v Sloveniji	39
---------	---	----------------------------	----

DRUŽBENI KAZALNIKI**Zaposleni**

G4-LA1	Podatki o zaposlenih po spolu	Skupina Petrol	32
G4-LA2	Standardne dodatne ugodnosti za zaposlene	Skupina Petrol	37
G4-LA3	Zaposleni in njihova pravica do starševskega dopusta	Skupina Petrol	36

Zdravje in varnost pri delu

G4-LA6	Število poškodb in bolezni	Skupina Petrol	36
--------	----------------------------	----------------	----

Izobraževanje zaposlenih

G4-LA9	Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih	Skupina Petrol v Sloveniji	32-34
G4-LA10	Vrsta in obseg izobraževanja	Skupina Petrol v Sloveniji	32-34
G4-LA11	Upravljanje človeškega kapitala	Skupina Petrol v Sloveniji	32

Omogočanje enakih možnosti za zaposlene

G4-LA12	Enake karijerne možnosti zaposlenih	Skupina Petrol	37
---------	-------------------------------------	----------------	----

Človekove pravice

G4-HR3	Diskriminacije	Skupina Petrol	32
--------	----------------	----------------	----

Lokalno okolje

G4-SO1	Dejavnosti, ki vključujejo lokalne skupnosti	Skupina Petrol v Sloveniji	49-51
--------	--	----------------------------	-------

Odgovornost do izdelkov

G4-PR1	Izboljšave na področju zdravstvenih in varnostnih standardov pri proizvodih in storitvah	Skupina Petrol	44
G4-PR3	Označevanje izdelkov	Skupina Petrol	44
G4-PR4	Neskladnosti na področju označevanja izdelkov	Skupina Petrol	44
G4-PR5	Zadovoljstvo kupcev	Skupina Petrol v Sloveniji	40-46

Odgovorne osebe za poročilo

Predstavitev in organiziranost skupine, ekonomski poudarki	Marija Kovač	marija.kovac@petrol.si
Blagovne znamke podjetja	Ika Krevzel - Panič	ika.krevzel-panic@petrol.si
Strateško komuniciranje, sponzorstva	Aleksander Salkič	aleksander.salkic@petrol.si
Strategija trajnostnega razvoja	Janez Grošelj	janez.groselj@petrol.si
Metodologija trajnostnega poročanja	Marta Svoljšak Jerman	marta.svoljsak@petrol.si
	Alenka Ott Šaponia	alenka.ott.saponia@petrol.si
	Anita Lovše	anita.lovse@petrol.si
Trajnostni odnosi z zaposlenimi	Samo Gerdin	samo.gerdin@petrol.si
	Urška Ojsteršek	urska.ojstersek@petrol.si
	Boštjan Lauko	bostjan.lauko@petrol.si
Trajnostni odnosi z dobavitelji	Ojsteršek Urška	urska.ojstersek@petrol.si
	Silvan Simčič	silvan.simcic@petrol.si
	Klemen Geršak	klemen.gersak@petrol.si
Trajnostni odnosi s kupci	Marko Rozman	marko.rozman@petrol.si
	Simon Guštin	simon.gustin@petrol.si
	Tomaz Hočevnar	tomaz.hocevar@petrol.si
	Aleš Arnšek	ales.arnsek@petrol.si
	Alenka Ott Šaponia	alenka.ott.saponia@petrol.si
	Danijel Vuk	danijel.vuk@petrol.si
	Barbara Jama Živalič	barbara.jama-zivalic@petrol.si
Odnosi z investitorji	Anita Lovše	anita.lovse@petrol.si
	Ivan Lorenčin	ivan.lorencin@petrol.si
	Samo Gerdin	samo.gerdin@petrol.si
	Silvan Simčič	silvan.simcic@petrol.si
Odnosi s strokovnimi javnostmi	Urška Ojsteršek	urska.ojstersek@petrol.si
	Alenka Pertot	alenka.pertot@petrol.si
Družbeno okolje	Marko Rozman	marko.rozman@petrol.si
Sistem kakovosti	Samo Gerdin	samo.gerdin@petrol.si
Okoljska politika	Patricjo Božič	patricjo.bozic@petrol.si
Energetska politika	Samo Gerdin	samo.gerdin@petrol.si
Sistem varnosti	Patricjo Božič	patricjo.bozic@petrol.si
Energetska učinkovitost in upravljanje z vodo - lastna dejavnost	Janez Štaudohar	janez.staudohar@petrol.si
	Romeo Zalokar	romeo.zalokar@petrol.si
	Matija Krajnc	matija.krajnc@petrol.si
	Darko Trobec	darko.trobec@petrol.si
Obnovljivi viri energije - proizvodnja	Suvad Bajrić	suvad.bajric@petrol.si
	Gregor Košir	gregor.kosir@petrol.si
Transport	Emil Novak	emil.novak@petrol.si
	Alenka Gregorčič	alenka.gregorcic@petrol.si
Čiščenje odpadne vode - lastna dejavnost	Tatjana Zajc	tatjana.zajc@petrol.si
Varovanje tal, kakovost zraka	Samo Gerdin	samo.gerdin@petrol.si
Ravnanje z odpadki	Tatjana Zajc	tatjana.zajc@petrol.si
Prodaja energentov	Janez Marn	janez.marn@petrol.si
	Mateja Rozman	mateja.rozman@petrol.si
	Miha Valentinčič	miha.valentincic@petrol.si
Energetsko okoljski prihranki – projekti za trg	Blaženka Pospiš Perpar	blaza.perpar@petrol.si
	Tatjana Zajc	tatjana.zajc@petrol.si
	Blaženka Pospiš Perpar	blaza.perpar@petrol.si
Upravljanje z vodnim krogom - tržna dejavnost	Tomaž Ružič	tomaz.ruzic@petrol.si
	Silvan Simčič	silvan.simcic@petrol.si
Kakovost goriv, biogoriva	Alenka Ott Šaponia	alenka.ott.saponia@petrol.si

Stvarno kazalo

Okoljevarstvene, energetske tehnologije, aplikacije, ukrepi, izdelki

avtoplinski sistemi	74
biogoriva	39, 44, 74, 93
biološki odpadki	17, 76
biološko razgradljivo olje za verige gozdarskih žag	44
bioplinarna	17, 76
celostno energetske upravljanje	16, 82
Center energetskih rešitev	45, 80
čiščenje odpadne vode	17, 69, 91
dobava električne energije	14, 15, 17, 24, 75
dodatno aditivirano gorivo	44, 93
dvoplaščni podzemni rezervoarji	70
električne polnilnice	96
energetska sanacija stavbnega fonda	62
energetska učinkovitost razsvetljave	65, 89
energetski prihranki	16, 17, 77, 80, 85, 86, 87, 89
energetsko učinkovita priprava hrane	63
energetsko varčno sušenje rok	63
elektroprevodna embalaža	44
fotovoltaične elektrarne	76
informacijsko podprt energetski in okoljski management	61, 72
lovilniki olj	69
male čistilne naprave	69
metodologija izračuna prihrankov	82, 83
nič-energijske hiše	97
obnovljivi viri energije	16, 17, 66, 76
okoljski prihranki	16, 77, 80, 85, 86, 87, 89
ponovna raba in reciklaža vode	68
predelava ogljikovodikov	97
prenova kotlovnice	87, 88
sistemski daljinskega ogrevanja s toploto	14, 16, 24, 75, 84, 87
SPTE (soproizvodnja toplotne in električne energije)	16, 61, 75, 84, 86, 87, 88
sušenje blata iz čistilnih naprav	84
točilna naprave s sistemom za povratek hlapov	70
toplotne črpalke	64
trajnostna gradnja	62
trajnostna mesta	16, 17
učinkovita raba energije	78
utekočinjen naftni plin	14, 74
varnost prevozov	67
varnost pri delu	36, 70
zaprti sistem pretakanja goriv na bencinskih servisih	71
zaprti sistem pretakanja goriv na skladišču goriv	71
zeleni bencinski servisi	94, 95
zemeljski plin	14, 15, 17, 24, 74
zmanjšanje porabe pitne vode	68, 90
zmanjševanje toplotnih izgub	64

Seznam grafov in tabel

Grafi

Graf 1:	Struktura osnovnega kapitala družbe Petrol d.d., Ljubljana, na dan 31. decembra 2014	14
Graf 2:	Število bencinskih servisov	26
Graf 3:	Količinska prodaja proizvodov iz nafte (v mio t)	26
Graf 4:	Prihodki od prodaje trgovskega blaga (v mio EUR)	26
Graf 5:	EBITDA (v mio EUR)	26
Graf 6:	Čisti poslovni izid iz poslovanja (v mio EUR)	26
Graf 7:	Struktura naložb skupine Petrol v letu 2014	26
Graf 8:	Skupni znesek dividend 2009-2013 (v 000 EUR)	28
Graf 9:	Bruto dividenda / delnico (v EUR)	28
Graf 10:	Število udeležencev in povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega v skupini Petrol	32
Graf 11:	Povprečni čas za odgovor na elektronsko sporočilo v skupini Petrol (v urah)	42
Graf 12:	Raba energije za Petrolovo dejavnost po vrsti energentov v letu 2014	60
Graf 13:	Proizvodnja energije iz obnovljivih virov energije v skupini Petrol (v MWh)	66
Graf 14:	Proizvodnja bioplina (v mio m ³)	66
Graf 15:	Emisije CO ₂ v zrak za proces oskrbe z gorivi v letih 2011–2014 (v t)	71
Graf 16:	Količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov (v m ³)	72
Graf 17:	Količine zbranega odpadnega papirja (v kg)	72
Graf 18:	Količine zbrane odpadne plastike (v kg)	73
Graf 19:	Količine zbranih nevarnih odpadkov (v kg)	73
Graf 20:	Prodaja tekočih fosilnih goriv skupine Petrol v Sloveniji (v t)	74
Graf 21:	Prodaja zemeljskega plina skupine Petrol v Sloveniji (v m ³)	74
Graf 22:	Prodaja utekočinjenega naftnega plina skupine Petrol v Sloveniji (v t)	74
Graf 23:	Prodaja čistega (100%) biodizla skupine Petrol v Sloveniji (v t)	74
Graf 24:	Prodaja energije iz lesne biomase skupine Petrol v Sloveniji (v t)	75
Graf 25:	Prodaja elektrike skupine Petrol v Sloveniji (v MWh)	75
Graf 26:	Prodaja energije iz sončne energije skupine Petrol v Sloveniji (v MWh)	75
Graf 27:	Struktura obnovljivih virov energije v dobavljeni elektriki odjemalcev skupine Petrol v Sloveniji	76
Graf 28:	Količinski energetski prihranek projektov SPTE skupine Petrol (m ³ ZP/leto)	87
Graf 29:	Okoljski prihranki projektov SPTE skupine Petrol (t CO ₂ /leto)	87
Graf 30:	Količinski energetski prihranki izvedenih projektov optimiziranja razsvetljave (MWh/leto)	90
Graf 31:	Okoljski prihranki izvedenih projektov optimiziranja razsvetljave (t CO ₂ /leto)	90
Graf 32:	Količine vodnih prihrankov z optimizacijo vodovodnih sistemov	91
Graf 33:	Količina očiščenih odpadnih voda skupine Petrol	92

Tabele

Tabela 1:	10 največjih delničarjev družbe Petrol d.d., Ljubljana, na dan 31. decembra 2014	14
Tabela 2:	Poudarki iz poslovanja za matično podjetje Petrol d.d., Ljubljana in skupino Petrol za leti 2013 in 2014	25
Tabela 3:	Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost skupine Petrol in Petrol d.d., Ljubljana	27
Tabela 4:	Prodaja glede na geografsko območje za skupino Petrol	27
Tabela 5:	Prihodki od prodaje skupine Petrol po poslovnih dejavnostih v letih 2013 in 2014	27
Tabela 6:	Pregled izplačila dividend 2009–2013	28
Tabela 7:	Skupine poslovnih tveganj v skupini Petrol	29
Tabela 8:	Udeleženci izobraževanj skupine Petrol	32
Tabela 9:	Interna klima v skupini Petrol	35
Tabela 10:	Delež izrabe delovnega časa v skupini Petrol v Sloveniji, brez najemnih bencinskih servisov	37
Tabela 11:	Sponsoriranja in donacije skupine Petrol in matične družbe Petrol d.d. Ljubljana	49
Tabela 12:	Pregled certifikatov in akreditacij laboratorijev v skupini Petrol v Sloveniji	56
Tabela 13:	Raba energije za Petrolovo dejavnost po vrsti energentov v letu 2014 in napoved za leto 2015	60
Tabela 14:	Proizvodnja energije iz obnovljivih virov energije v skupini Petrol	66
Tabela 15:	Raba goriva za službene poti zaposlenih skupine Petrol	67
Tabela 16:	Raba energije za transport goriv, ki jih trži skupina Petrol	67
Tabela 17:	Raba vode za lastno dejavnost	68
Tabela 18:	Kazalniki na področju vod za proces oskrbe z gorivi v letih 2013 in 2014	69
Tabela 19:	Raba reciklirane in ponovno uporabljene vode za lastno dejavnost	69
Tabela 20:	Kazalniki emisij v zrak za proces oskrbe z gorivi v letih 2011–2014	71
Tabela 21:	Ravnanje z odpadki v skupini Petrol v letih 2012–2014 in napoved za leto 2015	72
Tabela 22:	Obnovljivi viri energije v dobavljeni elektriki odjemalcev skupine Petrol	76
Tabela 23:	Proizvedena elektrika in prihranki CO ₂ v malih fotovoltaičnih elektrarnah v upravljanju skupine Petrol	76
Tabela 24:	Energetski prihranki skupine Petrol v Sloveniji s tržnimi projekti	77
Tabela 25:	Okoljski prihranki skupine Petrol v Sloveniji	77
Tabela 26:	Program velikih zavezancev za zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih skupine Petrol	80
Tabela 27:	Izračun prihrankov za javno razsvetljavo Bled po metodi 1	83
Tabela 28:	Izračun prihrankov v Mestni občini Kranj po metodi 2	83
Tabela 29:	Celostno upravljanje energije	84
Tabela 30:	Energetski in okoljski prihranki oskrbe s toploto skupine Petrol	86
Tabela 31:	Izvedeni projekti za oskrbo s toploto skupine Petrol v letih 2013 in 2014	86
Tabela 32:	Izvedeni projekti SPTE skupine Petrol v letih 2013 in 2014	87
Tabela 33:	Energetski in okoljski prihranki s prenovi kotlovnice in vgradnjo SPTE skupine Petrol	88
Tabela 34:	Izvedeni projekti prenove kotlovnice in vgradnje SPTE skupine Petrol v letih 2013 in 2014	89
Tabela 35:	Izvedeni projekti optimiziranja razsvetljave skupine Petrol v letih 2013 in 2014	90
Tabela 36:	Količina očiščenih odpadnih komunalnih voda po kakovosti in destinaciji izpustov, leto 2014	92
Tabela 37:	Prihranki pri porabi za Q Max	93
Tabela 38:	Okoljski učinki aditiviranja Petrolovih goriv	93
Tabela 39:	Zmanjšanje emisij zaradi domešavanja biogoriv 2012, 2013, 2014	93

Sedež podjetja

Petrol,

Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana

Dunajska cesta 50

1527 Ljubljana

Slovenija

Telefon: +386 1 47 14 232

www.petrol.si

Kolofon

Založil: Petrol d.d., Ljubljana

Zanj: mag. Tomaž Berločnik

Skrbnica projekta: dr. Marta Svoljšak Jerman

Vodja projekta: mag. Alenka Ott Šaponia

Strokovni vsebinski koncept, izvedba in oblikovanje: Fit media d.o.o.

Fotografije: Peter Marinšek, Jure Kravanja, Rok Tržan, arhiv skupine Petrol, www.shutterstock.com

Tisk: Tiskarna knjigoveznica Radovljica, d.o.o.

Ljubljana, junij 2015

Prenesite trajnostno poročilo v PDF
obliki na svojo mobilno napravo.

Trajnostna poročila na spletu:

www.petrol.si/trajnostna-porocila

PETROL

Energija za življenje

